Jeseník

Strategie rozvoje cestovního ruchu ve městě Jeseník 2025–2030

Analytická část

Červen 2024

KROKEM | KREIA group

Město Jeseník
Masarykovo nám. 167/1, 790 01 Jeseník
IČ: 00302724

26. června 2024

Vážená paní starostko,

dovolujeme si Vám předložit studii **Strategie rozvoje cestovního ruchu ve městě Jeseník 2025-2030**. Studie se skládá ze tří hlavních částí.

První – analytická část představuje základní východiska pro strategii rozvoje, nabízí analýzu nabídky a poptávky cestovního ruchu, analýzu systému turismu a zhodnocení stávajících strategických dokumentů. Součástí analytické části je zároveň dotazníkové šetření. Součástí je i dopadová analýza zabývající se ekonomickými dopady turismu v oblasti a SWOT analýza.

Druhá – strategická část stanovuje pro destinaci dlouhodobou vizi, misi, globální cíl a cíle strategické, které jsou dále rozpracovány do jednotlivých priorit a opatření. Strategická část se věnuje například rozvoji potenciálu cestovního ruchu v destinaci, rozvoji systému destinační spolupráce a rozvoji marketingu destinace.

Třetí – implementační část představuje proces naplňování a vyhodnocování studie a akční plán, který obsahuje vybrané konkrétní aktivity na období následujících dvou let, které vychází z opatření v návrhové části.

Pevně věříme, že Vám tato studie poskytne užitečné informace a bude hodnotným podkladem pro Vaši další činnost. v případě Vašeho zájmu jsme připraveni Vám nabídnout asistenci při používání zpracovaného materiálu či v rámci případné budoucí spolupráce.

S pozdravem

Ondřej Špaček
KROKEM s.r.o.

Obsah:

Představení zpracovatele studie	3
Metodika tvorby strategie cestovního ruchu	4
ANALYTICKÁ ČÁST	**5**
Základní údaje o městě Jeseník	6
Analýza primární nabídky cestovního ruchu	16
Analýza infrastruktury podporující cestovní ruch	23
Analýza návštěvnosti turistické oblasti	33
Analýza cílových skupin	47
Dopadová analýza	55
Analýza souvisejících strategických dokumentů	61
Analýza hlavních aktérů cestovního ruchu v Jeseníku	65
Výsledky dotazníkového šetření	71
SWOT analýza	76
STRATEGICKÁ ČÁST	**XX**
Vize, mise, globální cíl	XX
Strategické cíle	XX
Opatření, aktivity a indikátory úspěšnosti	XX
IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	**XX**
Proces naplňování a vyhodnocování studie	X
Analýza rizik a jejich minimalizace	X
Akční plán	X

Představení zpracovatele studie

Společnosti **KROKEM s.r.o.**, **Economic Impact v.o.s.**, **Economic Impact Art s.r.o.** a **Culture Matters s.r.o.** jsou součástí **KREIA group**, která provádí zpracování odborných studií v oblasti strategie cestovního ruchu, sportu, kultury, kulturních a kreativních odvětví, studie rozvoje území, studie ekonomických dopadů, cost-benefit analýzy, studie proveditelnosti, provozní a finanční modely organizací a akcí. Dále se věnuje evaluaci kulturních organizací, vzdělávání, konzultacím a poradenství.
Společnosti ze skupiny KREIA group úspěšně dokončily cca 400 projektů pro více než 250 klientů.

Produktové portfolio

- Komplexní strategie rozvoje měst / obcí / regionů
- Odvětvové / sektorové strategie
  - komplexně volnočasové odvětví ve městě / v obci / v regionu
  - cestovní ruch
  - sport
  - kultura, kulturní a kreativní odvětví
- Strategie dlouhodobé udržitelnosti organizací a jejich projektů, analýza činnosti a návrh doporučení v oblasti provozu, řízení lidských zdrojů, interních procesů, atd
- Studie finanční a obchodní proveditelnosti pro investiční záměry (vč. provozního finančního modelu a návazného investičního vyhodnocení)
- Koncepční studie využitelnosti, lokační studie pro nevyužívané / neefektivně využívané objekty / brownfieldy, variantní multikriteriální hodnocení
- Studie realizovatelnosti sportovních, kulturních a dalších akcí
- Studie realizovatelnosti investičních i „měkkých" projektů
- Studie ekonomických dopadů / multiplikačních efektů (pro investiční projekty, „měkké" projekty, akce či organizace)
- Územní a socio-demografické studie
- Projektové cost-benefit analýzy
- Analýza mobility ve městě / v obci / v regionu
  - analýza přítomného obyvatelstva (skutečný počet obyvatel, dynamika přítomnosti osob v území)
  - analýza dojížďky a vyjížďky (počet pravidelně dojíždějících a vyjíždějících osob z daného území, zdroje a cíle dojížďky a vyjížďky)
  - analýza turistické návštěvnosti města / obce / regionu (počty a struktura turistů a návštěvníků)
- Demografická analýza vč. socio-ekonomických analýz a návazné komplexní projekce vývoje počtu obyvatel
- Evaluace správních, servisních, kulturních či sportovních organizací města / obce
- Strategie nastavení systému produktů cestovního ruchu
- Založení a nastavení rozvoje organizací destinačního managementu (DMO)
- Vzdělávání, konzultace, poradenství…

více informací na www.kreia.cz

Metodika tvorby strategie cestovního ruchu

NÁVRHOVÁ ČÁST

ANALYTICKÁ ČÁST

V rámci analytické části je posouzena nabídka a poptávka, ověřeny vstupní předpoklady, potenciál rozvoje a systém řízení. Hlavní závěry jsou prezentovány prostřednictvím SWOT analýzy.

Analytická část

Analytické metody

- *Analýza předpokladů a potenciálu*
- *Analýza nabídky a poptávky*
- *Analýza systému řízení*
- *Dopadová analýza*

STRATEGICKÁ ČÁST

Ve strategické části jsou nejprve stanoveny rozvojová vize a mise. v souladu s nimi je definován globální cíl, který je rozpracován na strategické cíle a dále na navrhovaná opatření. Důležitou součástí struktury cílů jsou indikátory, které umožňují průběžně kontrolovat jejich naplňování.

Strategická část

VIZE, MISE

GLOBÁLNÍ CÍL
Strategické cíle

Seznam opatření	*Seznam opatření*	*Seznam opatření*
Indikátory úspěšnosti	*Indikátory úspěšnosti*	*Indikátory úspěšnosti*

IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

V rámci implementační části je zpracován rámcový akční plán, který stanovuje konkrétní projekty a aktivity pro určené období. Dále jsou definována rizika implementace strategie a možnosti eliminace těchto rizik a představen proces vyhodnocování strategie.

Implementační část

Akční plán

- *Projekt/aktivita*
- *Projekt/aktivita*
- *Projekt/aktivita*
- *Projekt/aktivita*
- *Projekt/aktivita*
- *Projekt/aktivita*

Kontrola, monitoring a vyhodnocování strategie

Analýza rizik rozvoje cestovního ruchu

Jeseník

ANALYTICKÁ ČÁST

KROKEM | KREIA group

zdroj foto: jesenik.cz

Základní údaje o městě Jeseník

Začátek studie seznamuje čtenáře s městem Jeseník, nacházejícím se na severu Olomouckého kraje. Kromě **základních údajů o městě je stručně představena také historie města** a jeho okolí. Jeseník figuruje jako obec s rozšířenou působností, proto je představen i jeho správní obvod (SO ORP).

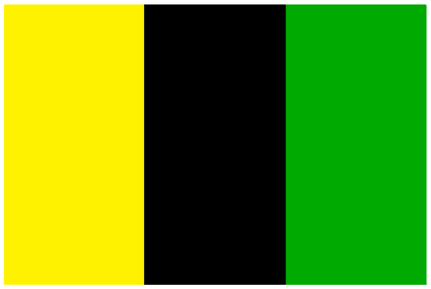
Z analýzy **základních demografických údajů** města i správního obvodu ORP, vyplývá, že **počet obyvatel města i SO ORP Jeseník dlouhodobě klesá.**
Určitým limitem pro rozvoj cestovního ruchu v Jeseníku může být skutečnost, že **dojezd do Jeseníku je pro obyvatele lidnatých aglomerací časově poměrně náročný** (např. krajské město Olomouc přes 90 min.).

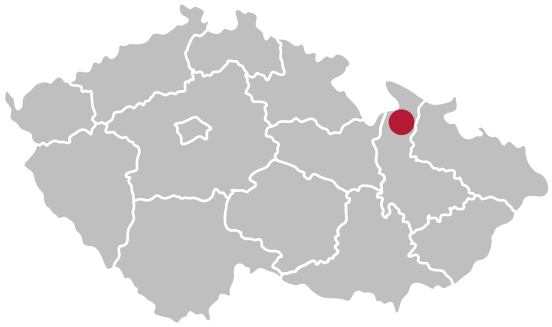
Město Jeseník

Město Jeseník se rozprostírá severně od Olomouce v okrese Jeseník v Olomouckém kraji na soutoku Bělé a Staříče. Město je významné díky svým lázním, které jsou pojmenované podle slavného rodáka a zakladatele moderní vodoléčby Vincenze Priessnitze. Ve městě se nachází řada církevních a historických památek a město samotné leží v krajině plné přírodního bohatství. Jeho okolí je známé také díky lyžařským areálům.

Status: město
Pověřená obec: ✅
Obec s rozšířenou působností: ✅
Okres: Jeseník
Kraj: Olomoucký
Počet obyvatel (2023): 10 665 osob
Rozloha: 38,23 km²
Nadmořská výška: 432 m n. m.
Počet částí obce: 3
Katastrální území: 3

Poloha města

Jeseník se nachází cca 70 km vzdušnou čarou od města Olomouc a je situován na rozhraní Zlatohorské vrchoviny, Hrubého Jeseníku a Rychlebských hor. Území Jeseníku patří do povodí Odry, resp. Kladské Nisy. Jeseníkem protéká severním směrem Bělá, do které ve městě ústí zleva potok Staříč.

Hlavní ekonomické aktivity

Mezi významné ekonomické aktivity patří stavebnictví, strojírenství a cestovní ruch. Město Jeseník je centrem turistiky v Jeseníkách.

Školství

Město disponuje čtyřmi mateřskými školami, základní školou, ZUŠ, gymnáziem, hotelovou školou a obchodní akademií, střední průmyslovou školou a střední školou gastronomie a farmářství. Nachází se zde také základní umělecká škola a Základní škola a Mateřská škola při Priessnitzových léčebných lázních a.s.

Sport

Ve městě figuruje řada sportovišť, mezi které patří například městská sportovní hala, multifunkční hřiště, skatepark či tenisové kurty. Nachází se zde velké množství dětských hřišť.

Kultura

Kulturní nabídka města je bohatá. Hlavním organizátorem jsou Městská kulturní zařízení (MKZ), pod něž patří divadlo, kino, knihovna, galerie. MKZ pořádá koncerty, festivaly, workshopy a přednášky. Dalším pořadatelem je Vlastivědné muzeum Jesenicka a Priessnitzovy léčebné lázně, nabídku dále obohacují místní kavárny Ennea, Pangea a Vinckovo. V okolí města fungují další kulturní pořadatelé, např. Schrotthovy léčebné lázně v Lipové-Lázních a Tančírna v Račím. Ve městě také působí místní příspěvkové organizace a spolky - Středisko volného času Duha, Mateřské centrum Krteček nebo spolek Sudetikus. Mezi aktivity spolku patří festival Jesnění, Jesenické trhy, gastrofestival Restaurant Day, pomoc při sázení stromů a obnovy stezek pro pěší.

Historie města

STRUČNÁ HISTORIE MĚSTA

První zmínka o Jeseníku je z roku **1267**, kdy se v latinském pramenu cituje jako **Vriwald** (později **Frývaldov**), tedy místo zbavené lesa.

Díky své strategické poloze na cestě z Moravy do Slezska a také díky nalezištím **železné rudy v okolí se stal Jeseník** do konce 13. století **městem**. V tomto období byl také vybudován **frývaldovský hrad**, který stojí dodnes (**Vodní tvrz**).

Na počátku 16. století město získalo horní privilegie a vlastní erb. Těžba ale pomalu upadala a spíše se začala rozvíjet **řemesla**, především **textilnictví**.

Na počátku **19. století došlo k rozvoji města**, kdy zde založil A. Rayman továrnu na jemné prádlo, které putovalo do celého světa. Rovněž byl založen **Vincenzem Priessnitzem první vodoléčebný ústav**. Rozkvět podtrhlo také **vybudování železnice z Hanušovic**, založena byla také nemocnice, měšťanská škola.

Od roku **1918** se Frývaldovsko stalo **součástí nově vzniklého Československa**, což se neobešlo v převážně německy mluvící oblasti bez problémů, a proto Frývaldov obsadila čs. armáda.

Po Mnichovské dohodě bylo Frývaldovsko **připojeno k Německu** a čeští obyvatelé museli oblast opustit. Po roce 1945 došlo k odsunu německého obyvatelstva. Čeští obyvatelé se mohli znovu vrátit po konci války a v roce **1947** byl **Frývaldov přejmenován na Jeseník**.

Výrazný úbytek obyvatel byl kompenzován stěhováním obyvatel z vnitrozemí, avšak původní ráz Jeseníku byl postupně měněn.

Mezi významné podniky se zařadili Rudné doly, Moravolen atd. Po roce 1989 se Jesenicko začalo vedle lázeňství orientovat především **na rozvoj cestovního ruchu**.

Zdroj textu a fotografií: jesenik.cz

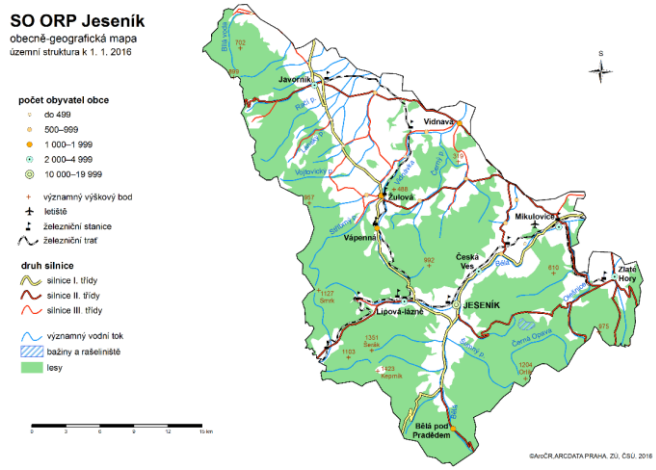
Jeseník jako obec s rozšířenou působností (SO ORP)

Město Jeseník je od roku 2003 obcí s rozšířenou působností a jeho správní obvod je totožný s okresem Jeseník. Tento správní obvod zahrnuje celkem 24 obcí. Okres Jeseník je nejmenším a nejméně lidnatým okresem Olomouckého kraje.

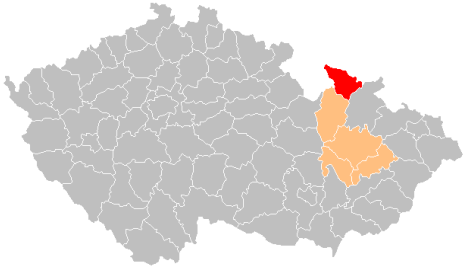
#	Název	Typ	#	Název	Typ
1	Bělá pod Pradědem	Obec	13	Písečná	Obec
2	Bernartice	Obec	14	Skorošice	Obec
3	Bílá Voda	Obec	15	Stará Červená Voda	Obec
4	Černá Voda	Obec	16	Supíkovice	Obec
5	Česká Ves	Obec	17	Uhelná	Obec
6	Hradec-Nová Ves	Obec	18	Vápenná	Obec
7	Javorník	Město	19	Velká Kraš	Obec
8	Jeseník	Město	20	Velké Kunětice	Obec
9	Kobylá nad Vidnavkou	Obec	21	Vidnava	Město
10	Lipová-lázně	Obec	22	Vlčice	Obec
11	Mikulovice	Obec	23	Zlaté Hory	Město
12	Ostružná	Obec	24	Žulová	Město

Charakteristika prostoru ORP

Vymezení prostoru ORP

Rozloha ORP: 719 km²

Počet obyvatel: 36 991 (2023)

Hustota zalidnění: 51,5 obyv./km²

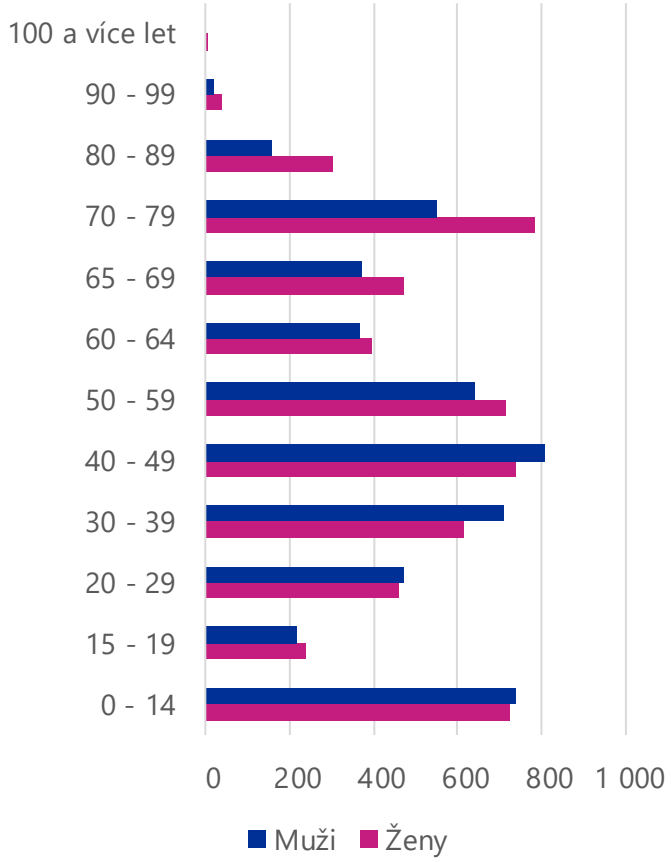
Zdroj mapky: wikipedie.cz

Zdroj nákresů: ČSÚ

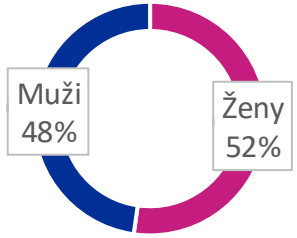
Demografie města Jeseník (1/2)

Věková struktura města Jeseník je typická pro moderní společnost s **větším podílem staršího obyvatelstva oproti mladším**. V Jeseníku **žije o něco více žen než mužů**. **Počet obyvatel v průběhu let poměrně výrazně klesá**, nyní se pohybuje okolo 10 500 obyvatel. Za posledních **10 let došlo k poklesu obyvatel o 8 %, za posledních 20 roků o 14 %**. Ve městě je nejvíc obyvatel v **rodinném stavu svobodní / svobodné.**

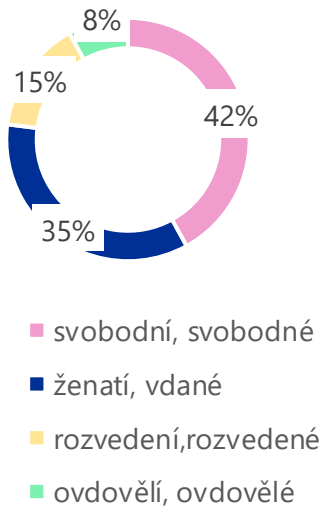
Věková struktura dle pohlaví

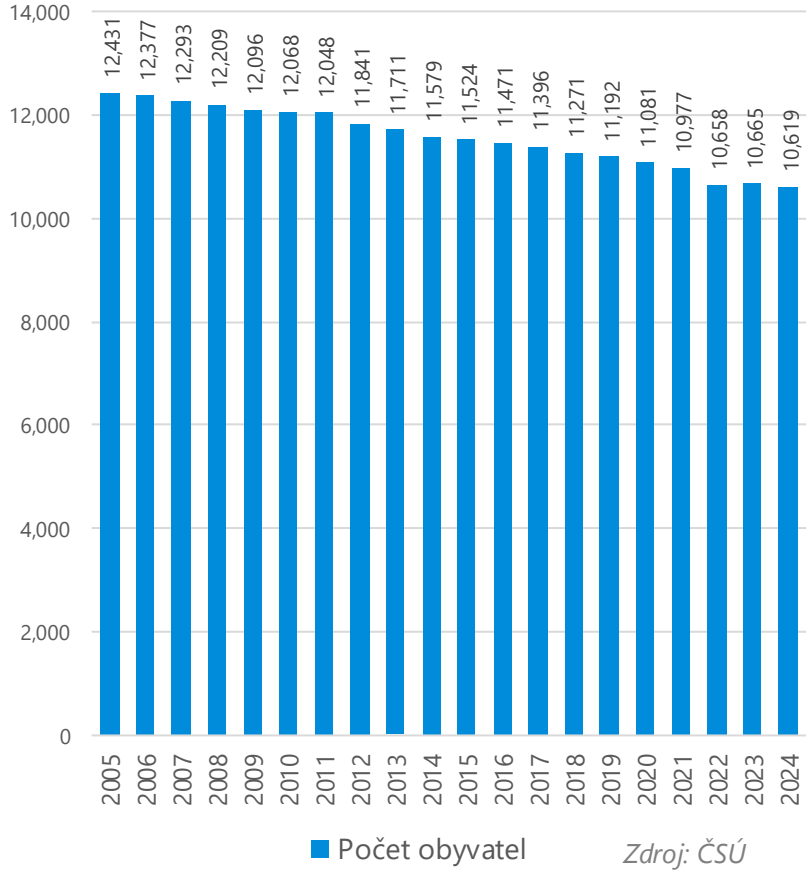

Pohlaví

Rodinný stav

Vývoj počtu obyvatel

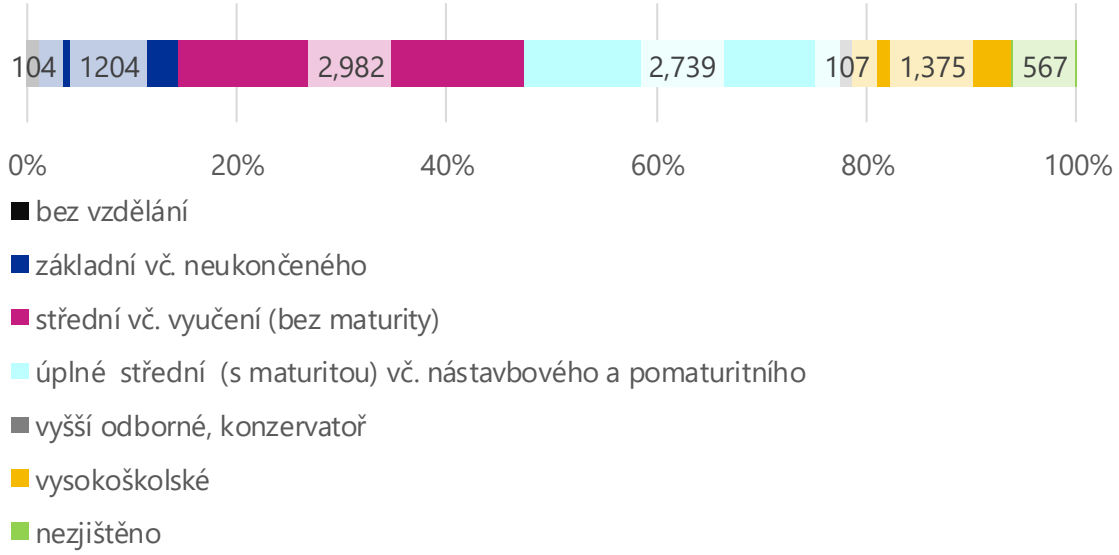

Zdroj: ČSÚ

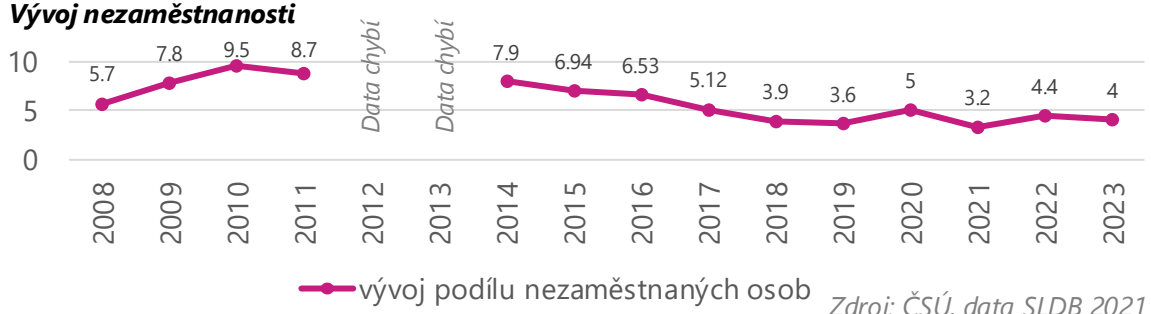
Demografie města Jeseník (2/2)

Nejvíce obyvatel města Jeseník dosáhlo **středoškolského vzdělání vč. vyučení**. Na pracovním trhu je nejvíce registrovaných podniků ve **stavebnictví** a ve **velkoobchodu a maloobchodu**. **Vývoj nezaměstnanosti je od roku 2014 spíše klesající.**

Struktura nejvyššího dosaženého vzdělání

Vývoj nezaměstnanosti

Zdroj: ČSÚ, data SLDB 2021

Ekonomické subjekty podle převažující činnosti CZ-NACE

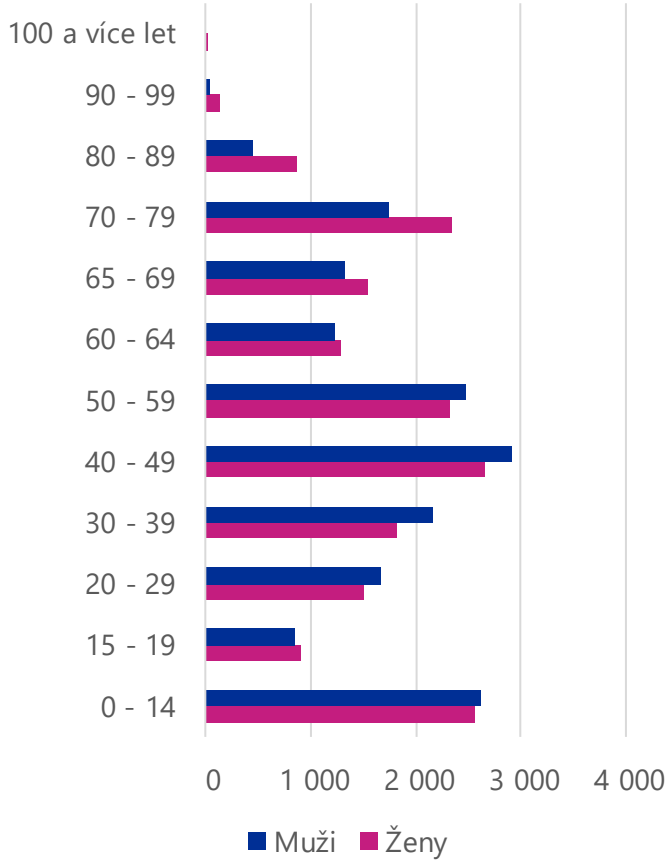
	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Zemědělství, lesnictví, rybářství	156	83
Průmysl celkem	328	204
Stavebnictví	424	265
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	441	215
Doprava a skladování	62	35
Ubytování, stravování a pohostinství	272	138
Informační a komunikační činnosti	44	36
Peněžnictví a pojišťovnictví	38	29
Činnosti v oblasti nemovitostí	206	72
Profesní, vědecké a technické činnosti	358	235
Administrativní a podpůrné činnosti	73	43
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	4	4
Vzdělávání	66	43
Zdravotní a sociální péče	51	47
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	103	42
Ostatní činnosti	299	126
Celkem	**3 063**	**1 657**

Zdroj: ČSÚ, data k 31.12.2023

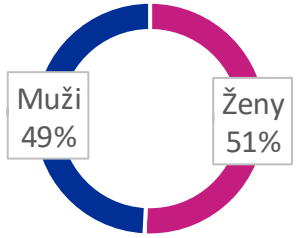
Demografie SO ORP Jeseník (1/2)

Věková struktura SO ORP Jeseník je typická pro moderní společnost s **větším podílem staršího obyvatelstva oproti mladším**. V SO ORP **žije těsně více žen než mužů**. **Počet obyvatel lze označit za klesající**, pohybuje se kolem 37 000 obyvatel. Mezi léty **2013 a 2023** došlo k **poklesu obyvatel o 8 %**. V oblasti je nejvíc obyvatel v **rodinném stavu svobodní / svobodné.**

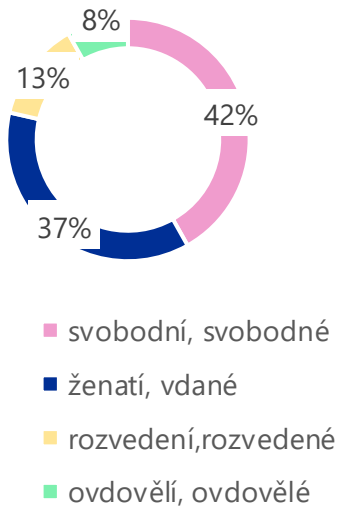
Věková struktura dle pohlaví

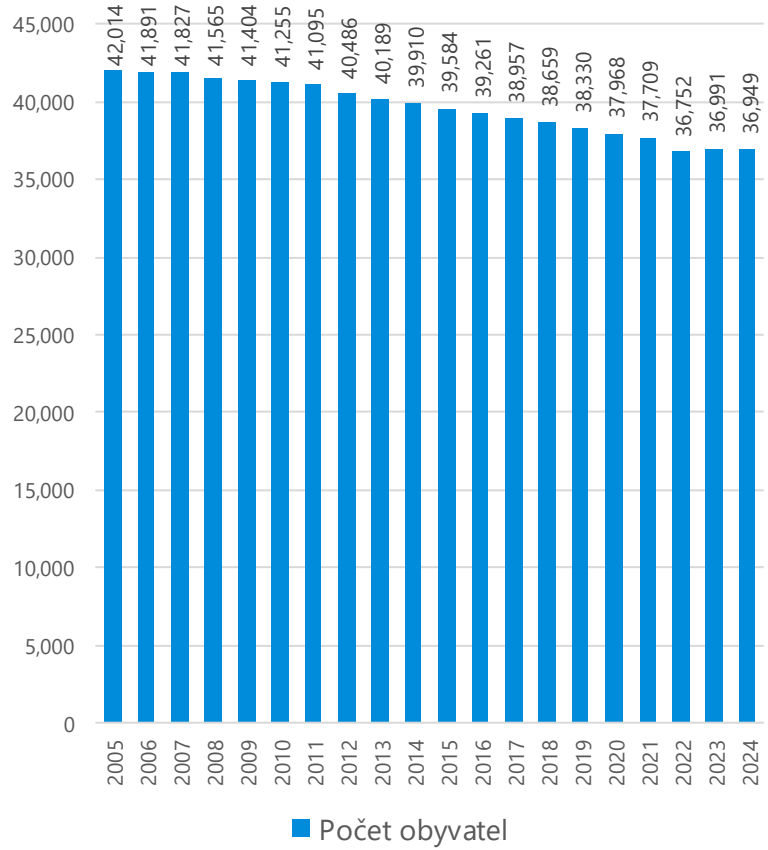

Pohlaví

Rodinný stav

Vývoj počtu obyvatel

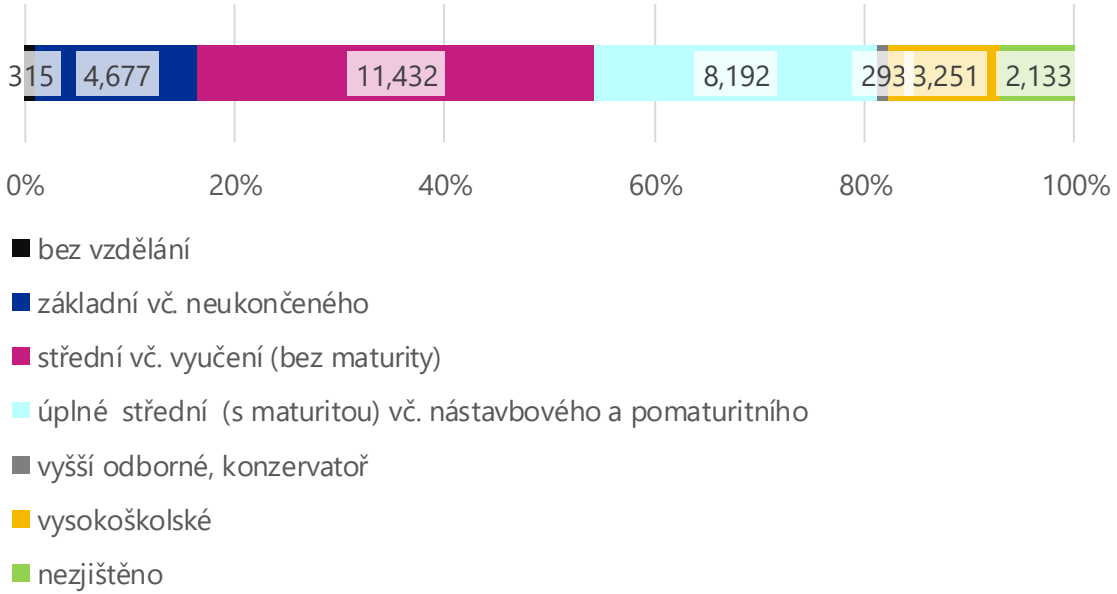

Zdroj: ČSÚ, data SLDB 2021

Demografie SO ORP Jeseník (2/2)

Nejvíce obyvatel SO ORP Jeseník dosáhlo **středoškolského vzdělání vč. vyučení**. Na pracovním trhu je nejvíce registrovaných podniků ve **stavebnictví** a **průmyslu**. Vývoj nezaměstnanosti je od roku 2010 **spíše klesající.**

Struktura nejvyššího dosaženého vzdělání

Vývoj nezaměstnanosti

Zdroj: ČSÚ, data SLDB 2021

Ekonomické subjekty podle převažující činnosti CZ-NACE

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Zemědělství, lesnictví, rybářství	1 120	712
Průmysl celkem	1 178	686
Stavebnictví	1 611	929
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	1 133	490
Doprava a skladování	272	143
Ubytování, stravování a pohostinství	780	417
Informační a komunikační činnosti	89	71
Peněžnictví a pojišťovnictví	101	82
Činnosti v oblasti nemovitostí	403	136
Profesní, vědecké a technické činnosti	867	551
Administrativní a podpůrné činnosti	177	104
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	62	44
Vzdělávání	166	116
Zdravotní a sociální péče	100	90
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	252	114
Ostatní činnosti	865	374
Celkem	**9 548**	**5 154**

Zdroj: ČSÚ, data k 31.12.2023

Silniční doprava v Jeseníku

Jeseník je situován v severní části Olomouckém kraji a je propojen s okolním světem pomocí důležitých silnic. **Silnice I. třídy číslo 44** zajišťuje spojení mezi Jeseníkem, hraničním přechodem v Mikulovicích a dalšími městy jako Bělá pod Pradědem, přičemž se napojuje na důležitou trasu I/11. Další významnou trasou je **silnice I. třídy číslo 60**, která vede z Jeseníku směrem na Uhelnou a Javorník, pokračující až k polským hranicím. Pro regionální spojení slouží **silnice II. třídy číslo 453**, propojující Jeseník s Rejvízem a Městem Albrechtice. Místní komunikaci pak zajišťují silnice III. Třídy. Z tabulky níže je vidět, že Jeseník je v dojezdové vzdálenosti do některých menších měst. **Dojezdové vzdálenosti do větších měst jsou relativně vysoké, což je určitým limitem pro rozvoj cestovního ruchu.**

Dopravní dostupnost

	Město	Vzdálenost	Dojezdový čas	Počet obyvatel (2023)
Dojezd do 0,5 hod.	Bělá pod Pradědem	8 km	10 min	1 741
	Zlaté Hory	22 km	26 min	3 668
	Česká Ves	5 km	8 min	2 369
	Žulová	16 km	19 min	1 162
	Mikulovice	15 km	20 min	2 498
Dojezd do 1 h	Šumperk	46 km	52 min	25 061
	Bruntál	53 km	60 min	15 415
	Głuchołazy	22 km	31 min	13 735
	Olomouc	105 km	1 h 35 min	101 825
	Ostrava	118 km	1 h 55 min	283 500
	Praha	242 km	3 h 35 min	1 357 326

Schéma silniční dopravy

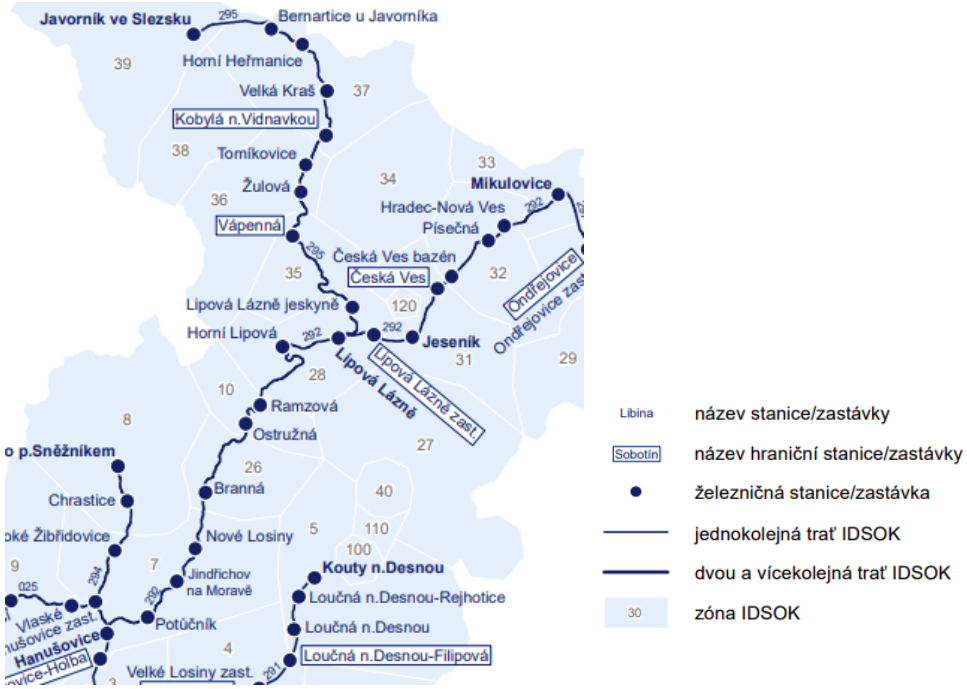

Zdroj mapového podkladu: rsd.cz

Veřejná doprava v Jeseníku

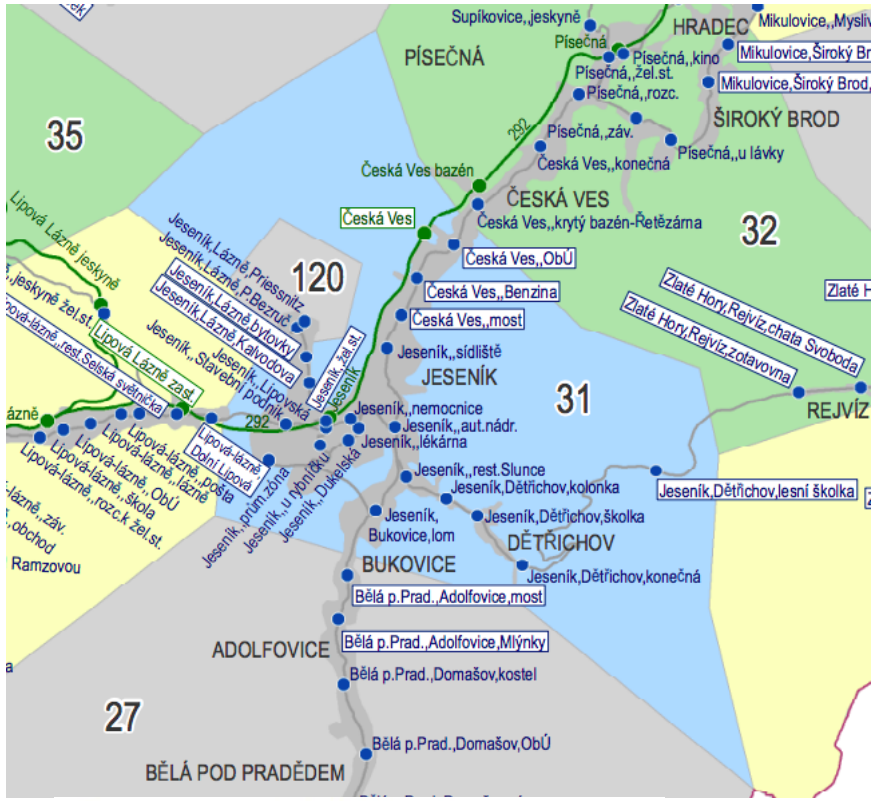
Dopravní obslužnost města Jeseník formou veřejné dopravy spadá do **integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (IDSOK).** Ve městě je řada autobusových zastávek, kde staví autobusy integrované dopravy. Jedinou čistě vnitroměstskou linkou je **linka spojující autobusové nádraží, vlakové nádraží a areál lázní**. Městem prochází **železniční trať č. 292** (Železniční trať Šumperk–Krnov). Ve městě je stanice této trati s názvem Jeseník. Ve městě fungují také ski busy, kterými je možné se dopravit do Filipovic, na Červenohorské sedlo či do Koutů, **ski busy jsou v provozu od ledna do března**. Ve městě je také **možné využít cyklobus**. Linka 904 na trase Jeseník-Rýmařov-Olomouc-Přerov je v provozu od července do září.

Železniční tratě začleněné do IDSOK

Zdroj mapového podkladu: idsok.cz

Rozmístění zastávek

Zdroj mapového podkladu: idsok.cz

Analýza primární nabídky cestovního ruchu

Ve městě i jeho okolí se nachází značné **množství přírodních turistických cílů** počínaje Jesenickými prameny až po nejvyšší horu Moravy a Slezska Praděd. Kulturně historické atraktivity jsou často spojené s lázeňstvím. V Jeseníku jsou také jsou pořádány zajímavé **kulturní a sportovní akce** – např. Jesenická šedesátka či Jeseník se baví.

Přírodní předpoklady cestovního ruchu – vybrané atraktivity

Mezi vybrané přírodní atraktivity v blízkosti města Jeseník patří dva unikátní jeskynní systémy (Na Pomezí a Na Špičáku), unikátní rašelinová jezera na Rejvízu, množství vodopádů, pramenů, zajímavé skalní útvary (Obří skály) a chráněná území.

Jesenické prameny

Jesenické prameny jsou přírodní prameny vody, v jejichž blízkosti se mnohdy nachází monumentální pomníky. Tento fenomén vznikal především v souvislosti s V. Priessnitzem.

zdroj foto: jesenik.cz

Čertovy kameny

Čertovy kameny jsou skalní útvar ležící na severním úbočí hory Zlatý chlum. Dosahuje výšek až 40 m. V jeho těsné blízkosti byl vybudován turistický objekt, který nese stejný název.

zdroj foto: certovykameny.cz

Přírodní rezervace Rejvíz

Rejvíz je národní přírodní rezervace a největší rašeliniště ve Slezsku a na Moravě. Nalezneme zde unikátní faunu a flóru. Největším lákadlem je Velké mechové jezírko.

zdroj foto: primavylety.cz

Praděd

Nejvyšší hora Moravy a Slezska (1491 m) je svou majestátností symbolem Jeseníků i celého kraje. Na jeho vrcholku stojí televizní vysílač s restaurací a rozhlednou.

zdroj foto: kudyznudy.cz

Jeskyně Na Pomezí

Jeskyně Na Pomezí jsou největším jeskynním systémem v ČR, které vznikly rozpouštěním mramoru. Představují typické nátekové útvary vytvářející kaskády a členité krápníky.

zdroj foto: kudyznudy.cz

Jeskyně Na Špičáku

Tato jeskyně představuje přes 400 m dlouhý labyrint chodeb a puklin vytvořený v devonských mramorech. Stáří je odhadováno na 350 – 380 mil. let Prohlídková trasa má cca 220 m.

zdroj foto: kudyznudy.cz

Medvědí kámen

Skalní vyhlídka nazvaná Medvědí kámen se nachází v pásmu Studničního vrchu a je dostupná po zelené turistické značce spojující Lázně Jeseník a jeskyně Na Pomezí.

zdroj foto: kudyznudy.cz

Rezervace Šerák-Keprník

Národní přírodní rezervace Šerák-Keprník je nejstarší rezervací na Moravě. Zahrnuje vrcholy Vozka, Keprník a Šerák. Nachází se zde řada skalních a půdních tvarů z doby ledové.

zdroj foto: kudyznudy.cz

Přírodní předpoklady cestovního ruchu – vybrané atraktivity

Vodopády Rudohorského potoka

Jedny z nevyšších vodopádů v Jeseníkách se nacházejí na zdrojnici Rudohorského potoka. Řada různě vysokých vodopádů, skluzavek a kaskád, přes které celý rok teče dostatek vody.

zdroj foto: mapy.cz

Vysoký vodopád

Vysoký vodopád je nejvyšším vodopádem v Jeseníkách, voda padá z výšky 28 m. Vodopád leží v Hrubém Jeseníku na Studeném potoce. Je součástí přírodní rezervace Vysoký vodopád.

zdroj foto: kudyznudy.cz

Zatopené lomy

Jesenicko je mj. známé také díky zatopeným bývalým lomům, mezi které patří např. Lom Rampa, Lom Transgranit, Lom Vycpálek, Arcibiskupský lom a další.

zdroj foto: kudyznudy.cz

Obří skály

Rozsáhlý skalní útvar leží cca 7 km od Jeseníku. Ze skal je možné vidět Rychlebské hory, pásmo Kralického Sněžníku, údolí Bělé, větrnou elektrárnu v Ostružné i vrcholky v Polsku.

zdroj foto: kudyznudy.cz

Boží hora

Boží hora představuje zajímavou geologickou lokalitu.
Na vrcholku hory se nalézá novogotický kostel Panny Marie Bolestné. Jde také o tradiční poutní místo.

zdroj foto: wikipedia.org

Kulturně-historické předpoklady cest. ruchu – vybrané atraktivity

Ve městě Jeseník nalezneme několik historických památek a turistických zajímavostí. Za návštěvu stojí Lázně Jeseník s krásnými léčebnými pavilony a lázeňskou kolonádou (1160 m dlouhý kruh), dále městské muzeum nebo Vodní tvrz v centru města.

Priessnitzovy léčebné lázně

Lázně Jeseník nabízejí léčbu nemocných, ale také preventivní a relaxační pobyty. Revitalizovaná lázeňská promenáda nabízí jeden z nejhezčích výhledů na hřebeny Jeseníků.

Masarykovo náměstí a radnice

Masarykovo náměstí je centrem města Jeseník. Dominantou náměstí je renesanční radnice, která je památkově chráněna a je sídlem vedení města Jeseníku a části městského úřadu.

Vlastivědné muzeum Jesenicka

Ve Vodní tvrzi v Jeseníku se nachází stálé muzejní expozice archeologie a historie a geologická výstava. Ve sklepení se nachází výstava o čarodějnických procesech na Jesenicku.

Muzeum Vincenze Priessnitze

Muzeum je zaměřeno na práci a život Vincenze Priessnitze, zakladatele vodoléčby. V expozici jsou vystaveny písemnosti, knihy, osobní předměty i figurína představující V. Priessnitze.

Pomník Vincence Priessnitze

Monumentální pomník vyobrazující Priessnitze a jeho dílo jako studnici mládí lidstva byl slavnostně odhalen v roce 1909. Dílo se nachází ve Smetanových sadech.

Kaple sv. Anny na Křížovém vrchu

Křížový vrch je oblíbené výletní místo, které nabízí krom atraktivního výhledu na lázně a město možnost prohlídky kaple sv. Anny i občerstvení ve vyhlášené restauraci.

Hrobka Vincence Priessnitze

Místo posledního odpočinku V. Priessnitze. V horní části se nachází kaple, ve spodní krypta. Hrobka je zapsána na seznamu nemovitých kulturních památek.

Rozhledna Zlatý chlum

Rozhledna Zlatý chlum se nachází na stejnojmenném kopci v nadmořské výšce 875 m. Kamenná a 26 m vysoká rozhledna byla poprvé otevřena v roce 1899.

Kulturně-historické předpoklady cest. ruchu – vybrané atraktivity

Klášter a škola voršilek v Jeseníku

Současné kulturní a vzdělávací centrum v bývalém klášteru zahrnuje školu, hvězdárnu a dětské hřiště, vzniklé z budovy postavené v roce 1839.

Katovna

Významnou stavební památkou Jeseníku je Katovna. Jedná se o dům vystavěný v barokně-rokokovém stylu. V současné době se zde nachází informační centrum a Galerie současného umění.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Novorenesanční katolický kostel z let 1882–1883. Byl postavený na místě starší gotické stavby. Z původní stavby byla zachována část středověké věže a barokní západní fronta kostelní lodi.

Zřícenina hradu Koberštejn

Zřícenina hradu na Zámeckém vrchu nedaleko národní přírodní rezervace Rejvíz. Hrad byl založen ve 13. století, od 17. století je opuštěný, dochovalo se jen torzo věže.

Sportovní vybavenost – vybrané atraktivity

Ve městě Jeseník nalezneme sportovní halu nebo nové multifunkční hřiště s ledovou plochou. Nachází se zde také dostatek tenisových kurtů. Město disponuje jedním venkovním koupalištěm, krytý bazén pak najdeme např. v sanatoriu Priessnitz, v lázeňském areálu se nachází i další sportovní vybavení. Cca 7 km je od města vzdálený adrenalinový park pro děti i dospělé.

Sportovní hala

Sportovní hala v Jeseníku slouží pro futsal, florbal, tenis, volejbal, badminton, lezení aj. Kapacita haly je cca 380 osob a slouží sportovním klubům z Jeseníku a okolí i sportovním nadšencům.

zdroj foto: jeseniky.cz

Multifunkční hřiště

Multifunkční hřiště s ledovou plochou bylo dokončeno v r. 2021. Zatímco v zimě slouží sportoviště jako kluziště, v létě si na něm příchozí zahrají basket, florbal, volejbal aj. míčové sporty.

zdroj foto: nasjesenik.cz

Tenisové kurty

V Jeseníku se nacházejí dva tenisové kluby. Tenisový klub Jeseník v parku Smetanovy sady disponuje 5 kurty a Fenix Tenis Club v areálu bývalých kasáren disponuje 3 kurty s umělým osvětlením.

zdroj foto: v-jesenikach.cz

Priessnitzovy léčebné lázně

Součástí areálu lázní je i balneopark (stezka „vodní zahradou"), lesní dětské hřiště Háj Víly Ozdravy, adventuregolf, venkovní Fitpark Priessnitz, lázeňské fitness aj.

zdroj foto: priessnitz.cz

Jesenické koupaliště

Venkovní koupaliště s travnatými plochami nabízí 50m plavecký bazén, tobogán a vířivé prvky, brouzdaliště a dětský bazén, hřiště na plážový volejbal aj. Součástí areálu je také wellness.

zdroj foto: jesenik.cz

Jesenické wellness

Wellness pod správou Jesenického koupaliště obsahuje klasickou finskou saunu, bylinnou aroma saunu, parní lázně, whirlpool, ochlazovací bazén a venkovní terasu.

zdroj foto: sportovistejesenik.cz

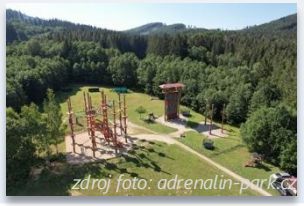
Zábavní centrum Bělá v pohybu

Sportovně zábavní centrum. K dispozici jsou 2 sály, a to dětský svět, který je určen pro ty nejmladší do 12 let, a svět sportu, který zahrnuje sportovní využití pro všechny od 4 let.

zdroj foto: belavpohybu.cz

Adrenalin park Jeseníky

Park je určen jak pro děti tak i dospělé. Nachází se zde lanové centrum, dětské lanové centrum, dětské terénní čtyřkolky, obří lanovka – zip line, 3D archery park, adrenalinová věž aj.

zdroj foto: adrenalin-park.cz

Kulturní, sportovní a společenské události

Jesenicko je dějištěm mnoha sportovních akcí. Mezi nejznámější patří Závod míru Grand Prix Jeseníky, Jesenická šedesátka, Jesenická desítka, Rychlebská padesátka, Čas-OFF-ka na Šerák. Přímo ve městě Jeseník se každoročně koná festival Jesnění, festival Jeseník se baví nebo SOS fest.

Závod míru Grand Prix Jeseníky

Závod míru je součástí Poháru národů, který patří do nejvyšší kategorie na světě pro cyklisty do 23 let. Závod trvá 4 dny a koná se v červnu.

zdroj foto: jesenik.cz

Jesenická šedesátka

Turistický pochod krajinou Hrubého Jeseníku a blízkým okolím Jeseníku, který se koná na začátku června. V roce 2023 proběhl již padesátý ročník.

zdroj foto: facebook.com

Jesenická desítka

Běžecký závod, který vede ulicemi Jeseníku. Je tvořen dvěma pětikilometrovými okruhy s asfaltovým povrchem. Akce se koná v srpnu.

zdroj foto: jesenickadesitka.cz

Čas-OFF-ka na Šerák

Závody na kolech a odrážedlech pro děti (součást seriálu Jesenický šneček). Hlavní závod pro mládež a dospělé MTB s cílem na Šeráku je součástí seriálu Jesenický šnek.

zdroj foto: facebook.com

Jesenické trhy

Farmářské trhy v centru města se konají zpravidla jedenkrát měsíčně. Zpestřením trhů jsou tematicky zaměřené trhové slavnosti a bohatý doprovodný program.

zdroj foto: jesenicketrhy.cz

Jesnění

Festival Jesnění je sousedsko-kulturní nemainstreamový festival, jehož součástí jsou koncerty, divadlo, tanec, projekce, besedy, tvořivé dílny, autorská čtení aj.

zdroj foto: jesneni.cz

Jeseník se baví

Festival Jeseník se baví je tradiční jednodenní oslava léta, pohody, hudby a jídla. Festival se koná na začátku srpna a hostí hudebníky tuzemské hudební scény.

zdroj foto: kudyznudy.cz

SOS fest

Tradiční, originální podnik v rámci jesenické festivalové sezóny otvírá letní prázdniny jako první open air. Jedná se o festival rock´n´rollu, hip-hopu a elektra.

zdroj foto: sos-festival.cz

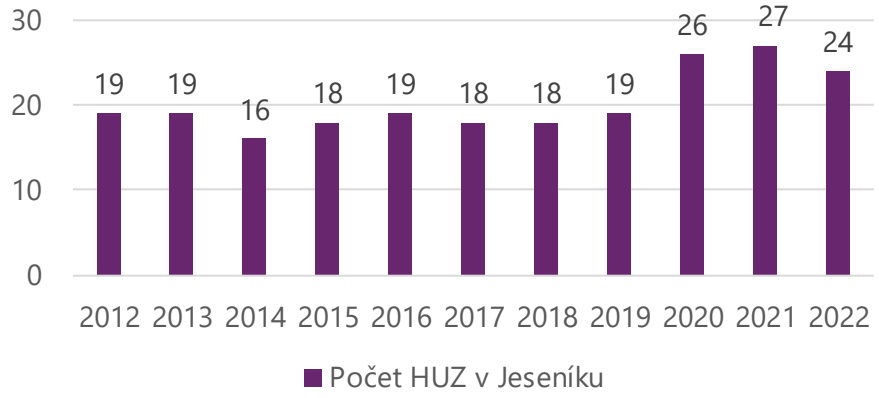
Infrastruktura cestovního ruchu

V této kapitole jsou analyzovány **ubytovací a stravovací kapacity** města Jeseník a dále **infrastruktura související s cestovním ruchem** – infocentra, kapacity pro kongresovou turistiku, infrastruktura pro cyklistiku, pěší turistiku, běžecké a sjezdové lyžování a další sportovní vybavenost.

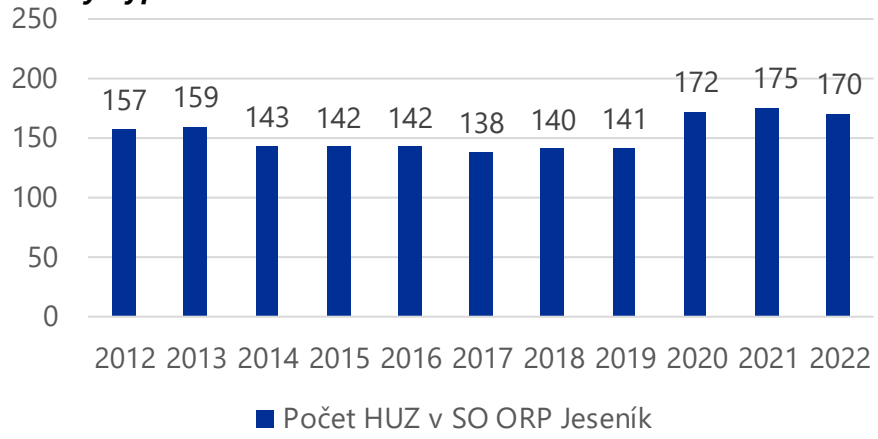
Kapacity HUZ dle kategorie – vývoj v čase

Trend vývoje počtu HUZ ve městě Jeseník i správním obvodu ORP Jeseník je velmi podobný **a to setrvale, až na malé odchylky, rostoucí. Kapacita lůžek mezi lety 2012 a 2022 vzrostla o 15 % ve městě Jeseník a o 11 % ve správním obvodu ORP Jeseník.** Zajímavostí je růst v letech 2020 a 2021, kdy kulminovala krize v cestovním ruchu spojená s pandemií nemoci COVID-19.

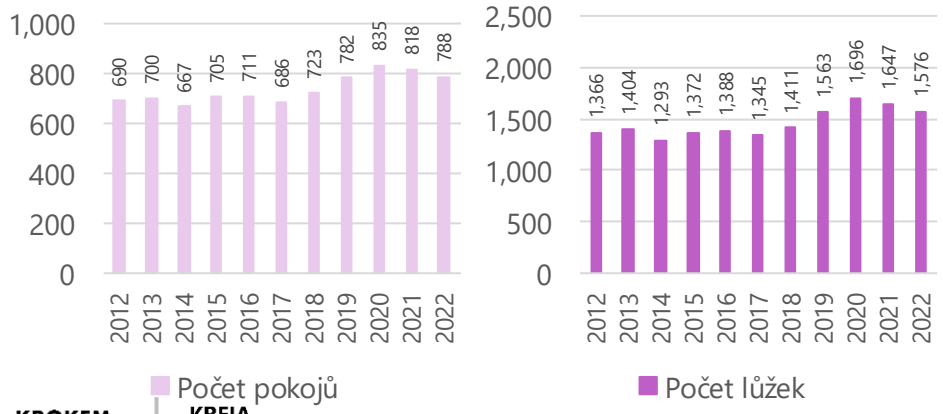
Vývoj počtu HUZ v Jeseníku

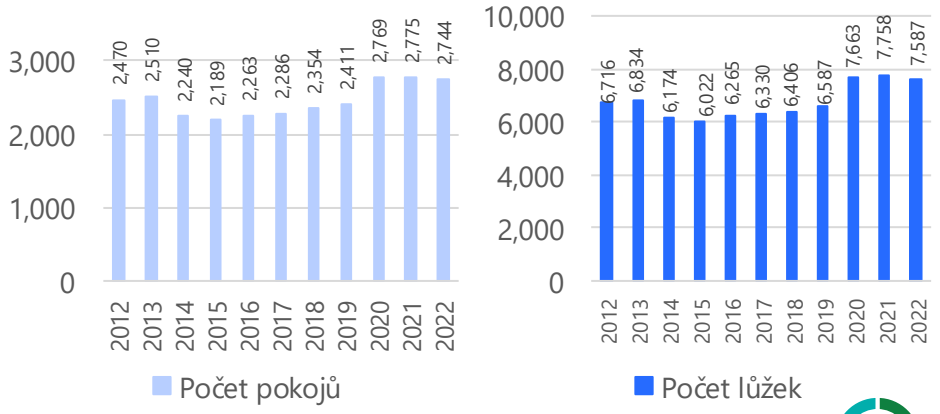

Vývoj počtu HUZ v SO ORP Jeseník

Vývoj počtu pokojů a lůžek v Jeseníku

Vývoj počtu pokojů a lůžek v SO ORP Jeseník

Zdroj: ČSÚ

Gastronomická nabídka v Jeseníku

Gastronomická nabídka v Jeseníku je pestrá a odpovídá jak tradičním, tak moderním gurmánským chutím. Město se může pochlubit přibližně 13 kavárnami a 45 restauracemi a bary. Nabídka zahrnuje jak lokální speciality, tak i široký výběr mezinárodních pokrmů.

Zdroj foto: mapy.cz, maps.google.com, tripadvisor.com

Cyklistika a cykloturismus

Cykloturismus patří bezesporu mezi klíčové prvky aktivního cestovního ruchu v oblasti města Jeseník. Okolí města nabízí síť značených cyklistických okruhů YES-CYKLO, které nabízí více než sto kilometrů tras v prostředí Jeseníků, včetně Sokolského hřbetu nad Priessnitzovými lázněmi a okolí České Vsi. Cyklisté mohou objevovat krásy Lipové-lázní, Zlatohorské vrchoviny a Bělé pod Pradědem díky deseti různě náročným okruhům. Trasy jsou vyznačeny tematickými názvy a unikátním logem, což usnadňuje orientaci v terénu.

Certifikace Cyklisté vítáni

Pět různých objektů ve městě a blízkém okolí drží certifikaci Cyklisté vítáni pro svoje ubytování a restauraci. Jedná se například o Lázeňské informační centrum Jeseník a Schrothovy léčebné lázně.

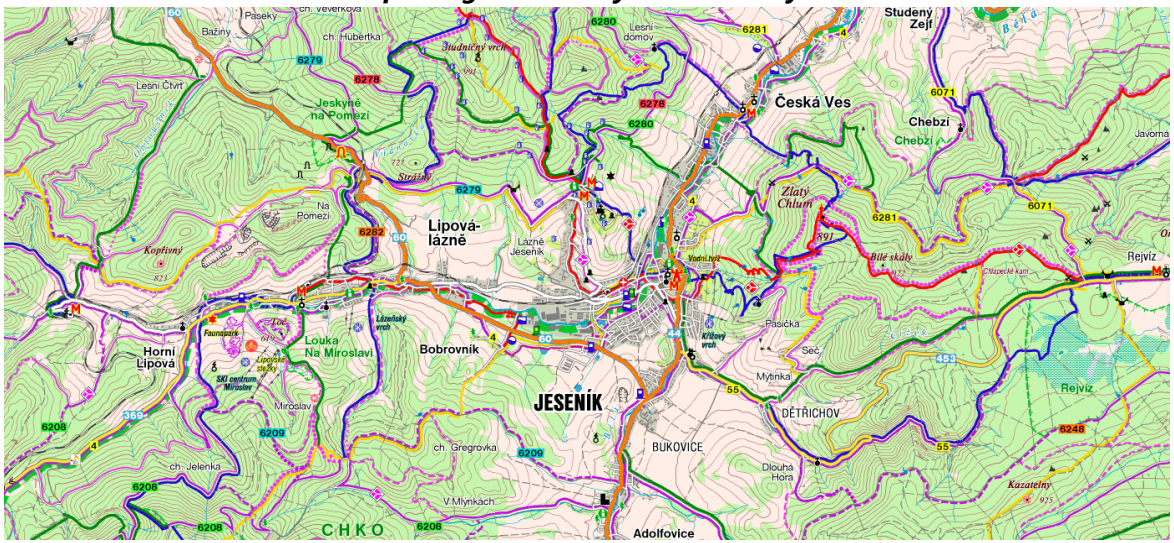
Služby spojené s cyklistikou

Ve městě je aktuálně provozováno 6 cykloservisů a půjčoven kol.

Tematické okruhy YEScyklo Jeseníky

Síť cyklotras nabízí různé tematické okruhy. Na Jesenicku se jedná o 10 různých okruhů.

Mapka regionálních cyklostezek a cyklotras

Zdroj mapového podkladu: cykloserver.cz

Naučné stezky v Jeseníku a okolí

V Jeseníku a jeho okolí se nachází **mnoho naučných stezek s různými tématy**. Některé vedou přímo po Jeseníku – **Naučná stezka Schroth–Priessnitz, Stezka Vincenze Priessnitze, Stezka Živé vody** a **dva okruhy Jesenické toulky**, jiné jsou umístěny přes Českou Ves, Ramzovou nebo obec Lipová-lázně. V okrese Jeseník vede 21 naučných stezek a na vytyčeném území 11.

Naučná stezka	Délka
Naučná stezka Johanna Schrotha	8,5 km, 10 zastavení
Odpočinková stezka Ramzová	200 m, 4 zastavení
Naučná stezka Schroth - Priessnitz	3,7 km, 8 zastavení
Stezka Vincenze Priessnitze	6 km, 9 zastavení
Naučná stezka Živé vody	6,5 km, 10 zastavení
Naučná stezka Česká Ves	8 km, 25 zastavení
NS Zlatý chlum	500 m, 6 zastavení
NS Rejvíz	2,5 km, 14 zastavení
NS Údolím Javorné	4,2 km, 7 zastavení
Naučná stezka Červenohorské sedlo – Šerák – Ramzová	15 km, 8 zastavení
Naučná stezka S Koprníčkem na výlet Keprnickými horami	15 km, 13 zastavení
Jesenické toulky – Okruh I. a II.	2,1 km a 5,6 km

Zdroj: naucne-stezky.cz

NS Rejvíz

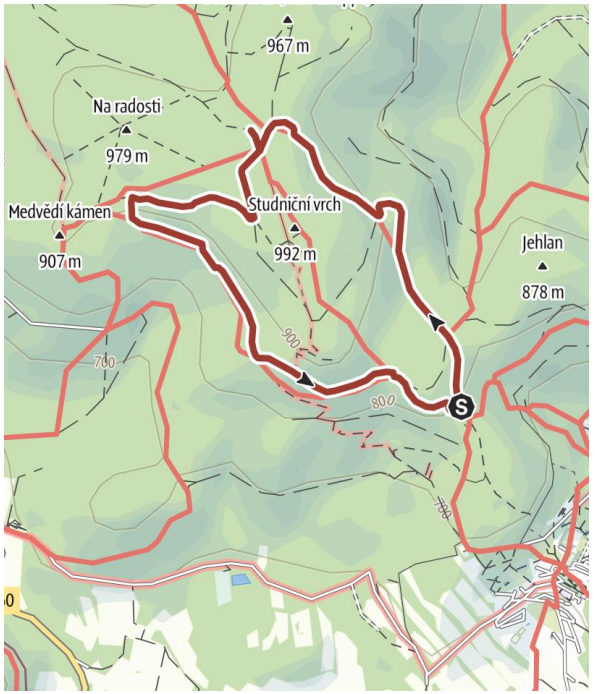
Zdroj foto: jeseniky.net

NS Johanna Schrotha

Zdroj foto: m.lipova-lazne.cz

Mapa NS Živé vody

Zdroj foto: Jeseniky.cz

Konferenční a kongresové prostory

Město Jeseník a jeho okolí disponuje **omezenou nabídkou prostor, ve kterých je možné pořádat firemní akce a konference** středního rozsahu. Do budoucna je zde potenciál pro navýšení kapacit, které by mohly přilákat tento typ turismu. Aktuálně jediné rozsáhlejší komplexní konferenční prostory Priessnitzových léčebných lázní limituje naplněná kapacita ubytování. Prostory pro uspořádání konferencí, seminářů nabízí i v budově IPOS provozované městem, ale bez zajištění doprovodných hotelových služeb pro podobné události.

Místo	Počet sálů	Maximální kapacita (vnitřní)
Priessnitzovy léčebné lázně	6	až 400 osob
Kulturní sál v budově IPOS	3	až 400 osob

Priessnitzovy léčebné lázně

Zdroj foto: jeseniky.net

IPOS Jeseník

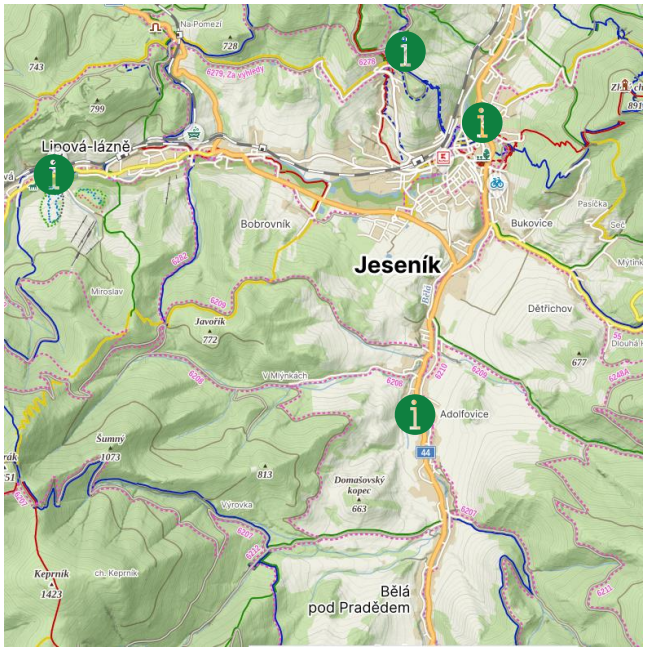

Zdroj foto: nasjesenik.cz

Turistická informační centra v Jeseníku a blízkém okolí

V Jeseníku a jeho blízkém okolí se nachází **4 turistická informační centra**. 3 z těchto informačních centrer splňují **certifikaci A.T.I.C.** (Asociace turistických informačních center České republiky) a CzechTourism, a zaručují tak rozsah poskytovaných služeb stanovený klasifikační třídou jednotné certifikace. Každé z nich nabízí informační servis a prodej suvenýrů.

TIC	Otevřeno	Adresa	Klasifikace	Poskytované služby
Informační centrum Jeseník	celoročně	Palackého 176/12, Jeseník	B	• Informační servis • Prodej regionálních produktů • Prodej vstupenek, suvenýrů • Galerie
Lázeňské informační centrum	celoročně	Priessnitzova 12/299, 790 03 Jeseník	B	• Informační servis • Nabídka ubytování • Prodej suvenýrů • Půjčovna koloběžek
IC Lipová-lázně Informační centrum	celoročně	Lipová-lázně 476, 790 61 Lipová-lázně	B	• Informační servis • Prodej suvenýrů • Muzeum Johanna Schrotha
Informační centrum Bělá pod Pradědem	celoročně	Adolfovice 41, Bělá pod Pradědem, 790 01 Jeseník 1		• Informační servis • Obecní knihovna • Prodej suvenýrů a vstupenek

Zdroj podkladové mapy: mapy.cz

Sportovní vybavenost ve městě

Nabídka sportovních aktivit v Jeseníku je rozmanitá. Nachází se zde výbava pro plavání, fotbal, hokej, tenis, týmové sporty, nebo lezení a posilování. Tato infrastruktura je **primárně určena pro místní obyvatele**, v některých případech může částečně sloužit i jako **podpůrná infrastruktura pro turisty**. Nejedná se však většinově o infrastrukturu, která by přímo podporovala rozvoj cestovního ruchu.
Okolí města je vhodné zejména pro **cykloturistiku a další outdoorové sporty**. Venkovní sportoviště jsou veřejně dostupná jak místním, tak turistům. Město nicméně postrádá krytý plavecký bazén a případně také zastřešený zimní stadion. **Některé aktivity jsou podmíněny rezervací, registrací, domluvou či poplatkem za vstup/službu.**

VENKOVNÍ AKTIVITY

Koupání
- Jesenické koupaliště

Cyklistika
- Viz samostatný slide č. 35

Fotbal
- Fotbalový stadion

Ostatní
- Venkovní tenisové kurty
- Veřejné lanové hřiště
- Venkovní kluziště
- Venkovní workoutová hřiště
- Skatepark

Dětské hřiště (6x)

VNITŘNÍ AKTIVITY

Městská sportovní hala Jeseník
- futsal, florbal, nohejbal, volejbal, tenis, badminton, basketbal, gymnastika, lezení

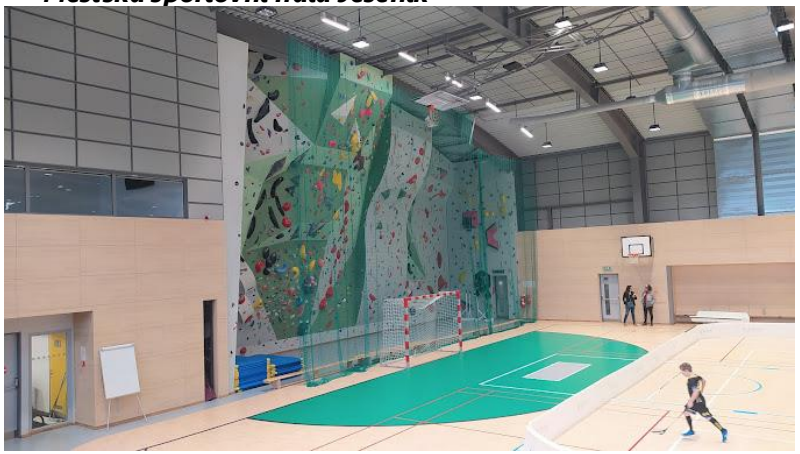
Posilování a fitness
- M-gym
- FIT:KO Jeseník

Fotbalový stadion

Zdroj foto: sportovistejesenik.cz

Městská sportovní hala Jeseník

Zdroj foto: Radek Navrátil (google.cz)

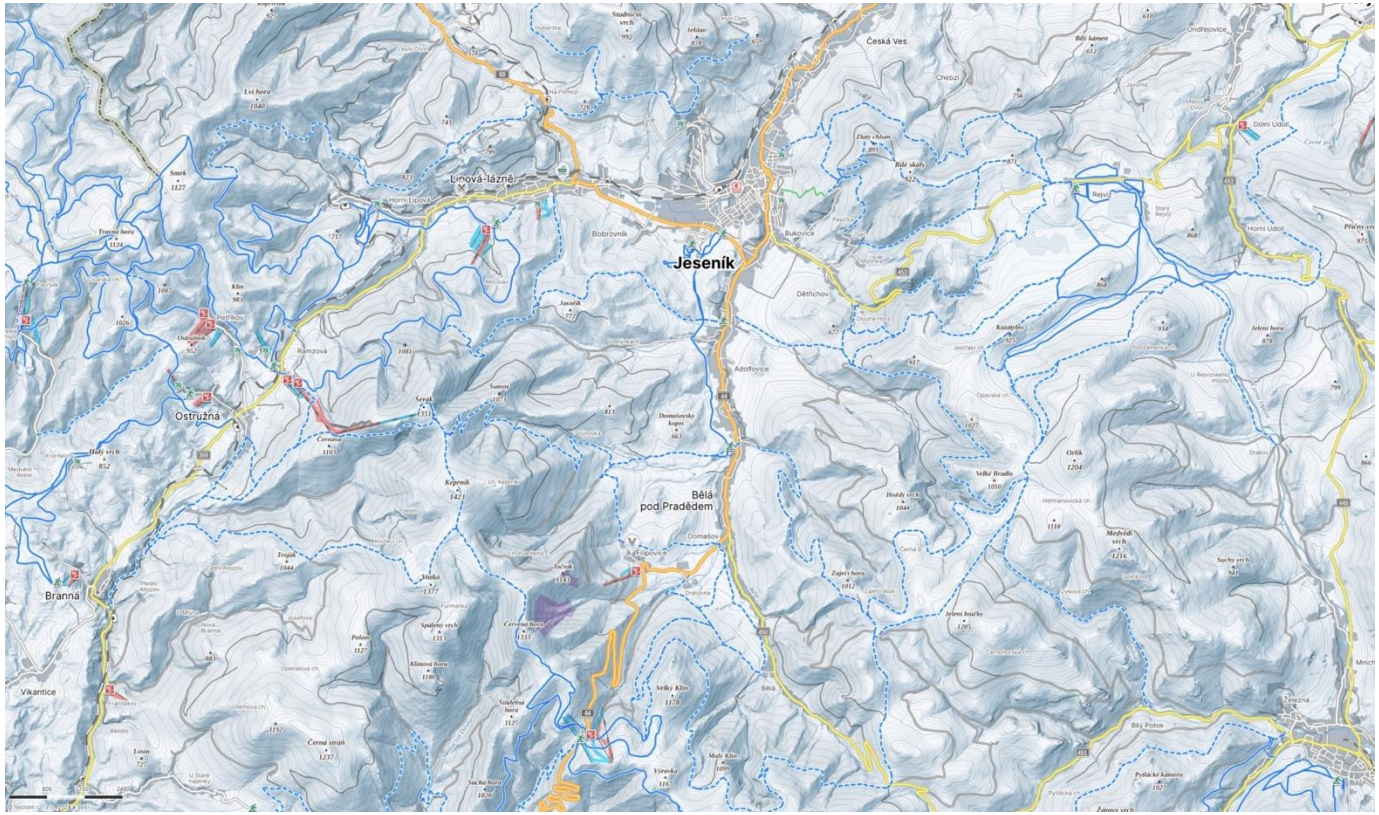
Infrastruktura pro běžecké lyžování

V okolí Jeseníku se nachází rozsáhlá síť **běžkařských tras**, které lákají jak začátečníky, tak pokročilé lyžaře díky své rozmanitosti a panoramatům Jeseníků. Jednou z nejoblíbenějších tras je **Jesenická lyžařská magistrála**, která vede na **Vřesovou studánku** či na opačnou stranu na **Ovčárnu**. **Červenohorské sedlo** představuje výchozí bod pro řadu udržovaných běžeckých tras a je jedno z mála území ležících více než nad 1000 metrů nad mořem. Jednotlivé okruhy v areálech níže se různě překrývají.

Běžecké areály v okolí Jeseníku

Trasa	Počet okruhů
Červenohorské sedlo	4
Ramzová a Lipová-lázně	4
Jeseník	2
Kouty nad Desnou	7
Praděd	2
Paprsek	10
Rejvíz	6
Skřítek	7

zdroj: jesenik.cz

zdroj: mapy.cz

Infrastruktura pro sjezdové lyžování

V oblasti Jeseníku se nachází **17 areálů** pro **sjezdové** lyžování, které nabízejí širokou škálu kvality sjezdovek, vleků a dalšího vybavení

Lyžařská střediska v okolí Jeseníku

Název	Počet sjezdovek	Délka tratí
Červenohorské sedlo	8	5,9 km
Lyžařské středisko BONERA - Ramzová	3	3,8 km
Ski centrum Miroslav	4	2,9 km
Skipark Filipovice	3	2,6 km
Ski areál Ostružná	6	2,5 km
Sportovní areál KASTE Petříkov	5	2,4 km
Lyžařský areál Lázeňský vrch	2	1,4 km
SKI ARENA R3 - Ramzová	1	600 m

Červenohorské sedlo

zdroj foto: outdooractive.cz

Filipovice

zdroj foto: outdooractive.cz

Ramzová

zdroj foto: bonera.cz

Lyžařská střediska v širším okolí Jeseníku

Název	Počet sjezdovek	Délka tratí
Ski areál Kouty	11	11,5 km
Ski areál Praděd	9	4,8 km
Ski areál Paprsek	3	3,3 km
Ski areál Přemyslov	4	2,4 km
Ski areál Branná	4	2,1 km

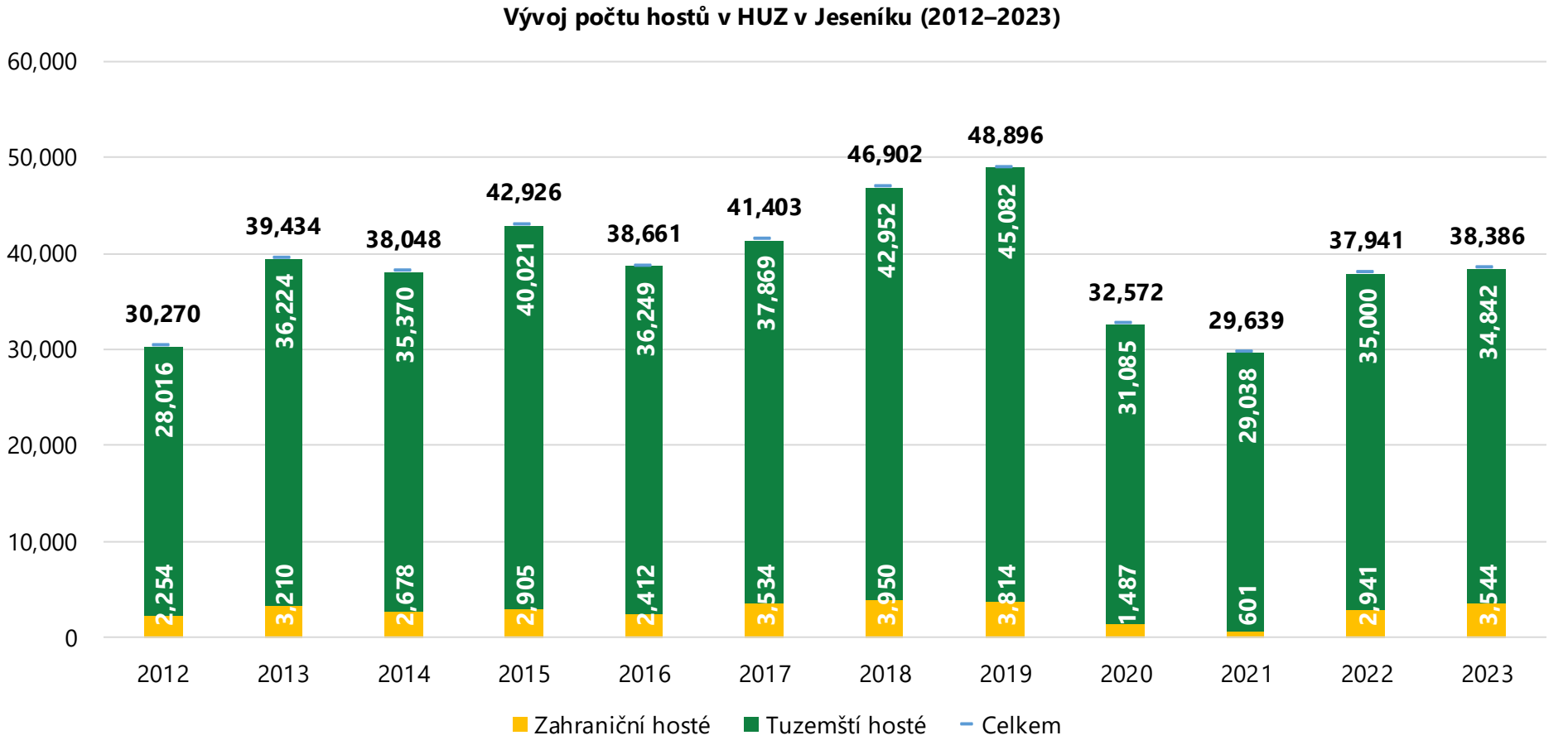
zdroj: jesenik.cz

Analýza návštěvnosti

Město Jeseník má **vysokou intenzitu cestovního ruchu**, což je z velké části dáno **kapacitou Priessnitzových léčebných lázní**. Analýza návštěvnosti se zabývá vývojem počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních ve městě Jeseník i v ORP Jeseník, porovnává návštěvnost, která je generována lázeňskými pobyty a ostatní turismus. **Návštěvnost v Jeseníku až do covidové pandemie dlouhodobě rostla, nyní se postupně vrací na hodnoty před pandemií**. Analýza se také věnuje zahraničním hostům, ze kterých jsou nejčetnější návštěvníci z Německa, Polska a Slovenska.

Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v Jeseníku

Nárůst návštěvnosti byl zaznamenán mezi lety 2012 a 2019, s vrcholem 48 896 hostů v roce 2019. Rok 2020 ukázal výrazný pokles v důsledku omezení v souvislosti s pandemií Covid19, počet hostů klesl na 32 572. Nejnižší počet zahraničních hostů byl zaznamenán v roce 2021 (601), což odráží pokračující dopady pandemie na mezinárodní cestování. **Od roku 2022 došlo opětovně k nárůstu počtu hostů**, ale hodnot z období před pandemií se prozatím dosáhnout nepodařilo. Z analýzy vyplývá, že procento zahraničních hostů je v porovnání s jinými destinacemi v Česku relativně nízké.

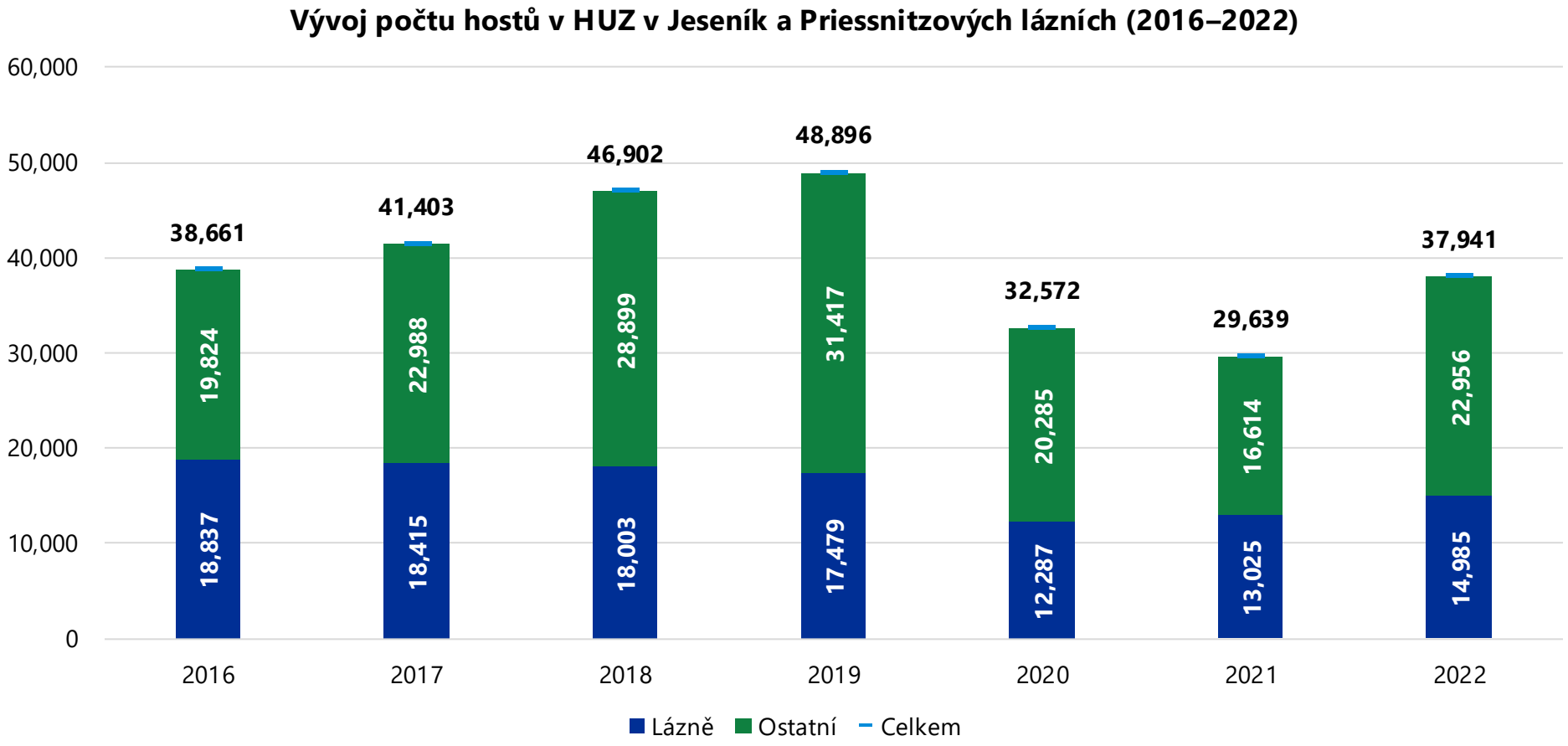

Zdroj: ČSÚ

Porovnání počtu hostů v Priessnitzových léčebných lázních a ostatních HUZ v Jeseníku

Priessnitzovy léčebné lázně jsou výrazně dominantním aktérem mezi hromadnými ubytovacími zařízeními v Jeseníku. Tento graf rozděluje hosty na ty, kteří byli ubytováni v lázních, a na hosty ubytované v ostatních zařízeních. Vidíme, že **počet hostů v lázních se postupně snižuje** (s výjimkou mírného nárůstu v roce 2021), zatímco počet hostů v ostatních zařízeních, kromě poklesu v letech 2020 a 2021, vykazuje celkově rostoucí trend.

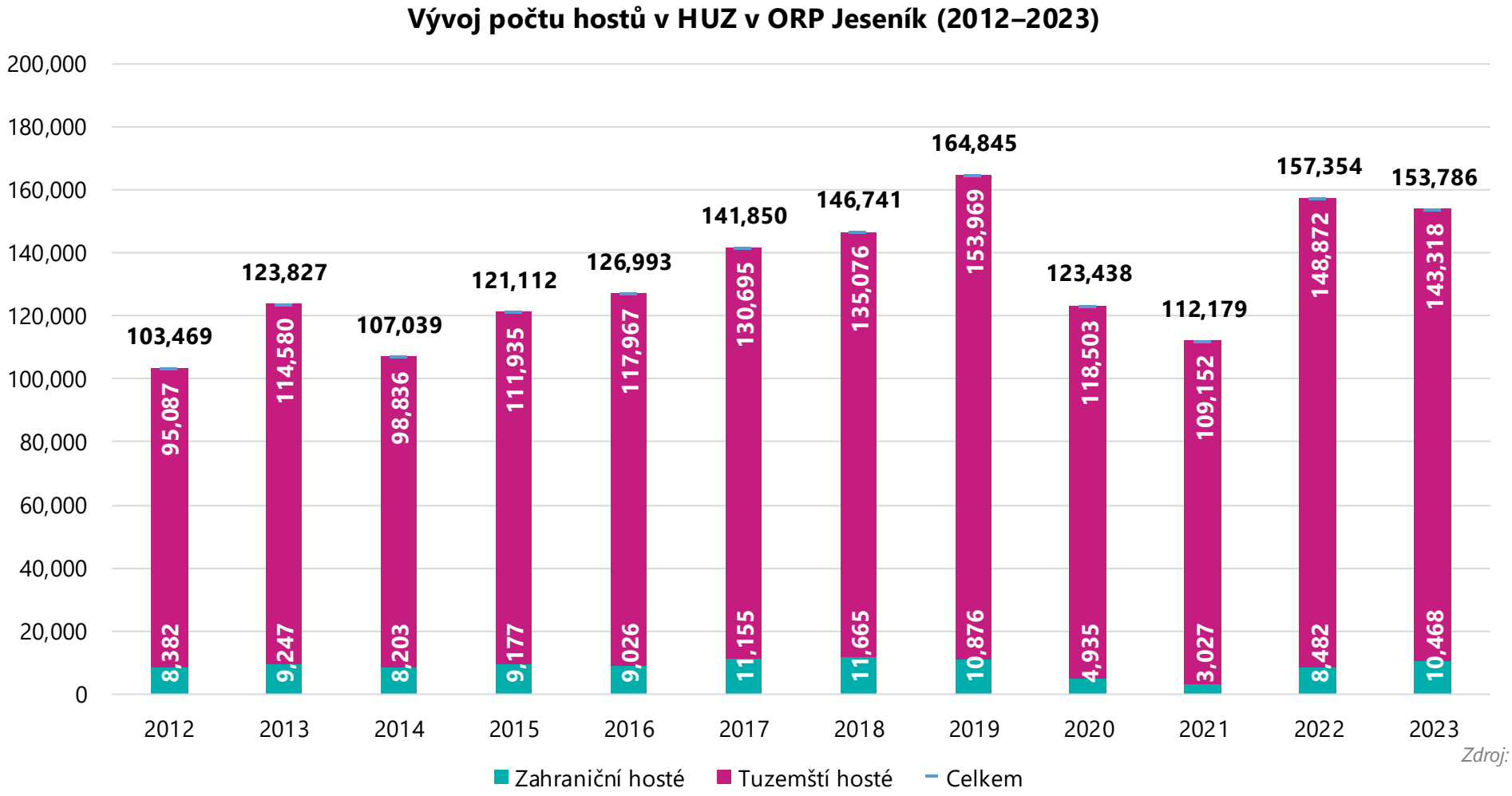

Zdroj: ČSÚ

Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v ORP Jeseník

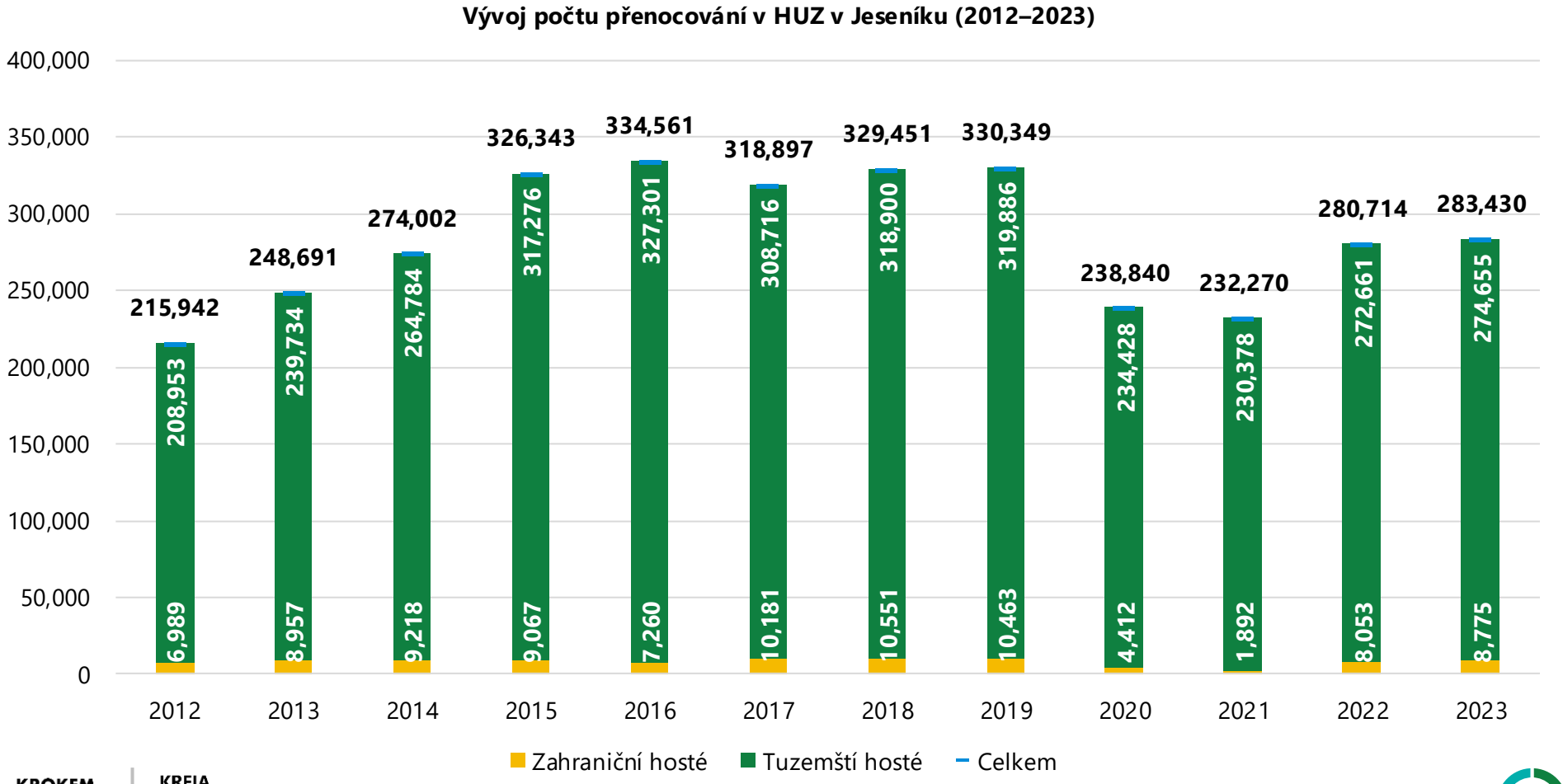
Návštěvnost hostů neustále rostla až do roku 2019, kde byl zaznamenán vrchol s 164 845 hosty. Významný pokles v roce 2020 na 123 438 hostů reflektuje dopady COVID-19 pandemie na turistický průmysl. I přes pokles v roce 2021 se počet hostů v roce 2022 vzpamatoval na 157 354, což naznačuje silné obnovení. V roce 2023 došlo k lehkému poklesu na 153 786 hostů, avšak zahraniční návštěvnost mírně vzrostla.

Zdroj: ČSÚ

Počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních v Jeseníku

Trendem období před pandemií COVID-19 byl **výrazný růst počtu přenocování od roku 2012 (215 942) do vrcholu v roce 2017 (334 561)**, v letech 2020 a 2022 je patrný pokles, který odráží dopad pandemie COVID-19 na cestovní ruch a související omezení. Po období pandemie nastalo mírné oživení. Graf ukazuje, že ačkoliv **počet zahraničních hostů má menší podíl** na celkovém počtu přenocování, tento fakt je výrazně ovlivněn tuzemskými návštěvníky lázní, jejichž délka pobytu výrazně překračuje délku pobytu zahraničních hostů.

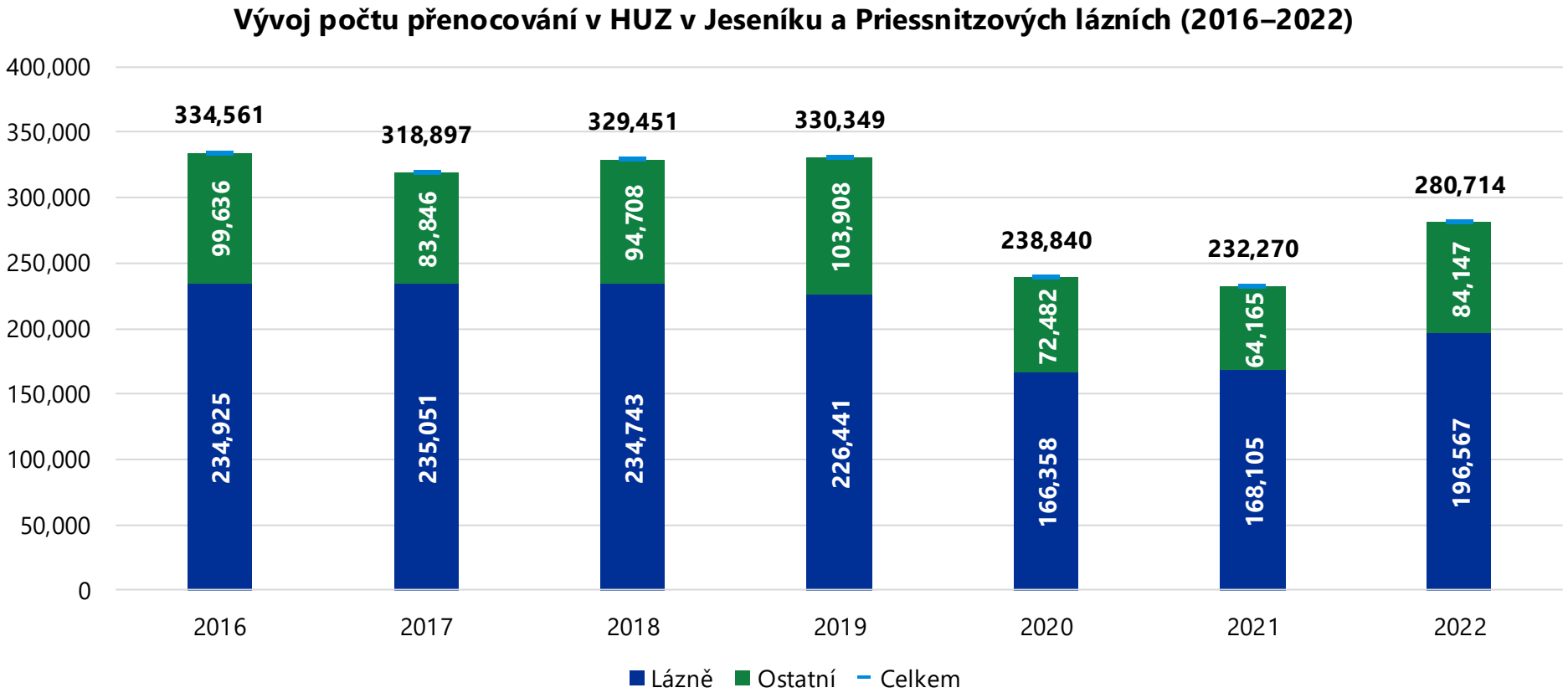

Zdroj: ČSÚ

Porovnání počtu přenocování v Priessnitzových léčebných lázních a ostatních HUZ v Jeseníku

Priessnitzovy léčebné lázně jsou výrazně dominantním aktérem mezi hromadnými ubytovacími zařízeními v Jeseníku. Graf rozděluje hosty na ty, kteří byli ubytováni v lázních, a na hosty ubytované v ostatních zařízeních. Ve sledovaném období si lázně udržely většinu přenocování ve srovnání s ostatními ubytovacími zařízeními, což naznačuje jejich stálou popularitu a potenciální odolnost vůči vnějším vlivům, jako je pandemie Covid-19. V roce 2022 bylo evidentní obecné oživení, kdy lázně zaznamenaly výrazný nárůst přenocování, což ukazuje na jejich zotavení a obnovený zájem turistů, ostatní ubytovací zařízení také vykázala zlepšení, ale v menší míře. Výrazná převaha počtu přenocování v lázních oproti ostatním HUZ v Jeseníku také odráží fakt, že **hosté v lázních stráví v průměru více dní**.

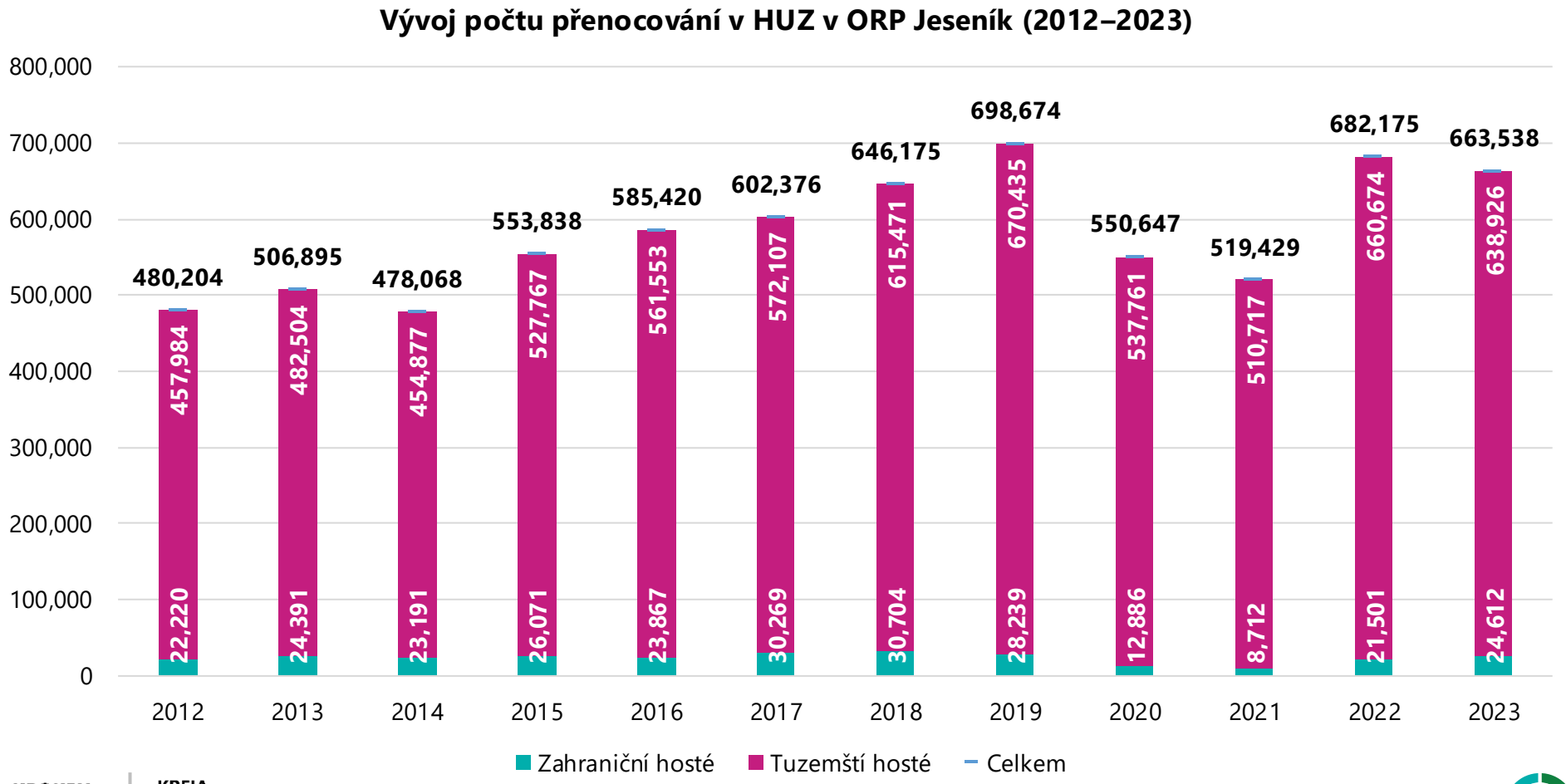

Zdroj: ČSÚ

Počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních v ORP Jeseník

Stabilní růst počtu přenocování byl zaznamenán až do roku 2019, s vrcholem v počtu 698 674 přenocování, což sleduje vzestupné tempo turistického průmyslu. V roce 2020 došlo k **výraznému poklesu v důsledku globální pandemie**, po jejím ukončení se počet přenocování výrazně zvýšil, návratu k původním hodnotám se však prozatím nepodařilo dosáhnout.

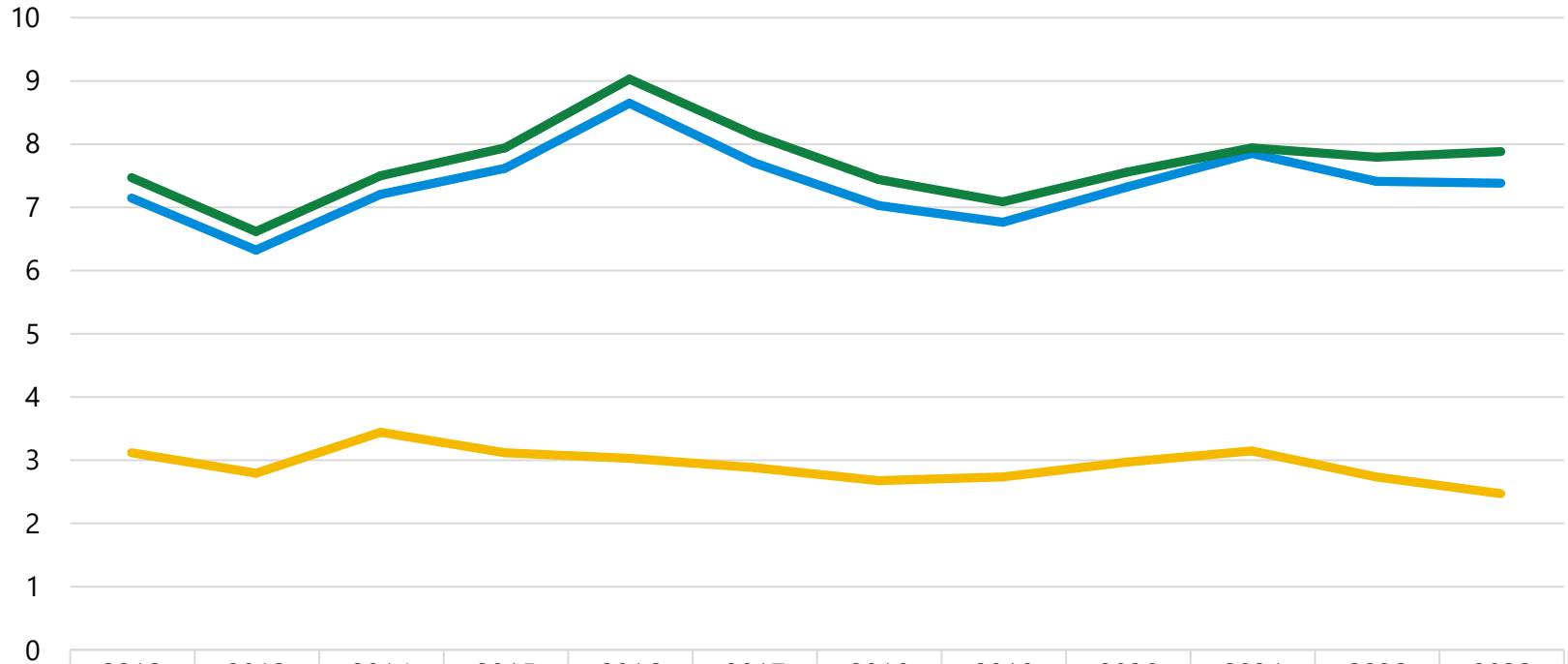

Zdroj: ČSÚ

Průměrná délka pobytu v hromadných ubytovacích zařízeních v Jeseníku

Jeseník

Průměrná délka pobytu pro všechny hosty v roce 2016 dosáhla svého maxima s 8,65 dne. Zahraniční hosté mají konzistentně kratší průměrnou délku pobytu než tuzemští hosté, s nejnižším průměrem 2,48 dne v roce 2023. **Tuzemští hosté ukazují trend delších pobytů**, s průměrem dosahujícím až 9,03 dne v roce 2016, což je **způsobeno délkou lázeňských pobytů**. Celkový trend průměrné délky pobytu pro všechny hosty zůstává relativně stabilní s mírnými výkyvy.

Průměrná délka pobytu v HUZ v Jeseníku (2012–2023)

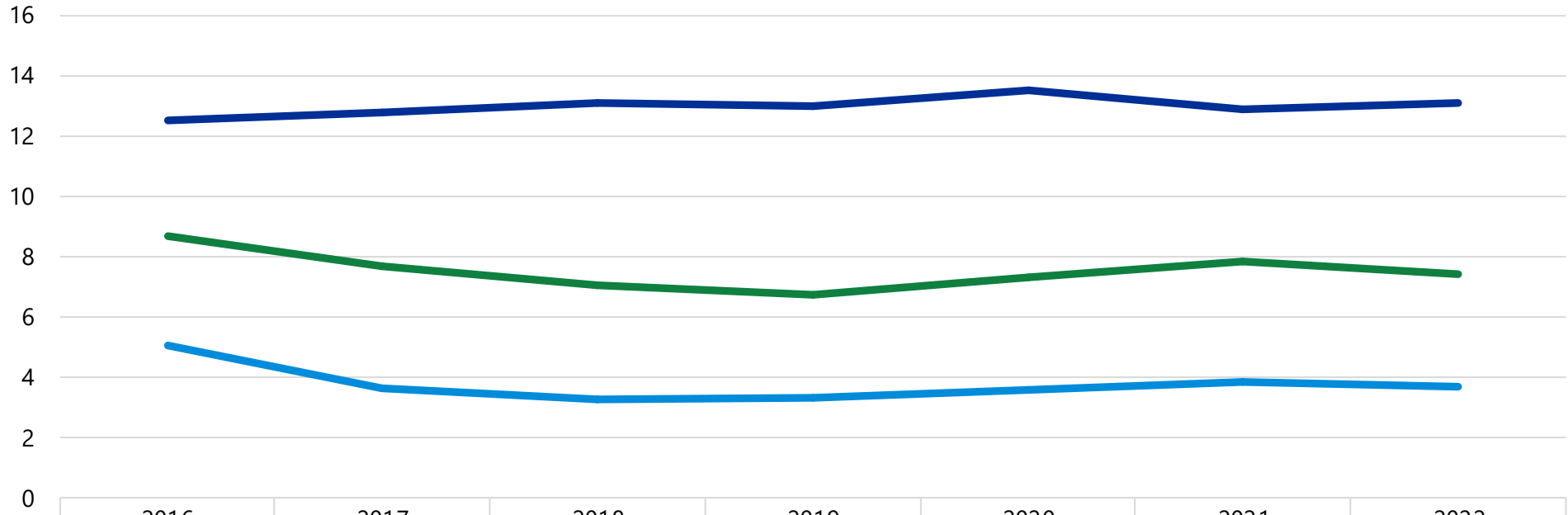

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Celkem	7.13	6.31	7.20	7.60	8.65	7.70	7.02	6.76	7.33	7.84	7.40	7.38
Zahraniční hosté	3.10	2.79	3.44	3.12	3.01	2.88	2.67	2.74	2.97	3.15	2.74	2.48
Tuzemští hosté	7.46	6.62	7.49	7.93	9.03	8.15	7.42	7.10	7.54	7.93	7.79	7.88

Porovnání průměrné délka pobytu v HUZ v Jeseníku a v Priessnitzových lázních

Toto porovnání nabízí jiný úhel pohledu, graf rozděluje hosty na ty, kteří byli ubytováni v lázních, a na hosty ubytované v ostatních zařízeních. Je zde vidět **rozdíl mezi délkou pobytu lázeňských hostů a ostatních ubytovaných**. I celková průměrná délka pobytu v Jeseníku je zásadním způsobem vyšší než je průměr v jiných destinacích v Česku, to je způsobeno délkou pobytu lázeňských hostů. Trend vyšší délky pobytu se týká především tuzemských hostů, u zahraničních je také patrný, ale výrazně méně. Tato data podtrhují speciální postavení lázní v rámci turistického sektoru regionu.

Průměrná délka pobytu v HUZ v Jeseníku a v Priessnitzových lázních (2016–2022)

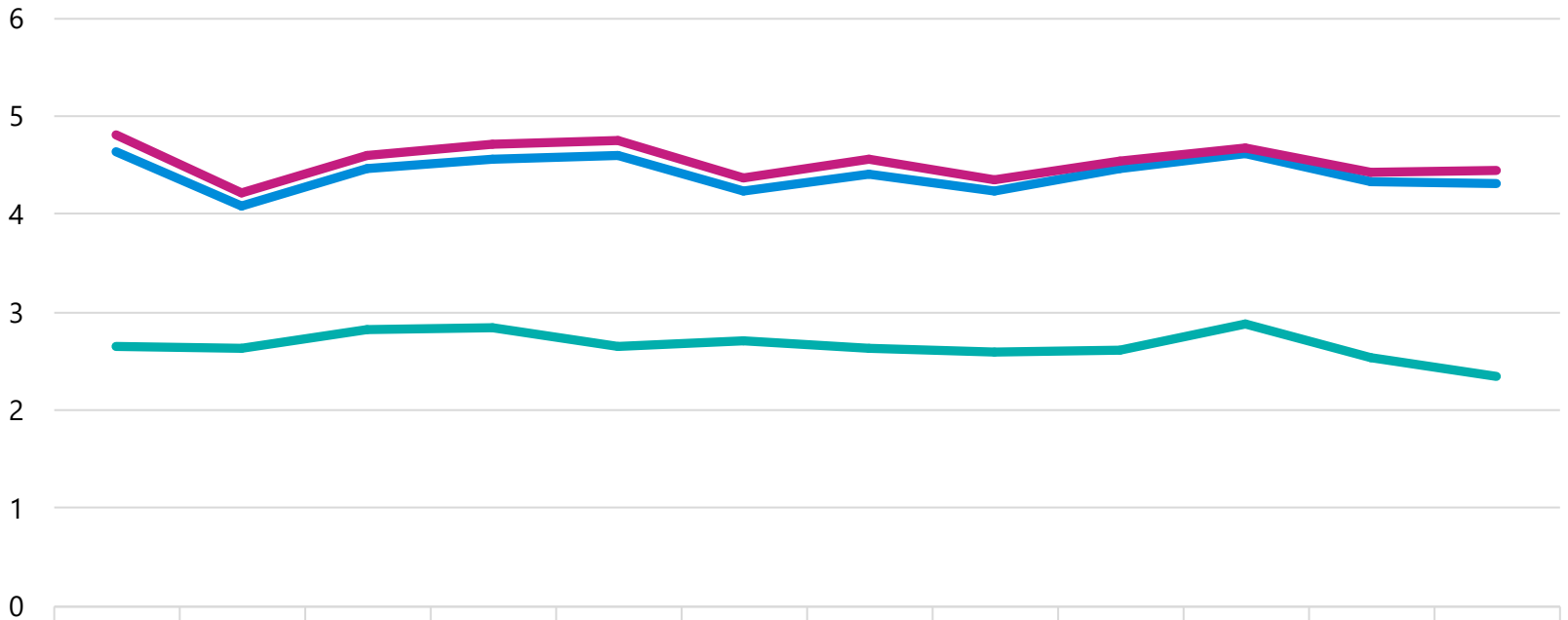

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celkem	8.7	7.7	7.0	6.8	7.3	7.8	7.4
Lázně	12.5	12.8	13.1	13	13.5	12.9	13.1
Ostatní	5.0	3.6	3.3	3.3	3.6	3.9	3.7

Průměrná délka pobytu v hromadných ubytovacích zařízeních v ORP Jeseník

Průměrná délka pobytu všeobecně kolísá, s mírným nárůstem v roce 2021, kdy byla průměrná délka pobytu pro všechny hosty 4,63 dne. Zahraniční hosté strávili v oblasti méně času než tuzemští hosté, s nejnižší průměrnou délkou pobytu 2,35 dne v roce 2023. Tuzemští hosté konzistentně přenocovali déle než zahraniční hosté, s nejdelší průměrnou délkou pobytu 4,82 dne v roce 2012, což odráží vliv delších lázeňských pobytů. Celkově se průměrná délka pobytu v průběhu let mírně snížila, což může naznačovat změny v preferencích hostů nebo v nabídce ubytovacích zařízení.

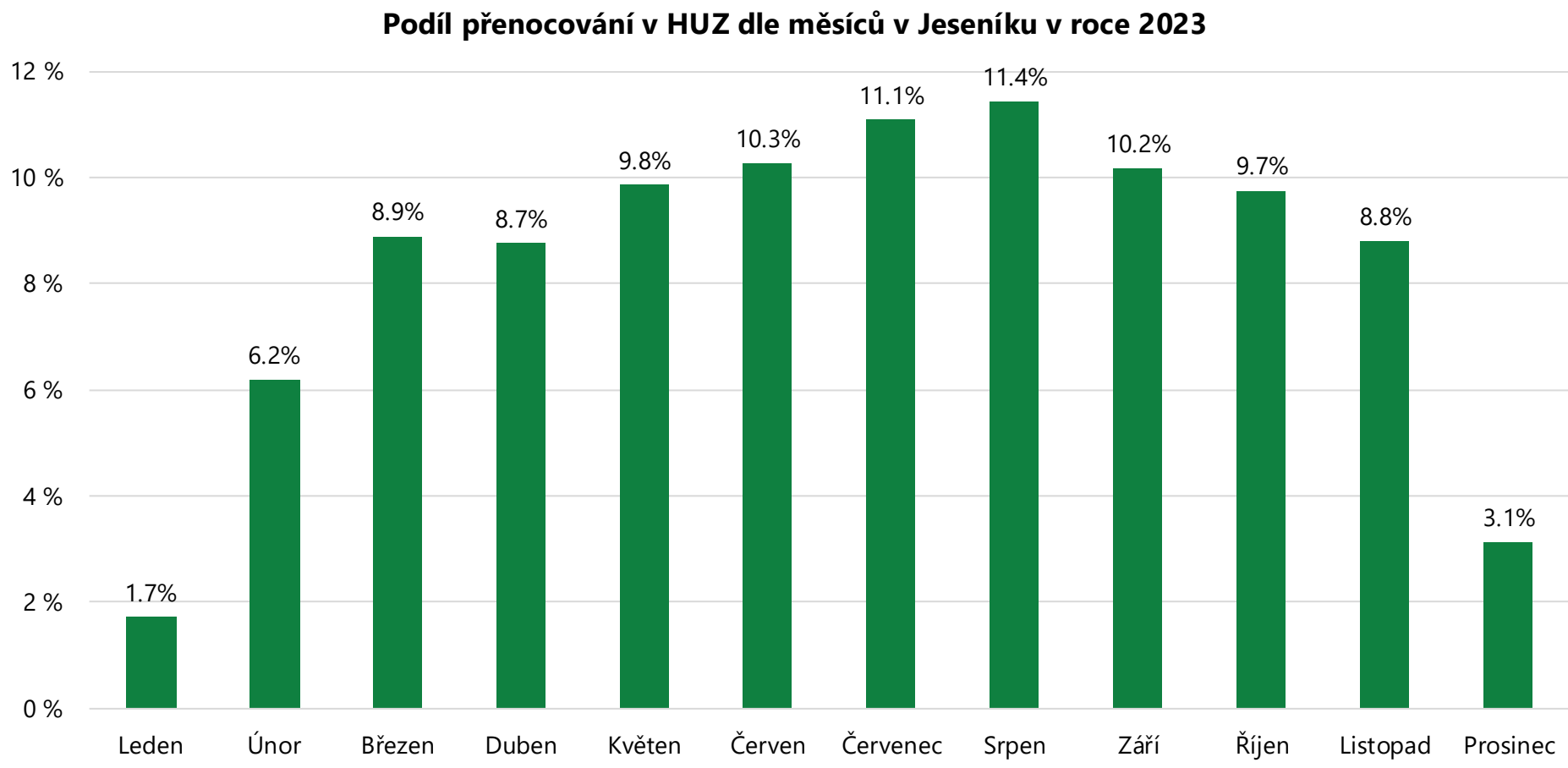
Průměrná délka pobytu v HUZ v ORP Jeseník (2012–2023)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Celkem	4.64	4.09	4.47	4.57	4.61	4.25	4.40	4.24	4.46	4.63	4.34	4.31
Zahraniční hosté	2.65	2.64	2.83	2.84	2.64	2.71	2.63	2.60	2.61	2.88	2.53	2.35
Tuzemští hosté	4.82	4.21	4.60	4.71	4.76	4.38	4.56	4.35	4.54	4.68	4.44	4.46

Podíl přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních v jednotlivých měsících v Jeseníku

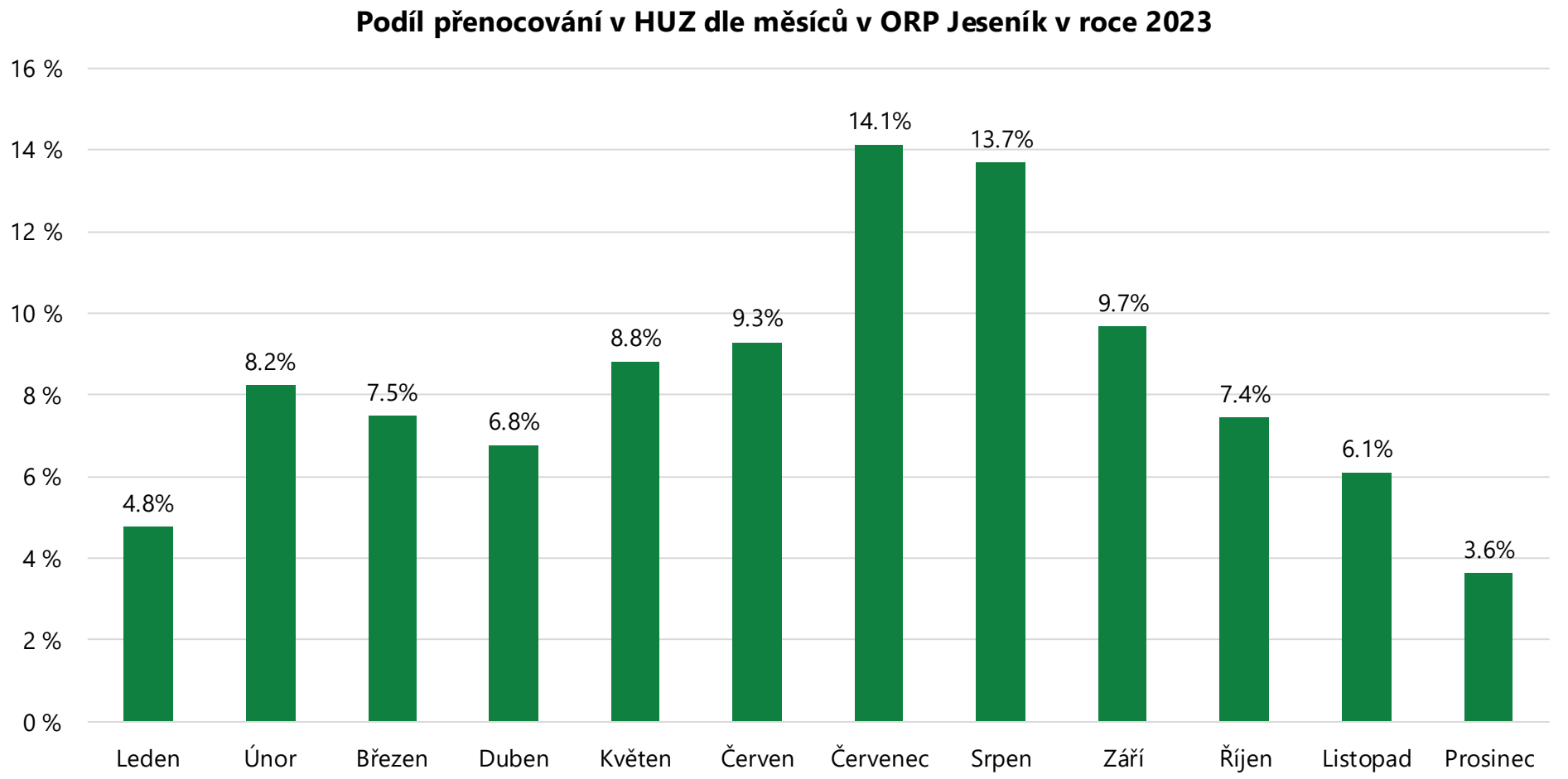
V porovnání s jinými destinacemi v Česku je **rozložení počtu přenocování v průběhu roku relativně rovnoměrné**, což je způsobeno zejména **relativně konstantním počtem ubytování v Priessnitzových léčebných lázních**. Výjimku tvoří měsíce prosinec a leden, kdy je v lázních omezený provoz. U hostů ubytování v ostatních HUZ se projevují obdobné trendy, jako v ostatních destinacích, a sice výrazná **koncentrace cestovního ruchu v letních měsících**.

Zdroj: ČSÚ

Podíl přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních v jednotlivých měsících v ORP Jeseník

Na úrovni celého ORP je již koncentrace cestovního ruchu do letních měsíců více patrná. Ale i zde je v **porovnání s ostatními destinacemi v Česku výrazně rovnoměrnější rozložení**. Toto vychází z **relativně konstantní poptávky po ubytování v lázeňských zařízeních**, a to nejen přímo v Jeseníku.

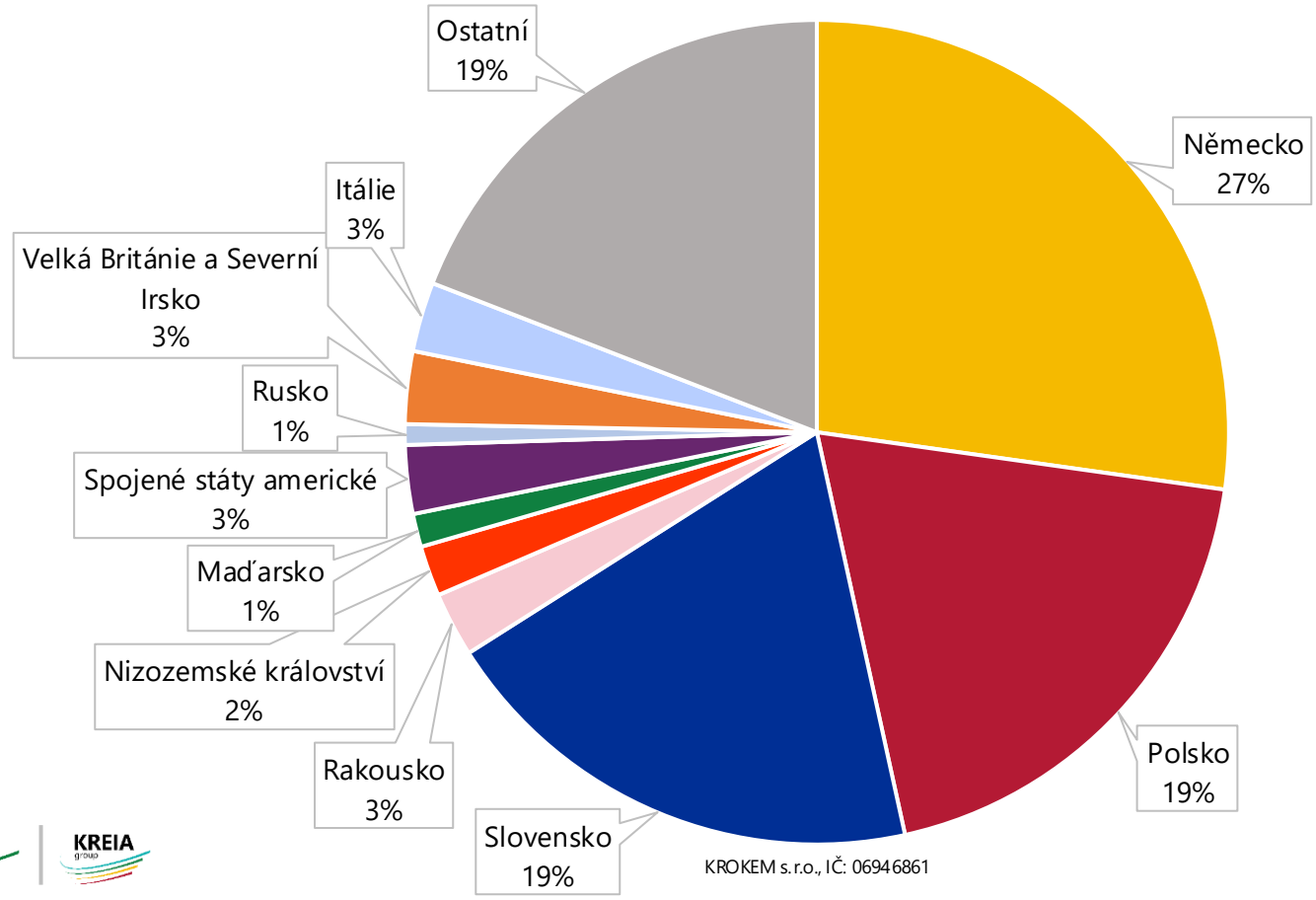

Zdroj: ČSÚ

Podíl přenocování zahraničních hostů dle zemí v hromadných ubytovacích zařízeních v Jeseníku

Hosté z Německa tvořili největší podíl zahraničních přenocování s 27 %, což zdůrazňuje jejich převažující pozici v cestovním ruchu regionu. Polsko a Slovensko zaznamenaly 19% podíl, což ukazuje na silné vazby a vzájemnou turistickou výměnu mezi těmito sousedními zeměmi a Jeseníkem. Zahraniční hosté z Rakouska, Nizozemska, Maďarska, USA, Ruska, Velké Británie a Itálie dohromady představují menší, ale stále významnou část přenocování, s podílem 2–3 % pro každou z těchto zemí.

Podíl přenocování zahraničních hostů v roce 2023 v Jeseníku (10 nejčastějších zemí původu zahraničních návštěvníků)

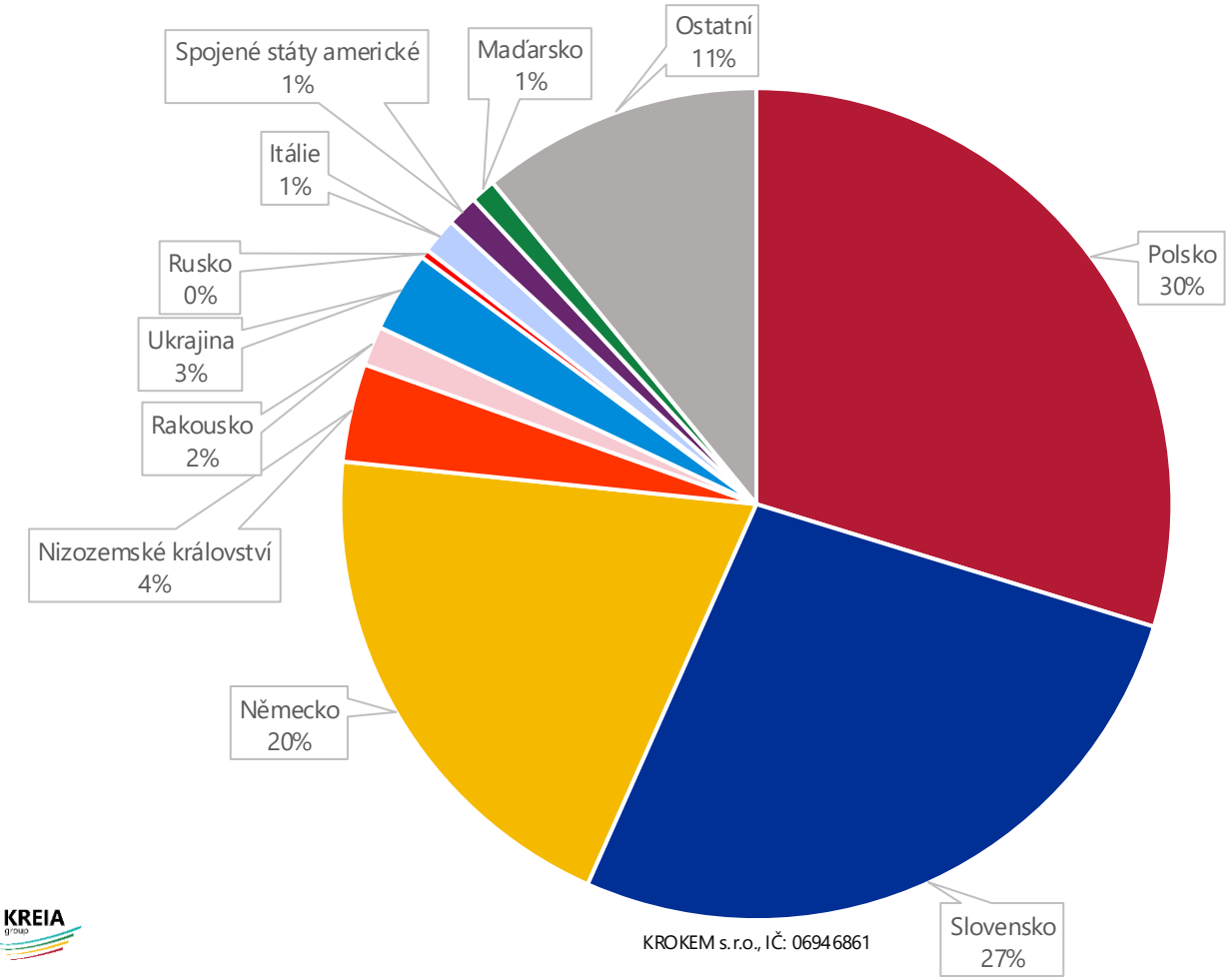

Zdroj: ČSÚ

Podíl přenocování zahraničních hostů dle zemí v hromadných ubytovacích zařízeních v ORP Jeseník

Hosté z Polska tvoří největší podíl na přenocování s 30 %, což odráží silné přeshraniční vztahy a blízkost mezi ORP Jeseník a Polskem. Následuje Slovensko s 27 % a Německo s 20 %, což ukazuje na významný příspěvek těchto zemí k cestovnímu ruchu v regionu.

Podíl přenocování zahraničních hostů v roce 2023 v ORP Jeseník (10 nejčastějších zemí původu zahraničních návštěvníků)

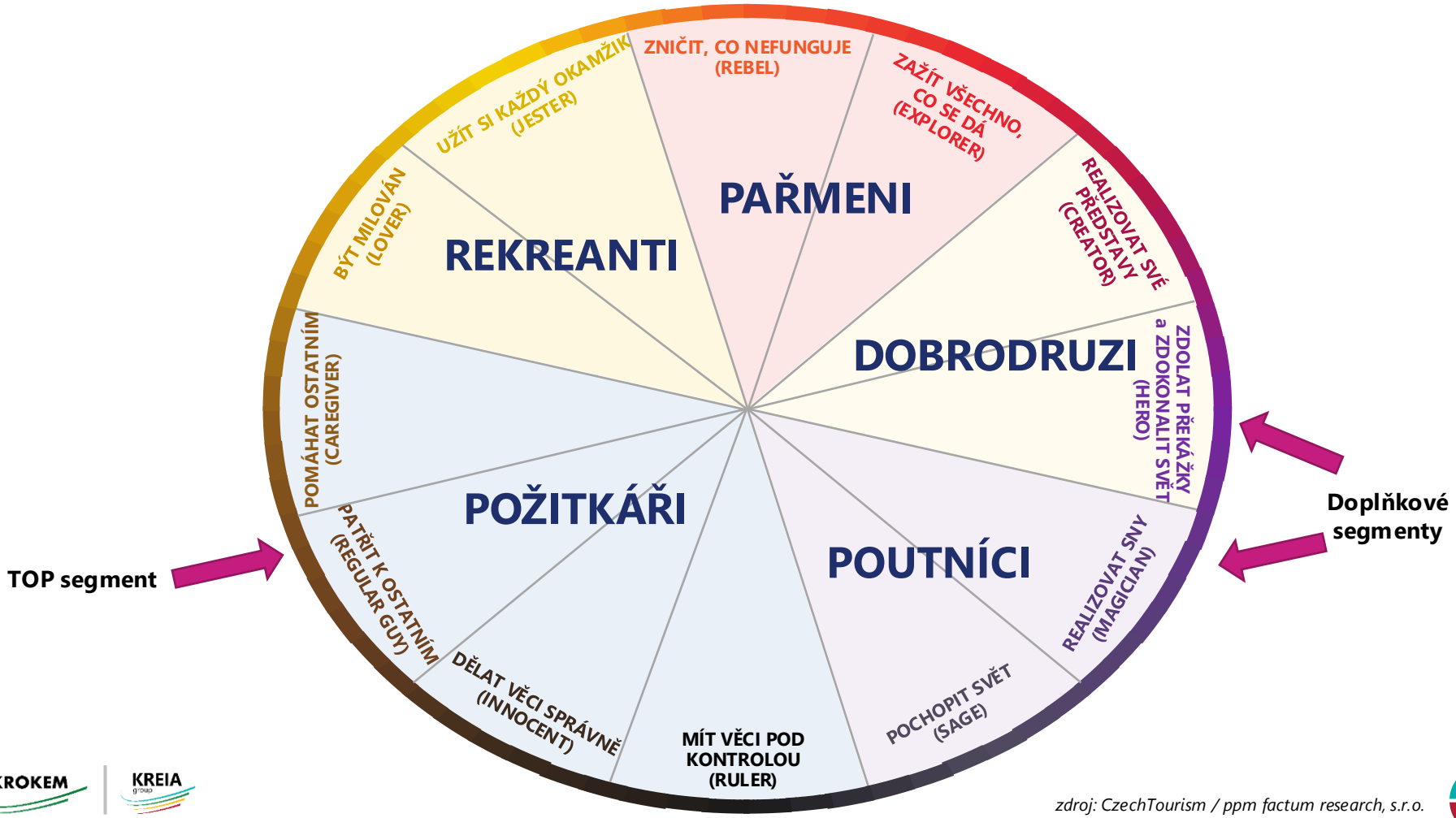

Zdroj: ČSÚ

Analýza cílových skupin

Archetypální segmentace cílových skupin je založena na přístupu potenciálních návštěvníků k cestování. Podle jejich způsobu cestování, očekávání, životního stylu, bariér, preferovaném typu destinace a chování je možné rozlišit pět základních skupin - pařmeni, dobrodruzi, poutníci, požitkáři a rekreanti. **TOP segmentem vhodným pro Jeseník jsou Požitkáři, doplňkovým segment Poutníci a Dobrodruzi.**

Archetypální segmentace cílových skupin

Dělení cílových skupin dle jednotlivých archetypů je **založeno** na **přístupu potenciálních návštěvníků k cestování** – jejich způsobu cestování, očekávání, životního stylu, bariér, preferovaném typu destinace a chování spojeným se spotřebou v oblasti cestovního ruchu. Takto je možné rozlišit **pět základních skupin** - pařmeni, dobrodruzi, poutníci, požitkáři a rekreanti, které se následně dělí do dvou podskupin (případně do čtyř v případě požitkářů). TOP segmentem vhodným pro Jeseník (vybráno na základě odborného posouzení) jsou ***Požitkáři***, doplňkovým segment ***Poutníci*** a ***Dobrodruzi.***

zdroj: CzechTourism / ppm factum research, s.r.o.

Archetypální segmentace cílových skupin – dobrodruzi

Pro dobrodruhy je nejdůležitější **poznávání nových míst** se snahou o **autentický zážitek**. **Trasa** bývá pečlivě **naplánovaná bez** využití **cestovních kanceláří a** její součástí je **poznávání lokálních obyvatel a návštěva** místních **kulturních akcí a** koncertů. Při cestování často **aktivně sportují a** rádi **podnikají turistické výlety** za atraktivitami v okolí destinace. Dobrodruzi jsou **zajištění lidé** nejrůznějšího věku.

KDO JSME?

Jsme častěji **muži.** Jsme lidé **nejrůznějšího věku**. V porovnání s ostatními segmenty jsme častěji **solidně zajištění.** Často **aktivně sportujeme**, rádi chodíme na **výlety**, máme rádi **turistiku**, rádi chodíme do **kina a** účastníme se **kulturních událostí**. Nakupujeme často **přes internet**.

DŮVODY K CESTOVÁNÍ

Vyhledáváme především **nevšední a exotické destinace**. Cestujeme, abychom objevovali neobjevené, poznali nepoznané. Lákají nás i **hory a vysokohorská turistika**. Civilizaci se nicméně nevyhýbáme. Rádi poznáváme místní obyvatele, účastníme se jejich **kulturních akcí a koncertů**.

BARIÉRY V CESTOVÁNÍ

Od cestování nás nic **neodrazuje**. Jakákoliv skutečnost, kterou by ostatní mohli vnímat jako bariéru anebo komplikaci, vnímáme jako **výzvu a součást cesty.** Jakoukoliv překážku, která se nám postaví do cesty, je potřeba zvládnout a překonat.

ZPŮSOB CESTOVÁNÍ

Trasu naší cesty máme dopředu promyšlenou. V**íme, co chceme navštívit a kam se chceme podívat**. Dopředu máme i vytipované anebo dokonce zarezervované ubytování. **Služby** tuzemských **cestovních kanceláří** vesměs **nevyužíváme**. Nocleh řešíme často prostřednictvím **couch-surfingu**.

DESTINACE A ZDROJ INFORMACÍ

Cestováním si plníme své **sny**. Z destinací nás nejvíce láká **východní Evropa, subsaharská Afrika, Střední a Jižní Amerika, Austrálie, Nový Zéland, Oceánie a Arktida a Antarktida**. Cestujeme často i po Evropě. Informace o destinacích získáváme na **internetu**, z filmů a seriálů. Tipy na další destinace shromažďujeme během cest.

Archetypální segmentace cílových skupin – poutníci

Segment **poutníků** cestuje za **poznáním místní kultury, tradic obyvatel a lokálních jídel**. Na svých cestách **navštěvují hrady a zámky, historická města a památky**. Poutníci jsou velmi **citliví na dodržování lidských práv a toleranci**. **Informace** o destinaci čerpají převážně z **dokumentů** nebo **knih** a jedná se především o **zajištěné a vysokoškolsky vzdělané** cestovatele.

KDO JSME?

Jsme častěji **muži**. Lidé ve věku **45-64 let**. Jsou mezi námi spíše **vysokoškoláci a** lidé žijící ve **velkých městech**, často jsou mezi námi i **senioři**. Mnohdy máme pocit, že **máme dostatek peněz,** často **finančně podporujeme potřebné**. Věnujeme se vlastnímu **sebevzdělávání**. Rádi čteme **knihy**, navštěvujeme **muzea a výstavy**. Volný čas rádi trávíme **o samotě**.

DŮVODY K CESTOVÁNÍ

Cestujeme, abychom poznali **duchovní tradici místních obyvatel**. Zajímáme se o **místní kulturu**, **tradice** obyvatel, jejich **výrobky a** lokální **potraviny**. Na cestách rádi poznáváme místní architekturu, trávíme čas prozkoumáváním **památek, historických měst, hradů a zámků**.

BARIÉRY V CESTOVÁNÍ

Velký důraz klademe na **dodržování lidských práv a toleranci**. Od určitých destinací nás proto velice odrazuje, pokud mentalita a náboženství místních obyvatel nerespektuje lidská práva a není citlivá a otevřená vůči lidem s odlišnými názory a vírou.

ZPŮSOB CESTOVÁNÍ

Často cestujeme na **delší vzdálenosti**. Když už se někam vydáme, tak tam strávíme déle než dva týdny. Častěji cestujeme **sami**.

DESTINACE A ZDROJ INFORMACÍ

Přitahuje nás **Blízký východ, severní Afrika, jihovýchodní a východní Asie, Dálný východ a Indie**. Po Evropě převážně necestujeme. Inspiraci a informace čerpáme především z **dokumentů**.

Archetypální segmentace cílových skupin – požitkáři

Pro **požitkáře** je při jejich cestách důležitá **kvalita nabízených služeb a snadná dostupnost**. Na cesty se vydávají **prostřednictvím cestovních kanceláří**, které pro ně zařizují i dílčí výlety. **Informace** o destinacích **čerpají z časopisů**, **propagačních materiálů** cestovních kanceláří. Při cestách rádi **poznávají přírodu**, **ochutnávají** místní **speciality** a **relaxují** v lázních a wellness centrech.

KDO JSME?

Jsme častěji **ženy a** lidé ve věku **35–64 let**. Je pro nás důležité, aby nás naše **práce bavila a přinášela nám uspokojení**. Rádi pracujeme na **zahradě a** čteme **časopisy**.

Rádi si hrajeme s dětmi a milujeme **pasivní odpočinek - nicnedělání**.

DŮVODY K CESTOVÁNÍ

Během cestování chceme navštívit zajímavou **krajinu a** obecně rádi využíváme možnost **poznávat přírodu**. Na dovolené rádi využíváme **luxusní služby a** dopřáváme si **kvalitní ubytování**. Rádi poznáváme **místní pochoutky a** oceníme kvalitní a zajímavou gastronomii. Rádi trávíme čas v **lázních a wellness**.

BARIÉRY V CESTOVÁNÍ

Od cestování nás odrazuje **obtížná letecká dostupnost**, **nestabilní politická situace**, **nízká úroveň zdravotnictví a nízká kvalita potravin**. Destinace, kde hrozí, že budeme **okradeni, a** místa, kde je **špína,** nás nelákají. Nemáme rádi ani **destinace s extrémními teplotami**.

ZPŮSOB CESTOVÁNÍ

Cestujeme na různě dlouhé výlety. Podnikáme **jednodenní cesty**, ale účastníme se i **víkendových pobytů** anebo **týdenních až dvoutýdenních cest.** Většinou využíváme služeb **cestovní kanceláře a** kupujeme si pobyt včetně dílčích výletů. Přespáváme mezinárodních anebo místních hotelech. Cestujeme s rodinou, dětmi, vnoučaty a přáteli.

DESTINACE A ZDROJ INFORMACÍ

Nejčastěji cestujeme do **střední a západní Evropy a Severní Ameriky**. Často také cestujeme po vlasti. Informace o destinacích získáváme z **časopisů a novin**, z nabídky **cestovních kanceláří a** propagačních materiálů.

Archetypální segmentace cílových skupin – rekreanti

Segment **rekreantů** jezdí na **levnou dovolenou** především za účelem **odpočinku**. **Informace o cílové destinaci** získávají **od známých** nebo v **televizi** a zájezd bývá realizovaný prostřednictvím **cestovní kanceláře**. **Program** si však rekreanti **organizují sami** a je založený na **trávení času s rodinou při nenáročných aktivitách** jako jsou nákupy, sledování televize či posezení s blízkými.

KDO JSME?

Jsme častěji **ženy a mladí ve věku 18 - 34 let**. Máme spíše nižší vzdělání. Jsou mezi námi často **studenti**. V práci jsou pro nás nejdůležitější **peníze**. Raději si peníze **půjčíme**, než abychom spořili. Rádi trávíme čas **nakupováním** – především oblečení a módních doplňků. Volný čas trávíme s oblibou **sledováním televize, surfováním na internetu a posezením s přáteli a rodinou**.

DŮVODY K CESTOVÁNÍ

Účelem naší dovolené je **dostat se k vodě – k moři, k jezerům či do hor do zařízení s bazénem a wellness**. Čas dovolené trávíme **na plážích, koupáním, relaxem**. Na našich cestách se také snažíme levně nakupovat a obecně nám jde o to ušetřit peníze.

BARIÉRY V CESTOVÁNÍ

U některých destinací nás odrazuje, že místní **nemluví naším rodným jazykem nebo alespoň anglicky.**

ZPŮSOB CESTOVÁNÍ

Na dovolenou jezdíme častěji na **prodloužené víkendy**, ale i déle. Nejčastěji si koupíme **dopředu** celý **zájezd od cestovní kanceláře**. **Výlety** si ale vesměs **organizujeme sami**. Cestujeme často s partnerem. Bydlíme nejčastěji v rezortu / hotelu nebo v kvalitním penzionu.

DESTINACE A ZDROJ INFORMACÍ

Nejoblíbenější destinací je pro nás klidná **lokace u vody**, **na horách**, ideálně u moře ve Středomoří, v JV Evropě anebo ve Skandinávii. **Tipy** na dovolenou získáváme nejčastěji **od známých**, ale také třeba z **medií**.

Archetypální segmentace cílových skupin – pařmeni

Hlavním důvodem pro cestování segmentu **pařmenů** je především **noční zábava** na **nových místech**, která je **cenově dostupná**. Cílovou destinaci navštěvují **bez cestovní kanceláře** a ve **skupině přátel** na základě **doporučení na internetu.** Ubytovávají se v **hostelech, apartmánech nebo u známých**. **Program řeší** tradičně **až na místě** a je založený na **navštěvování barů a klubů**.

KDO JSME?

Jsme častěji muži. Většinou jsme mladí lidé ve věku **18-34 let**. Jsme častěji **studenti** anebo **výdělečně činní.** Častěji patříme mezi **solidně zajištěné**. Zajímáme se o **moderní technologie**, rádi posloucháme **hudbu a s** oblibou navštěvujeme **bary**, **restaurace** a **hospody**.

DŮVODY K CESTOVÁNÍ

Chceme si užívat. Do zahraničí si jedeme užít především **levný alkohol**. Cestujeme, abychom se nespoutaně bavili v **klubech**, na **párty** apod. Náplní našich cest může být i **sportovní vyžití**.

BARIÉRY V CESTOVÁNÍ

Nejezdíme do míst, kde jsou **vysoké ceny a** hrozí případné **komplikace** v podobě administrativy spojené s vízovou povinností. Chceme jednoduchou a lacinou zábavu. S tím souvisí i skutečnost, že od cestování do určité destinace nás odradí, pokud se dozvíme, že **místní neumějí anglicky**.

ZPŮSOB CESTOVÁNÍ

Ubytování řešíme buď dopředu anebo až na místě, v každém případě **sami**, **bez cestovní kanceláře**. Často cestujeme ve **skupině přátel**. **Program a** de facto i náplň cesty řešíme až **na místě**.
Na svých cestách spíme buďto u **známých** anebo v **hostelu**.

DESTINACE A ZDROJ INFORMACÍ

V rámci Evropy cestujeme často. Destinací, do které velice rádi zajedeme, je **Česká republika**. O zajímavých turistických místech se dozvídáme díky **internetu anebo filmům a seriálům**.

Klíčové archetypy pro Jeseník

Na základě odborného posouzení zpracovatele byly vytipovány 3 segmenty vhodné pro Jeseník. Segment, který může městu nejvíce přinést, jsou tzv. ***Požitkáři***, díky své chuti čerpat dražší služby. Blízká příroda a hory mohou nabídnout rozmanité outdoorové aktivity a sportovní vyžití, které může oslovit tzv. ***Dobrodruhy*** a ***Poutníky***.

POŽITKÁŘI

- **TOP segment pro Jeseník**
- Návštěvníky této cílové skupiny osloví především lázeňská a wellness nabídka.
- Vhodné jsou ale také například lehčí sportovní aktivity (krátké procházky po přilehlých kopcích, jednoduší cyklovýlety).
- Tyto návštěvníky zaujme zajímavá nabídka kvalitní gastronomie.
- Tento segment ocení nabídku atraktivních wellness a relaxačních služeb, jako jsou různé lázeňské procedury, masáže a sauny
- Důležitá je obecně vysoká kvalita a dobrá dostupnost služeb.
- Pro tyto návštěvníky je lákavá i kvalitní nabídka kulturních zážitků.
- Pro tento bonitní segment je Jeseník díky lázeňské nabídce atraktivní po celý rok.

POUTNÍCI

- **Potenciální segment pro Jeseník**
- Hosty z tohoto segmentu zaujme produkt kombinující lázeňský zážitek spojený s objevováním místní krajiny a historie.
- Zájmovým okruhem může být lehčí pěší turistika např. po naučných stezkách, které se nacházejí jak přímo v Jeseníku, tak v přilehlém okolí.
- Dalším zájmovým okruhem je cyklistika. Jeseník nabízí 10 různých tematický okruhů YEScyklo Jeseníky a dobré zázemí v podobě cykloservisů a půjčoven kol.
- Tento segment primárně nevyžaduje top gastronomickou scénu a ubytovací služby na vysoké úrovni, což ale neznamená, že si je nedopřeje.

DOBRODRUZI

- **Potenciální segment pro Jeseník**
- Hosty z tohoto segmentu zaujme především možnost rozmanitých outdoorových aktivit, které Jeseník a přilehlé okolí nabízí.
- Důležitá je orientace na přírodu a sportovní aktivity, vhodné pro kombinaci kulturních akcí a sportovně-přírodního produktu.
- Důležitými zájmovými okruhy v Jeseníku jsou především horská turistika, cykloturistika a lyžování.
- Potenciál skýtá úprava okolní a místní infrastruktury a nabídka adrenalinových zážitků.
- Jedná se o segment s vysokou bonitou, pro který jsou atraktivní jak letní, tak zimní měsíce.

Dopadová analýza

Dopadová analýza cestovního je založená na světově využívané input-output analýze. Z dopadové analýzy založené na datech ČSÚ vyplývá, že ve městě Jeseník bylo v roce 2023 přibližně **90 tis. návštěvníků realizovalo celkem přibližně 350 tisíc návštěvodnů** (zahrnuje dny pobytu přespávajících turistů i jednodenních výletníků), **výdaje návštěvníků města dosahovaly cca 400 až 500 mil. Kč**.
Cestovní ruch a lázeňství mají také **mnoho neekonomických přínosů** jako je rozvoj vzdělanosti, celková kvalita služeb ve městě (např. restaurace, obchody, kultura), nabídka volnočasových aktivit, prestiž a atraktivita města, prevence vůči patologickým jevům či vysídlování obyvatel.

Ekonomický potenciál destinačního managementu a koordinace kultury

V případě dobře fungujícího destinačního managementu, vhodně nastavené koordinace kulturních aktérů a propagace nabídky může mít cestovní ruch a kultura značné ekonomické přínosy pro město. Právě vhodné nastavení systému a koordinace všech relevantních aktérů může mít pozitivní vliv na:

Zvýšení tržeb místních podniků: Díky řízené koordinaci a kvalitnímu managementu destinace a kultury mohou být místní podniky a služby efektivněji prezentovány a propagovány.

Zacílení na správné skupiny turistů: Destinační management může pomoci nejen zvýšit počet turistů, ale také dosáhnout žádoucí skladby turistů a přilákat vytipované cílové skupiny.

Prodloužení délky pobytu: Lepší nabídka služeb v oblasti kultury, volného času a cestovního ruchu a komplexní nabídka produktů vede k prodloužení průměrné délky pobytu.

Podpora rozvoje nových podniků: Kultura a kreativní odvětví, stejně jako kvalitní destinační management mohou podpořit rozvoj nových podniků, podnikajících nejen v těchto oborech, ale i v návazných dodavatelských řetězcích).

Zvýšení investic: Dobře fungující kreativní odvětví a destinační management může přilákat investory do oblasti. Investorům může být představen potenciál turistického ruchu a možnosti pro investice v oblasti cestovního ruchu a jeho infrastruktury.

Zvýšení zaměstnanosti: Růst turistického ruchu může vést ke zvýšení poptávky po místních službách a produktech, což může vést ke vzniku nových pracovních míst. Současně se zvyšuje nabídka služeb, a tím i kvalita života pro místní obyvatele.

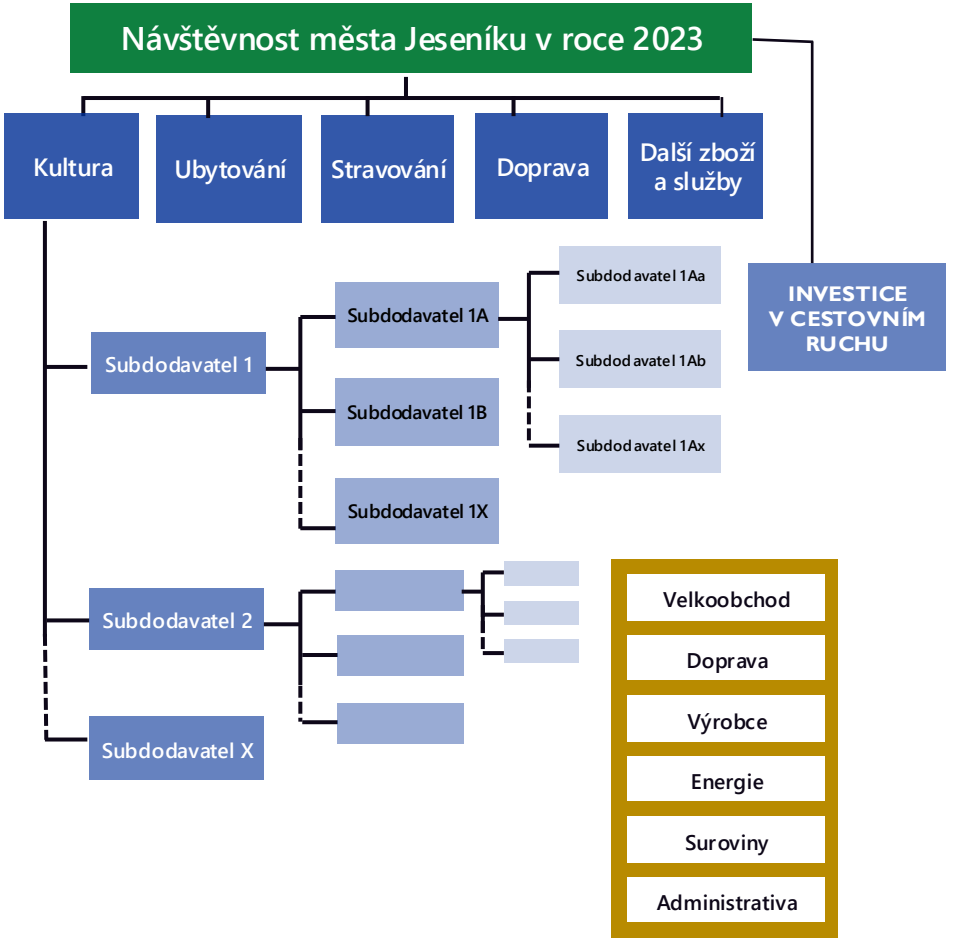

Metodika výpočtu ekonomických dopadů

Za účelem vyčíslení ekonomického dopadu vyplývajícího z cestovního ruchu v městě Jeseníku za rok 2023 je nejprve nutné **identifikovat a vyčíslit primární spotřebu** spojenou s kulturou a cestovním ruchem v městě. Ekonomická spotřeba (útrata) je primárním vstupem do multiplikačního modelu, díky kterému je možné komplexně vyhodnotit ekonomické dopady a přínos pro veřejné rozpočty.

- Ekonomický dopad na základě spotřeby spojené s návštěvností města Jeseník se projevuje v celé řadě odvětví národního hospodářství. Význam tohoto dopadu pro veřejné rozpočty je možné kalkulovat pomocí **analýzy odběratelsko-dodavatelských vztahů (input-output analýzy),** která dokáže vyčíslit i multiplikační efekt způsobený zvýšením produkce celých dodavatelských řetězců.
- V analýze odběratelsko-dodavatelských vztahů je základním zdrojem celková útrata za nakoupené služby a produkty (kulturu, ubytování, stravování, dopravu aj.). Tyto výdaje se následně rozdělují mezi subdodavatele kupovaných služeb. Do modelu tak vstupují např. dodavatelé dopravy, energií, surovin apod. (viz grafika)
- Analýza vychází z dat za rok 2023, a tak i ceny produktů a služeb i daňové sazby v rámci modelu vycházejí z hodnot roku 2023.

Pro výpočet ekonomických dopadů byla využita **input-output analýza**, která je nejpřesnější a nejsložitější metodou. Umožňuje vyčíslit také **multiplikační efekty**, které jsou způsobeny vazbami dotčených organizací (pořadatele, hotelů, restaurací apod.) na další odvětví ekonomiky díky dodavatelským vztahům. Tuto metodu vynalezl ekonom W. Leontief, který za ni získal v roce 1973 **Nobelovu cenu**. V současnosti se input-output analýza používá na celém světě k výpočtům dopadů různých projektů, veřejných výdajů ap.
V Česku byla tato metoda aplikována na české podmínky a národní účty a schválena Ministerstvem kultury ČR jako **certifikovaná Metodika pro výpočet ekonomických dopadů kulturních organizací**.

Grafické zobrazení principu zohlednění multiplikačního efektu:

Vysvětlení ukazatelů kvantifikovatelných dopadů

Jednotlivé ukazatele popisující ekonomické dopady vyplývající z kultury a cestovního ruchu v Jeseníku spolu navzájem souvisí. Ze spotřeby, která je realizována v návaznosti na návštěvnost, vyplývají tržby v multiplikaci a z nich příjmy pro veřejné rozpočty.

Iniciovaná spotřeba

V návaznosti na návštěvnost Jeseníku a atraktivit v něm je iniciována spotřeba nákupem produktů a využíváním služeb návštěvníky. Jedná se především o útratu za vstupenky, ubytování, gastronomii, volnočasové aktivity a další služby.

Tržby v multiplikaci

Ekonomická spotřeba je primárním vstupem do multiplikačního modelu, díky kterému je možné komplexně vyhodnotit zvýšení obratu v celé ekonomice. Na základě analýzy odběratelsko-dodavatelských vztahů lze vyčíslit multiplikační efekty, tzn. tržby všech subjektů v dotčených dodavatelských řetězcích.

Příjmy pro veřejné rozpočty

Příjmy pro veřejné rozpočty jsou kalkulovány na základě výpočtu ekonomických dopadů a za využití daňových sazeb za rok 2023 (DPH, daně z příjmu právnických osob, spotřební daně, poplatky za pobyt, daně z příjmu fyzických osob a odvody sociálního a zdravotního pojištění).

Vytvoření pracovních příležitostí

V návaznosti na spotřebu návštěvníků jsou vytvářeny pracovní příležitosti v odvětví cestovního ruchu, kultury i v dalších návazných odvětvích. Jedná se jednak o pracovní místa přímo spojená s poskytováním služeb návštěvníkům a obyvatelům Jeseníku, ale i další pracovní místa v dodavatelských odvětvích. Díky multiplikačnímu efektu dodavatelských řetězců se zvyšuje objem práce v rámci celé ekonomiky ČR.

Investiční potenciál – ziskové marže

Část z tržeb v multiplikaci vyplývajících ze spotřeby v Jeseníku tvoří ziskovou marži podnikajících subjektů. Významná část marže je využita investičně do rozvoje jejich aktivit a zkvalitňování služeb. Jedná se jak o subjekty cestovního ruchu, tak další podnikající subjekty, které dodávají služby a zboží pro návštěvníky nebo primární poskytovatele služeb.

Ekonomické dopady z návštěvnosti města Jeseník

Vstupní data pro výpočty vychází primárně z údajů Českého statistického úřadu o návštěvnosti Jeseníků a analýzy návštěvnosti. Přibližně **90 tis. návštěvníků v Jeseníku realizovalo celkem v roce 2023 přibližně 350 tis. návštěvodnů**.
Spotřeba iniciovaná cestovním ruchem v městě Jeseník vygenerovala níže uvedené ekonomické výstupy.

Iniciovaná spotřeba

Spotřeba spojená s ubytováním a gastronomií

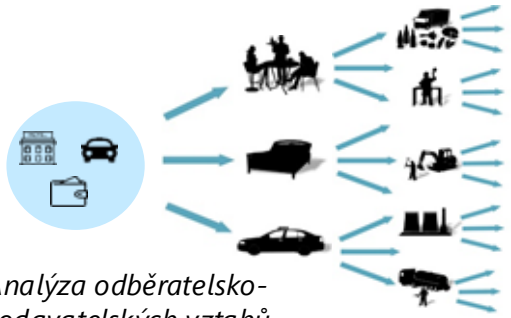
Spotřeba spojená s dopravou a přesuny v rámci oblasti

Spotřeba za služby a zboží v návaznosti na návštěvu turistické oblasti

cca 390 – 530 mil. Kč

Spotřeba iniciovaná návštěvností v roce 2023 v městě Jeseník

Tržby v multiplikaci

Analýza odběratelsko-dodavatelských vztahů

cca 700 – 950 mil. Kč

Tržby v multiplikaci vyplývající z návštěvnosti města Jeseník v roce 2023

Příjmy pro veřejné rozpočty

Příjmy pro veřejné rozpočty na území ČR (DPH, SPD, DPFO, DPPO, SP, ZP, atd.)

cca 150 – 200 mil. Kč

Příjmy pro veřejné rozpočty z návštěvnosti města Jeseník v roce 2023

Vytvoření pracovních příležitostí

Pracovní místa přímo spojená s návštěvností destinace a místa vznikající v důsledku iniciovaných ekonom. dopadů

cca 330 – 440 FTE

Počet vytvořených pracovních úvazků v návaznosti na návštěvnost města Jeseník v roce 2023

FTE - ekvivalent přepočtených plných ročních pracovních úvazků)

Investiční potenciál – ziskové marže

Část tržeb v multiplikaci tvoří ziskovou marži ek. subjektů. Ti část z ní spotřebují, ale významná část je reinvestována.

cca 35 – 45 mil. Kč

Investiční potenciál - ziskové marže různých ekonomických subjektů v návaznosti na návštěvnost města Jeseník v r. 2023

Nekvantifikovatelné přínosy kultury a cestovního ruchu

Dopady v oblasti volnočasové nabídky

- Cestovní ruch přispívá k rozšíření nabídky a možností trávení volného času (kulturní, sportovní, vzdělávací, atd.).
- Nabídka volnočasových aktivit může působit preventivně proti nežádoucím sociálním jevům (např. vandalismu) a zároveň přispívá osobnostnímu rozvoji.
- Volnočasové aktivity rovněž umožňují trávit více času s rodinou či přáteli.

Kvalita života v Jeseníku a okolí

- Díky bohaté kulturní nabídce a dostatku pracovních příležitostí nedochází odlivu ekonomicky aktivního obyvatelstva z oblasti.
- Rozvinutá a pestrá kultura pomáhá vzdělávat místní obyvatele a vytváří sociální a kulturní kapitál města.
- V návaznosti pak dochází k udržení kvalifikované pracovní síly, což vede ke zvyšování kvality života a k regionálnímu rozvoji.
- Přínosy plynoucí z cestovního ruchu do městského rozpočtu umožňují městu hradit náklady a investice, které přispívají k vyšší spokojenosti obyvatel

Prestiž města Jeseníku

- Zvyšující se prestiž může mít pozitivní dopady v podobě přílivu investic a dalšího zvyšování turistické návštěvnosti.
- Média informující o akcích přispívají k dobrému jménu turistické oblasti a pozitivní publicita láká do oblasti další návštěvníky.

Příležitosti pro podnikatele

- Cestovní ruch a kultura poskytují možnosti pro malé a střední podnikatele v různých odvětvích. Tyto příležitosti se týkají například poskytovatelů doplňkových služeb (půjčoven kol ap.), podniků zabývajících se marketingem a propagací, kreativními odvětvími (např. umělecká řemesla, galerie), ale i dalších oblastí podnikání.
- Cestovní ruch je průřezové a iniciační odvětví, jenž zahrnuje mimo jiné dopravu, ubytovací a stravovací zařízení, turistická zařízení, služby cestovních kanceláří a agentur, průvodcovské služby, informační systémy, informační centra aj.
- V České republice tvoří cestovní ruch, kultura a další volnočasové aktivity dohromady přibližně 7 % HDP.

Rizika příliš nízkého cestovního ruchu a „overtourismu“

Potenciální rizika spojená s případným dlouhodobějším útlumem turismu v Jeseníku (např. z důvodu ekonomického poklesu, bezpečnostní situace, pandemie…)

Ekonomické přímé

- Pokles příjmů plynoucích z útrat návštěvníků
- Pokles zisků v odvětví cestovního ruchu a i v návazných odvětvích
- Útlum kapitálových výdajů spojených s investicemi do obnovy a rozvoje
- Pokles zaměstnanosti

Ekonomické nepřímé

- Snížení poptávky po službách dodavatelů
- Ztráta investičního potenciálu
- Pokles příjmů z cestovního ruchu a spotřeby obyvatel
- Ztráta konkurenceschopnosti a ekonomické významu
- Zvýšení nezaměstnanosti

Sociální, demografické

- Negativní saldo migrace obyvatel
- Odliv ekonomicky aktivních obyvatel, nezaměstnanost
- Pokles příležitostí pro aktivní trávení volného času
- Potenciál nárůstu vandalismu a sociálně patologických jevů
- Chátrání kulturních památek

Marketingové a PR

- Nedostatek podnětů pro přilákání návštěvníků a potenciálních investorů
- Pokles kvantity i kvality služeb
- Pokles efektivity marketingových aktivit
- Potřeba vytvoření nové marketingové koncepce
- Vyšší náklady na propagaci Jeseníku jako destinace

Potenciální rizika spojená s případným dlouhodobějším přesycením cest. ruchu v Jeseníku (příliš vysokému počtu turistů, neukázněnosti a iritaci)

Ekonomické přímé

- Přilákání „dravců“, kteří chtějí z turismu pouze vytěžit co nejvíce zisku pro sebe
- Budování resortů bez souladu s prostředím, ztráta autenticity
- Předraženost veškerých služeb (pro turisty i pro místní)
- Náročné shánění pracovní síly

Ekonomické nepřímé

- Lobbying a rostoucí vliv „dravců“ na město a obyvatele
- Snižování kvality služeb
- Riziko přehřátí a vyhoření destinace
- Ztráta konkurenceschopnosti a ekonomické významu

Sociální, demografické

- Negativní saldo migrace obyvatel
- Odliv původních obyvatel
- Kulturní nabídka přizpůsobená pouze turistům
- Potenciál nárůstu vandalismu a sociálně patologických jevů
- Vysoká iritace obyvatel a averze vůči turistům

Marketingové a PR

- Negativní mediální obraz
- Šířící se šeptanda, bez možnosti ovlivnit ji
- Špatná zkušenost návštěvníků se službami
- Ztráta autenticity a genia loci

Analýza souvisejících strategických dokumentů

Oblast cestovního ruchu je pokryta koncepčními, strategickými a akčními dokumenty s různými úrovni působení a aplikace. Odvětví je řešeno již na **národní úrovni** celostátními strategiemi. Dále je oblast řešena na úrovni **krajské.** Nejvíce relevantní a konkrétní dokument je pak definován na úrovni samotného města Jeseník.

Rozvoj cestovního ruchu je v Jeseníku řešen ve **Strategickém plánu rozvoje města** 2019-2024, ten je však na konci své platnosti a probíhá jeho aktualizace.

Strategické dokumenty k řízení kultury a cestovního ruchu

Dokumenty, které se dotýkají správy a rozvoje kultury a cestovního ruchu v Jeseníku sumarizuje následující tabulka. Město Jeseník vydalo v roce 2019 **Strategický plán pro rozvoj města na období 2019-2024**.

Úroveň	Název dokumentu	Zadavatel	Autor	Platnost	Vliv na kulturu	Vliv na cest. ruch
Stát	**Strategie rozvoje cestovního ruchu ČR 2021-2030, Akční plán 2022-2023**	MMR	Kolektivu autorů	platný	vedlejší	přímý
	Strategie agentury CzechTourism a destinace Česká republika 2021-2025	CzechTourism	CzechTourism	platný	okrajový	vedlejší
Kraj	**Program rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje na období 2021–2027**	Olomoucký kraj	CE-Traffic, a.s.	platný	okrajový	přímý
	Marketingová studie cestovního ruchu pro Olomoucký kraj na období 2021–2024	Olomoucký kraj	PuRela 42 s. r. o., KROKEM s. r. o	platný	okrajový	okrajový
Město	**Strategický plán rozvoje města Jeseník 2019–2024**	Město Jeseník	Město Jeseník	platný	přímý	přímý
Město	**Strategický plán rozvoje města Jeseník 2025–2030**	Město Jeseník	BeePartner a.s.	v přípravě	přímý	přímý

Popis vybraných strategických dokumentů

Program rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje na období 2021–2027

Zadavatel: **Olomoucký kraj**
Zpracovatel: **CE-Traffic, a.s.**
Vydáno: říjen 2020
Rozsah: 117 stran

Program rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje na období 2021–2027 představuje střednědobý strategický dokument v oblasti cestovního ruchu. Program slouží jako nástroj pro koncepční rozvoj kraje v oblasti cestovního ruchu, kterým se řídí při svém rozhodování. Program navazuje na Program rozvoje cestovního ruchu 2014–2020. V jednotlivých částech se program věnuje především turistické oblasti Jeseníky.

Strategický plán rozvoje města Jeseník 2019–2024

Zadavatel: **Město Jeseník**
Zpracovatel: **Oddělení strategického rozvoje a cestovního ruchu**
Schváleno: únor 2019
Rozsah: 29 stran

Strategický plán rozvoje města Jeseník pro období 2019–2024 představuje klíčový dokument, který má za cíl nastínit hlavní směry budoucího rozvoje tohoto města. Vychází z komplexní identifikace rozvojového potenciálu města v střednědobém horizontu a slouží jako nástroj pro koordinaci strategických aktivit s významným dopadem na život místních obyvatel. Jeho příprava zahrnovala zapojení pracovníků městského úřadu, vedení města, odborné veřejnosti a široké veřejnosti, což umožnilo jeho připomínkování a obohacení o různorodé pohledy. Specifický cíl 1.2 se věnuje podpoře propagace a řízení v oblasti cestovního ruchu. Strategický plán se také vztahuje ke strategii Olomouckého kraje, konkrétně představuje opatření Podpora zkvalitnění nabídky základní infrastruktury a služeb pro turisty.

Marketingová studie cestovního ruchu pro Olomoucký kraj na období 2021–2024

Zadavatel: **Olomoucký kraj**
Zpracovatel: **PuRela 42 s. r. o., KROKEM s. r. o**
Vydáno: červenec 2021
Rozsah: 144 stran

Dokument je analytickou částí marketingové studie cestovního ruchu pro Olomoucký kraj na období 2021–2024. Tato část se věnuje podrobné analýze současné situace v oblasti cestovního ruchu v regionu, včetně organizace cestovního ruchu, charakteristiky území, situační analýzy a SWOT analýzy pro turistické regiony Jeseníky a Střední Morava. Studie rovněž obsahuje přehled koncepčních dokumentů v oblasti marketingu cestovního ruchu s dopadem na Olomoucký kraj, podrobné informace o turistických oblastech, jejich turistické nabídce, infrastruktuře, atraktivitách, a potenciálu pro různé typy turistiky. Analyzuje také návštěvnost, profil návštěvníka, aktuální trendy v cestovním ruchu, konkurenceschopnost kraje, a poskytuje východiska pro stanovení strategie rozvoje cestovního ruchu.

Analýza hlavních aktérů cestovního ruchu v Jeseníku

Na území města Jeseník vystupují **dva zásadní koordinátoři cestovního ruchu**. Jedná se o **město Jeseník** a oblastní organizaci destinačního managementu (DMO) **Jeseníky - Sdružení cestovního ruchu**. Sdružení cestovního ruchu má výrazně větší územní působnost – okres Jeseník a velká část okresu Šumperk.
Zásadním aktérem cestovního ruchu v Jeseníku je společnost **Priessnitzovy léčebné lázně a.s.**, která dlouhodobě generuje více než 2/3 přenocování v hromadných ubytovacích zařízení realizovaných ve městě.

Destinační spolupráce v Jeseníku

Níže jsou uvedeni hlavní subjekt destinační spolupráce v městě Jeseník.

Úroveň	Název organizace	Popis hlavní činnosti
Národní	CzechTourism	Cílem je koordinovat propagaci České republiky jakožto turistické destinace, a to jak v zahraničí, tak v České republice.
	Ministerstvo pro místní rozvoj	Ministerstvo je metodickým a koordinačním orgánem pro všechny subjekty působící v oblasti cestovního ruchu.
Krajská	Centrála cestovního ruchu Olomouckého kraje	Krajská organizace destinačního managementu, koordinuje efektivní využívání marketingových aktivit, úzce spolupracuje s dvěmi oblastními organizacemi působícími v Olomouckém kraji – Jeseníky a Střední Morava.
	Olomoucký kraj	Kraj - oddělení cestovního ruchu a vnějších vztahů a další odbory - podporuje činnost organizací cestovního ruchu, turistických informačních center a stará se např. o rozvoj cyklistické dopravy.
Místní	Město Jeseník	Oddělení strategického rozvoje a cestovního ruchu koordinuje aktivity v oblasti rozvoje cestovního ruchu, spravuje chod informačního centra a vydává informační materiály pro cestovní ruch.
	Jeseníky - Sdružení cestovního ruchu, z. s.	Sdružení cestovního ruchu Jeseníky je oblastní organizace destinačního managementu, jehož cílem je spolupráce členských obcí, měst, podnikatelských a dalších subjektů na trvale udržitelném rozvoji cestovního ruchu v oblasti západních Jeseníků.
	CHKO Český ráj (AOPK ČR)	Chráněná krajinná oblast Jeseníky patří mezi nejrozlehlejší v Česku, byla vyhlášena v roce 1969. Nastavuje pravidla ochrany, tak aby došlo k zachování krajinného rázu.
	Priessnitzovy léčebné lázně a.s.	Tento poskytovatel lázeňské péče je zároveň vzhledem k počtu realizovaných přenocování dominantním aktérem v odvětví cestovního ruchu v Jeseníku.
Partneři z okolí	okolní města a obce (zejména obce Mikroregionu Jesenicka), provozovatelé významných atraktivit v okolí, sousední organizace destinačního managementu (Jeseníky východ, Střední Morava, Orlické hory a Podorlicko...) a mnoho dalších.	

Město Jeseník a cestovní ruch

Ve městě Jeseník zodpovídá za agendu cestovního ruchu Oddělení strategického rozvoje a cestovního ruchu. Město Jeseník provozuje Turistické informační centrum Jeseník, zajišťuje přípravu vybraných tiskovin a provozuje informační portál na webových stránkách podporuje aktivity v oblasti cestovního ruchu. Ve spolupráci se Sdružením cestovního ruchu Jeseníky je aktérem destinační spolupráce.

PŘÍJMY DO ROZPOČTU MĚSTA

Město Jeseník vybírá **poplatek z pobytu od roku 2024 ve výši 40 Kč** za noc strávenou v krátkodobém ubytování. Do roku 2023 činil poplatek 30 Kč.

Příjem z poplatku z pobytu plánovaný v rozpočtu pro rok 2024 činí 5 mil. Kč.

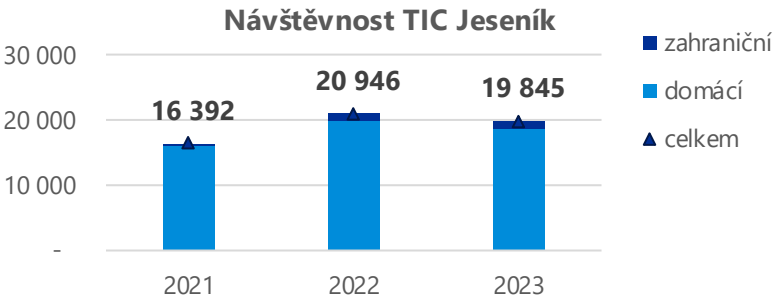
Další příjmy, které jsou přímo **ovlivňovány aktivitami v cestovním ruchu** a množstvím turistů a výletníků, kteří jsou důležitými poplatníky:

- Zisk z parkování
- Příjmy ze záboru veřejných prostor
- Příjmy z daně z hazardních a technických her
- Sankční platby (pokuty)

TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

Palackého 176/12, 790 01 Jeseník 1 („Katovna")
Otevírací doba:
září - červen: po - pá 8.00 - 17.00; so 8.00 - 13.00
červenec - srpen: po - pá 8.30 - 17.00; so - ne 8.30 - 15.00

- Informace o městě a okolí a turistických cílech
- Prodej vstupenek, map, suvenýrů, bonusové karty
- Informace o akcích, událostech, ubytování

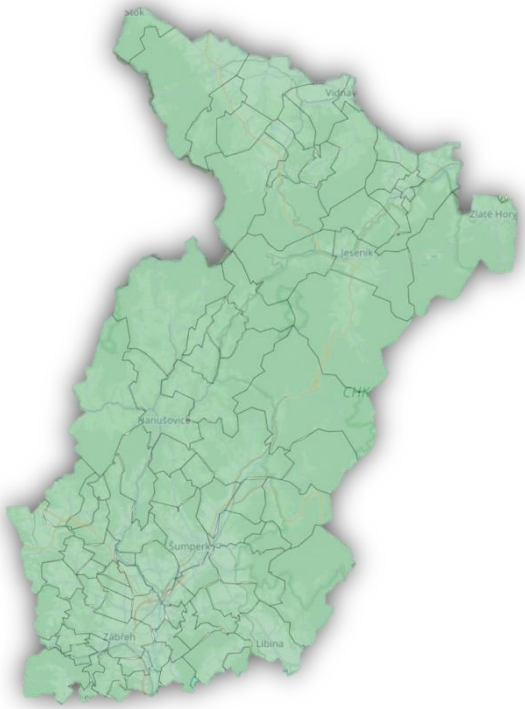

KATOVNA TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM JESENÍK

Cestovní ruch je odvětvím, které zpravidla **není výrazně závislé na dotacích z veřejného sektoru**, tak tomu je i v Jeseníku. **Cestovní ruch do městského rozpočtu výrazně přispívá**, město na druhou stranu **provozuje nebo dotuje vybrané služby a aktivity v cestovním ruchu**, které pomáhají celému odvětví v dlouhodobě udržitelném provozu (destinační společnost, informační centrum, akce...). Dále město zabezpečuje řadu služeb, které slouží jak místním, tak návštěvníkům města (úklid a údržba veřejných prostranství, svoz odpadu, osvětlení ap.).

zdroj: jesenik.cz

Představení DMO Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu

Jeseníky - Sdružení cestovního ruchu je organizací cestovního ruchu Olomouckého kraje. Jedná se o DMO pro turistickou oblast Jeseníky – západ.

Sdružení vzniklo v roce 1999. Sdružení usiluje o dobré jméno a rozvoj kvality služeb cestovního ruchu v oblasti turistické destinace Jeseníků a o zvyšování schopnosti přijímat domácí a zahraniční turisty na odpovídající úrovni.

Sdružení sídlí v Jeseníku. Město Jeseník je jedním z členů sdružení a jeho zástupce je členem správní rady.

JESENÍKY

YES CARD – karta plná zážitků

Sdružení cestovního ruchu Jeseníky provozuje pro turistickou oblast Jeseníky Věrnostní kartu pro návštěvníky YES CARD.

Kartu je možné získat při ubytování od dvou a více nocí v partnerských zařízeních. Karta je platná 365 dní od vystavení, po její aktivaci nabízí výhody a slevy až do výše 100 %.

yescard.jeseniky.cz

Co je DMO?

Pod zkratkou DMO se ukrývá **Organizace Destinačního Managementu**, která zajišťuje koordinaci, kooperaci a komunikaci poskytovatelů služeb cestovního ruchu na daném území (destinaci) za účelem efektivnějšího řízení cestovního ruchu.

V Česku rozlišujeme DMO národní (agentura CzechTourism), krajské, oblastní a lokální.

Oblastní organizace destinačního managementu je právnická osoba působící na úrovni většího logického, kulturně nebo geograficky vymezeného území, splňující minimální podmínky pro její založení.

Hlavním předmětem její činnosti je koordinace aktivit cestovního ruchu na svém území. Žádoucím je, aby poskytovala určité služby za úplatu a pokrývala svůj provoz v rámci vícezdrojového financování.

zdroj: jeseniky.cz

Představení CHKO Jeseníky

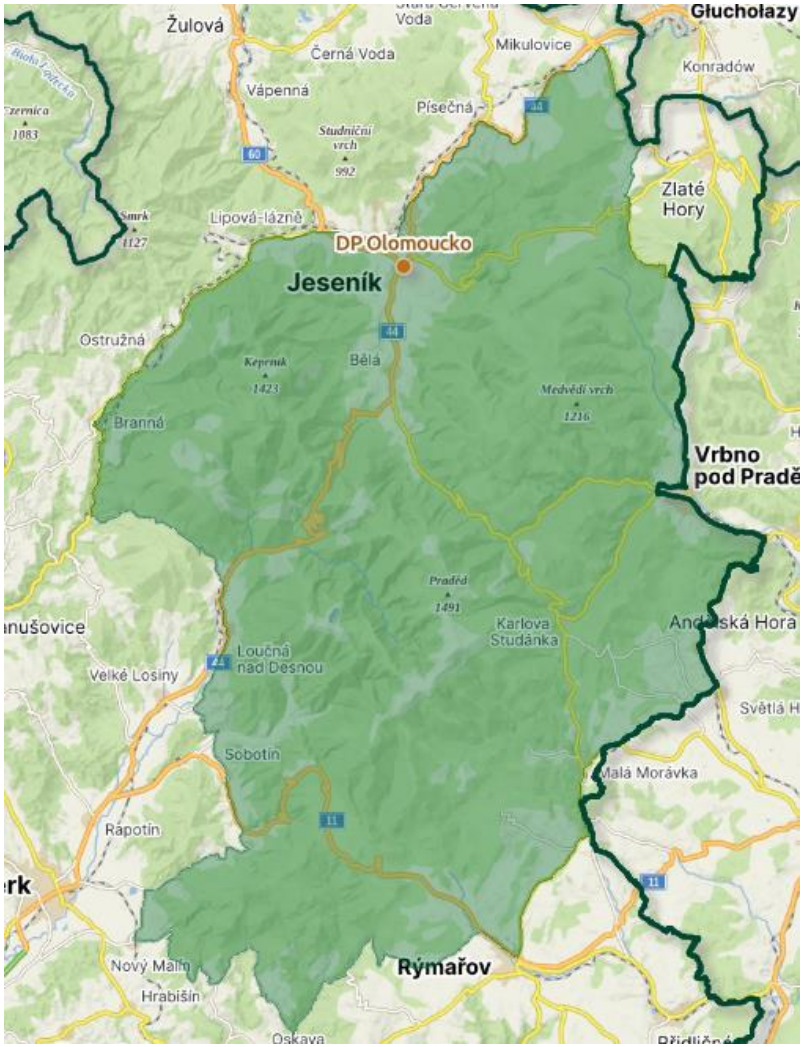
rozloha: 744 km² v okresech Jeseník, Šumperk a Bruntál
nadmořská výška: 314 - 1492 m n. m.
vyhlášení: 25. 7. 1969

Chráněná krajinná oblast Jeseníky patří k největším CHKO v České republice. Rozkládá se při severovýchodní hranici České republiky a zaujímá téměř celé pohoří Hrubého Jeseníku.

Tím nejcennějším v CHKO Jeseníky jsou zejména plochy vysokohorského bezlesí (v Česku jen ve třech pohořích – Krkonoše, Jeseníky, Kralický Sněžník) a na ně navazující smrkové pralesy. Jeseníky jsou jednou z nejlesnatějších CHKO a kromě smrkových pralesů stojí za pozornost i zachovalé fragmenty bučin. Mezi významné předměty ochrany patří také rašeliniště a horské potoky, louky, skalní útvary, vzácné druhy rostlin a živočichů, ale také architektura a člověkem harmonicky utvářená krajina. Pro větší ochranu těch nejcennějších kousků zdejší přírody bylo dosud vyhlášeno 32 přírodních rezervací a přírodních památek.

Informační středisko CHKO Jeseníky je možné navštívit v Karlově Studánce.

zdroj: jeseniky.nature.cz

Představení Priessnitzovy léčebné lázně

Priessnitzovy léčebné lázně leží na svazích Studničního vrchu vzdálené asi 2 km od města Jeseník. Malebný areál Priessnitzových lázní je citlivě zasazený do krajiny a tvoří dominantu širokého okolí. Lázně disponují kvalitním ubytováním kategorie *** ve stylových lázeňských domech a penzionech. Všechny ubytovací kapacity jsou zasazeny do klidného prostředí, ideálního pro strávení klidné dovolené. Pro samoplátce nabízí celou řadu lázeňských pobytů - ozdravné, léčebné či sportovně a turisticky laděné.

V roce 1822 vznikl v osadě Gräfenberg nad Jeseníkem zásluhou místního rodáka Vincenze Priessnitze první moderní vodoléčebný ústav na světě. Během následujících let a desetiletí se z něj staly světoznámé lázně a vzor pro nadšené příznivce vodoléčby z celé Evropy. V roce 1838 se zde léčilo rekordních 1800 hostů, jednalo se doslova o světoznámé místo
Po r. 1989 byly jesenické lázně zprivatizovány. Stala se z nich akciová společnost, která do svého názvu pojala jméno slavného zakladatele, Priessnitzovy léčebné lázně a.s. V průběhu let 1996 - 2004 byly zrekonstruovány hlavní lázeňské domy, klientům se rozšířila a zkvalitnila nabídka pobytů a služeb. Svou jedinečnost dnes Priessnitzovy lázně podtrhují v aplikaci moderních léčebních metod, zaměřených na léčbu psychických, pohybových a dermatologických potíží. V roce 2010 byla úspěšně dokončena výstavba nového balneo provozu v lázeňském domě Priessnitz.

Aktuálně mají lázně 750 lůžek ve 414 pokojích v 10 léčebných domech. Maximální dostupná lůžková kapacita činí 258 tis. přenocování. V roce 2023 absolvovalo lázeňský pobyt 14,5 tis. hostů, Kteří realizovali 199 tis. přenocování.

Společnost dále provozuje turistické informační centrum nejen pro své hosty.

GRÄFENBERG 1837 Priessnitz LÉČEBNÉ LÁZNĚ JESENÍK

zdroj: priessnitz.cz

Výstupy z dotazníkových šetření

V rámci studie byla **realizována dvě dotazníková šetření** formou online veřejně přístupné ankety.
První dotazník byl určen pro obyvatele města Jeseník a zjišťoval jejich postoje a názory o dění v cestovním ruchu v Jeseníku. Respondenti například v naprosté většině vyjádřili pozitivní přístup k návštěvníkům města, 75 % respondentů považuje služby pro návštěvníky za kvalitní a 88 % respondentů se domnívá, že by město Jeseník mělo přispívat na rozvoj cestovního ruchu z veřejných prostředků.

Druhý dotazník cílil na zástupce odborné veřejnosti v cestovním ruchu a jejich názory na stav a další rozvoj turismu ve městě. Tři čtvrtiny respondentů uvádějí, že považují Jeseník a okolí za atraktivní pro turisty, a 65 % respondentů pozitivně **hodnotilo rozvojové podmínky pro cestovní ruch.**

Dotazníkové šetření mezi místními obyvateli (1/2)

Průběh dotazování: **únor 2024**
Distribuce: Dotazníky byly distribuovány prostřednictvím webových stránek a sociálních sítí města a dalších subjektů
Výběr respondentů: vzorek není koncipován jako reprezentativní a s tímto vědomím je nezbytné přistupovat k interpretaci výsledků
Počet respondentů celkem: 291

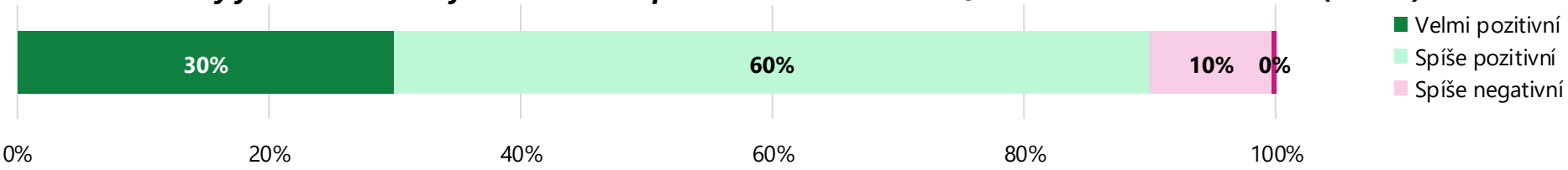
Jaké jedno místo nebo atraktivitu byste ukázal/a v Jeseníku a okolí osobě, na které Vám záleží a která za Vámi přijela poprvé? (n=242)

HLAVNÍ ZÁVĚRY:

- Pozitivní postoj k turistům, se 30 % velmi pozitivními a 60 % spíše pozitivními odpověďmi, odráží obecně **kladný vztah místních obyvatel k turismu**. To naznačuje, že přítomnost turistů je většinou vnímána jako přínos pro město a jeho obyvatele.
- Výše zmíněné odráží i skutečnost, že **43 % dotázaných uvedlo, že je turisté nijak zvlášť neobtěžují**. Největšími obtížemi spojenými s přítomností návštěvníků a turistů jsou nevhodné chování (31 %) a nepořádek (30 %). Tyto dva faktory tvoří hlavní zdroje nespokojenosti mezi místními obyvateli.
- **Ekonomický rozvoj** (53 %), **zlepšení služeb** (52 %) a **oživení společenského života** (33 %) **jsou vnímány jako klíčové přínosy turismu.** To ukazuje, že turismus může být hnací silou pro rozvoj města, ale zároveň je třeba zdůraznit potřebu zajistit, aby byl tento rozvoj udržitelný.
- **Lázně Jeseník jsou jednoznačně považovány za hlavní atrakci** (99 % dotazovaných je za ni považuje). To ukazuje, že lázeňství a wellness jsou klíčové komponenty turistické nabídky města.
- **Většina respondentů** (65 %) **hodnotí služby pro turisty v Jeseníku a jeho okolí jako kvalitní**, což naznačuje, že město a region jsou schopny uspokojit základní očekávání návštěvníků. Přesto existuje prostor pro zlepšení, zejména ve zvýšení rozmanitosti a kvality nabízených služeb.

Jaký je Váš osobní subjektivní vztah k přítomnosti návštěvníků / turistů v Jeseníku a okolí? (n=258)

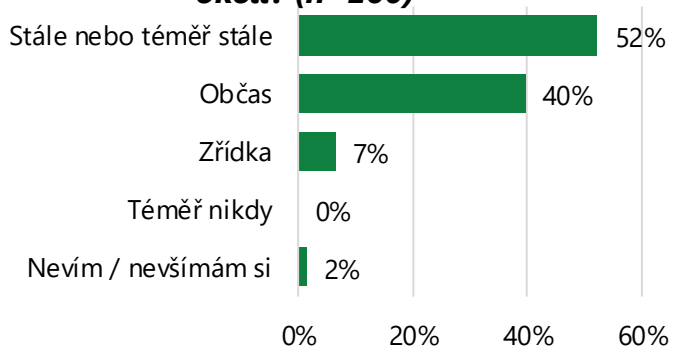

Dotazníkové šetření mezi místními obyvateli (2/2)

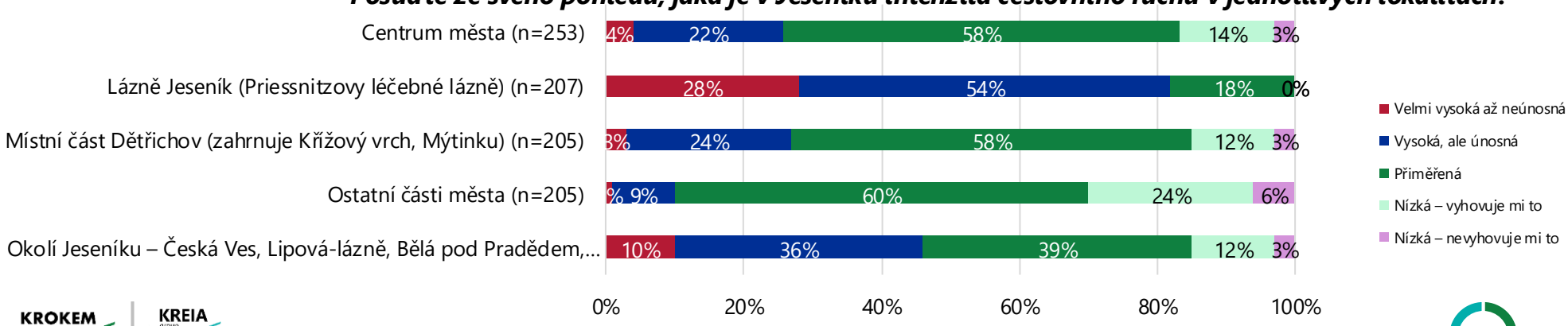
HLAVNÍ ZÁVĚRY (POKRAČOVÁNÍ):

- Analýza odpovědí týkajících se návrhů na zvýšení atraktivity města ukázala klíčové oblasti s potenciálem pro zlepšení. Nejvíce se diskutovalo o vylepšení **infrastruktury a dopravy**, což naznačuje zásadní potřebu lepších dopravních spojení a městské infrastruktury. Stejně tak se zásadním způsobem objevovaly připomínky související s potřebou rozvoje rekreačních zařízení, zejména na **zřízení aquaparku, nebo případně krytého bazénu**. Dále se objevila témata zaměřená na **gastronomii a ubytování**, kde respondenti požadují **zlepšení kvality a rozmanitosti služeb**. To je doplněno o požadavky na **více kulturních a zábavních akcí**, což ukazuje na zájem o bohatší kulturní život a programy pro rodiny.
- V Jeseníku se **intenzita turismu nejvíce projevuje v létě**, kdy 17 % obyvatel pociťuje extrémní návštěvnost a 56 % vysokou, ale únosnou. Jaro je naopak obdobím s nejnižší percepcí turistického tlaku, kde 64 % lidí vnímá turismus jako přiměřený. Zima přináší střední úroveň vnímání intenzity s 16 % velmi vysokou, zatímco podzim je pokládán za klidnější s 66 % hodnocení jako přiměřené.
- 41 % respondentů zcela souhlasí a 47 % souhlas s tím, že by **město Jeseník mělo přispívat na rozvoj cestovního ruchu z veřejných prostředků**, jen 10 % nesouhlasí a 3 % zcela nesouhlasí.

Jak často zaznamenáte pohyb návštěvníků / turistů v Jeseníku a okolí? (n=260)

Posuďte ze svého pohledu, jaká je v Jeseníku intenzita cestovního ruchu v jednotlivých lokalitách?

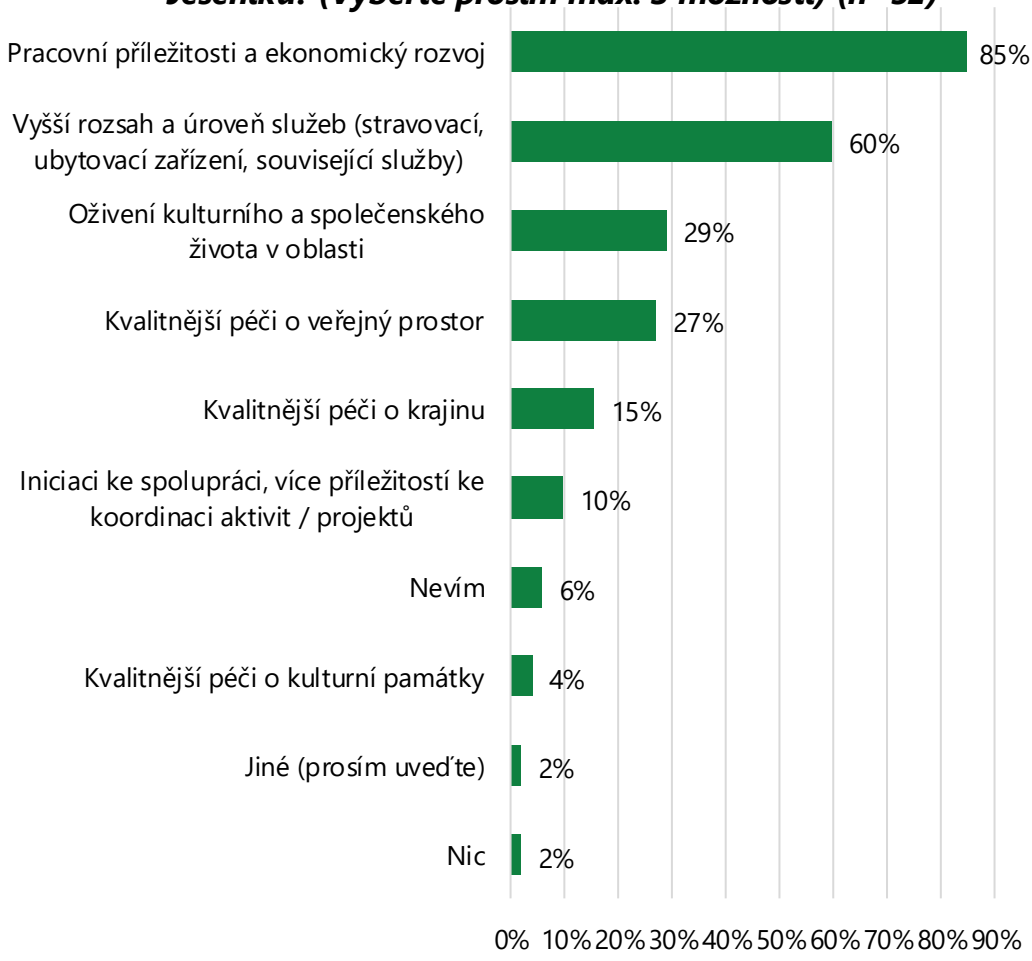
Dotazníkové šetření mezi odbornou veřejností (1/2)

Průběh dotazování: únor 2024
Distribuce: Dotazník byl napřímo distribuován aktérům cestovního ruchu, odborníkům a profesionálům v odvětví cestovního ruchu, kteří působí v Jeseníku a okolí.
Výběr respondentů: vzorek není koncipován jako reprezentativní a s tímto vědomím je nezbytné přistupovat k interpretaci výsledků
Celkový počet respondentů: 52

HLAVNÍ ZÁVĚRY:

- Respondenti (75 %) uvádějí, že **považují Jeseník a okolí za atraktivní pro turisty**, což zdůrazňuje regionální přitažlivost a turistický potenciál oblasti.
- **Rozvojové podmínky pro cestovní ruch byly hodnoceny převážně jako spíše vyhovující** (63 % respondentů), zatímco jen malý podíl (2 %) je považoval za úplně vyhovující. Toto hodnocení naznačuje, že ačkoli existuje základní podpora pro cestovní ruch, **je zřejmý významný prostor pro zlepšení**. Kritické názory, vyjádřené 27 % jako spíše nevyhovující a 8 % jako úplně nevyhovující, poukazují na potřebu adresovat specifické nedostatky.
- Respondenti identifikovali několik klíčových nedostatků bránících rozvoji cestovního ruchu, zahrnující **nedostatečnou základní a dopravní infrastrukturu** (44–46 % respondentů), **nedostatečné propojení cyklotras a turistických tras** (44 %), a **nedostatek kvalitních služeb a lidských zdrojů v turismu** (42–46 %). Kromě toho je zdůrazněna potřeba lepšího přístupu místních obyvatel k cestovnímu ruchu (23 %) a zvýšení finančních a marketingových prostředků pro podporu turismu. Tyto výzvy naznačují **významný prostor pro zlepšení a potřebu komplexního přístupu** ke zvýšení atraktivity a dostupnosti regionu pro turisty.

Co pozitivního přinesl / přináší cestovní ruch Jeseníku? (Vyberte prosím max. 3 možnosti) (n=52)

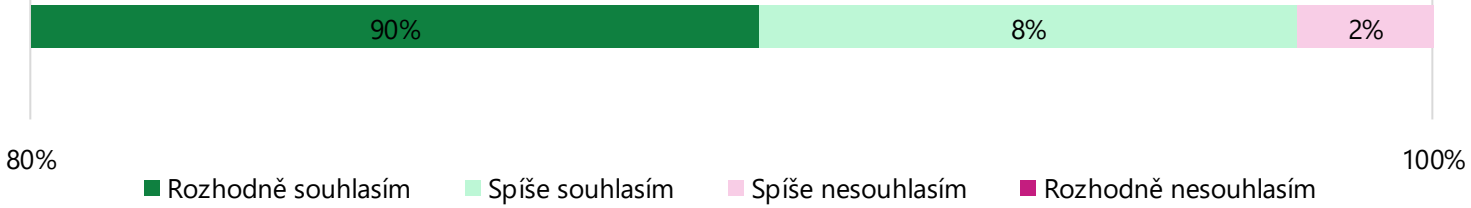

Dotazníkové šetření mezi odbornou veřejností (2/2)

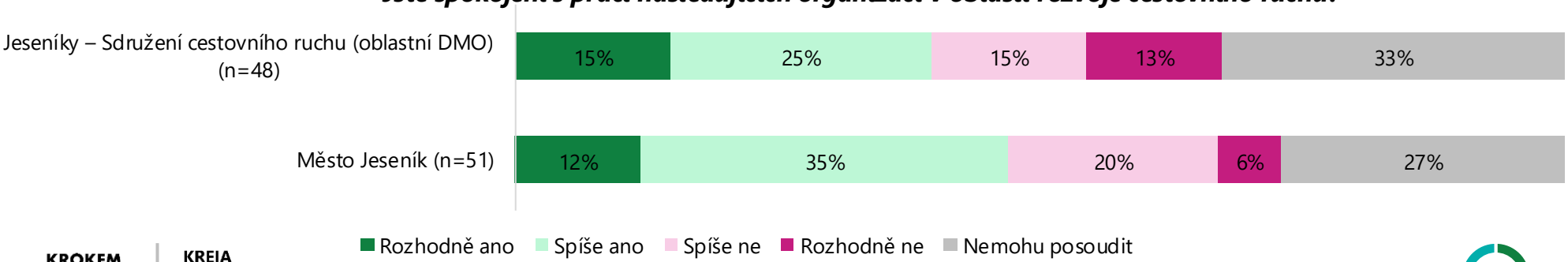
HLAVNÍ ZÁVĚRY (POKRAČOVÁNÍ):

- **Webové stránky města a Facebook byly označeny jako nejefektivnější informační kanály**, s 60 % a 52 % uživatelů využívajících tyto platformy, což naznačuje důležitost online přítomnosti pro efektivní komunikaci s návštěvníky.
- **Pro město Jeseník je nejvíce zásadní koncepční a strategické směřování cestovního ruchu**, což zdůraznilo 88 % respondentů, **následované zajišťováním finančních prostředků** na podporu cestovního ruchu. Na druhé straně, **pro Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu, je větší důraz kladen na vytváření platformy pro partnerství** (77 %), **sběr a zpracování dat** (76 %), **vzdělávání a osvětu** (76 %), nebo třeba na **podporu tvorby produktů** (73 %) a také na **tvorbu a realizaci jednotných marketingových a propagačních aktivit**, což uvedlo 75 % respondentů. Toto rozdělení ukazuje na specifické role a priority jak pro město Jeseník, tak pro regionální DMO. Zatímco město se soustředí na strategické řízení a podporu lokálního produktového rozvoje, DMO se více zaměřuje na marketingové aktivity a spolupráci mezi turistickými aktéry, což společně podporuje komplexní přístup k rozvoji cestovního ruchu v regionu.

Souhlasíte s tvrzením, že cestovní ruch představuje pro Jeseník takové ekonomické odvětví, které by mělo být ze strany města podporováno? (n=52)

Jste spokojeni s prací následujících organizací v oblasti rozvoje cestovního ruchu?

Shrnutí analytické části, SWOT analýza

Závěry a implikace z analytické části studie jsou sumarizovány pomocí tzv. SWOT analýzy, která představuje silné stránky (Strengths), slabé stránky (Weaknesses), příležitosti (Opportunities) a hrozby (Threats). Z výsledů SWOT analýzy jsou formovány strategické a taktické kroky v návrhové části.

SWOT analýza je roztříděna do jednotlivých oblastí:

1. SWOT analýza nabídky a potenciálu cestovního ruchu
2. SWOT analýza destinační spolupráce, marketingu a komunikace.

SWOT analýza - metodika

Analýza SWOT je jednou z **nejvíce rozšířených metod strategické analýzy a plánování.** Pomáhá **identifikovat silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby. Je velmi univerzální,** používá se jak v obchodních společnostech, tak v neziskových organizacích i ve veřejné správě. Je možné ji využít k hodnocení celé organizace, komplexní strategie či území i k posouzení specifického segmentu, produktu, projektu, strategického rozhodnutí.

	Pomáhající	Škodlivé
Vnitřní původ Faktory vychází z posuzovaného subjektu samotného, dokáže je ovlivňovat, odlišovat se od jiných subjektů	**SILNÉ STRÁNKY** S ☐ Vlastnosti, které dávají (např. projektu) výhodu nad ostatními ☐ V čem je (např. projekt) lepší než ostatní ☐ Vymezení předností ☐ Co nám jde, v čem jsme dobří **STREGTHS**	**SLABÉ STRÁNKY** W ☐ Vlastnosti, které znevýhodňují (např. projekt) ve srovnání s ostatními ☐ V čem je (např. projekt) horší než ostatní ☐ Vymezení nedostatků ☐ Co nám nejde, v čem jsme slabí **WEAKNESSES**
Vnější původ Faktory, které posuzovaný subjekt nedokáže ovlivnit, existují nezávisle na subjektu. Např. politické, ekonomické, sociální, technologické, legislativní, ekologické	**PŘÍLEŽITOSTI** O ☐ Potenciální vnější příležitosti – šance pro rozvoj a posílení pozice ☐ Prvky v prostředí, které by (např. projekt) mohl využít ve svůj prospěch ☐ Vymezení pozitivních možností, změn ☐ Co nás může pozitivně ovlivnit **OPPORTUNITIES**	**HROZBY** T ☐ Možná rizika, která ohrožují dosažení cílů ☐ Prvky v prostředí, které by (např. projektu) mohly způsobit potíže ☐ Vymezení negativních možností, rizik ☐ Co nás může negativně ovlivnit **THREATS**

SWOT analýza
Nabídka a potenciál cestovního ruchu

SILNÉ STRÁNKY

- **Příroda a rozmanitost krajiny** v okolí (Hrubý Jeseník, Rychlebské hory…)
- **Léčivé prameny**, **status lázeňského místa**
- Vybudovaná **lázeňská infrastruktura** a zkušený provozovatel
- Kvalitní infrastruktura pro **outdoorové sportovní aktivity ve městě a blízkém okolí** (pěší turistika, cykloturistika, běžky, sjezdové lyžování…)
- **Autobusové propojení lázní s centrem** města
- **Kulturní nabídka** ve městě

SLABÉ STRÁNKY

- **Poloha města - dostupnost Jeseníku** z aglomerací s větší populací je časově i finančně náročná
- Nedostatek **atraktivit a cílů pro případ špatného počasí**
- Nedostatečná infrastruktura pro **indoor sport – zejména bazén**
- Dostupnost Jeseníku **veřejnou dopravou**
- Omezené **parkovací kapacity** a jednotná koncepce
- **Nekompletní a nepropojená síť cyklostezek** zejména na území města, nedostatečná cyklistická infrastruktura
- Veřejná **doprava propojující Jeseník a atraktivity** v okolí
- **Areál lázní není přímou součástí města**
- Závislost rozvoje **CR jen na zdrojích města** a z dotačních programů

PŘÍLEŽITOSTI

- **Využití potenciálu lázeňských hostů** pro zvýšení ekonomické aktivity ve městě
- Zlepšení **dopravního napojení Jeseníku** směrem do Česka i Polska (silniční i železniční doprava)
- Potenciál stát se celoroční destinací i v jiné oblasti než jen lázeňství
- Vyšší kvalita a dostupnost **nabídky wellness**
- **Dostupnost lázeňských služeb** i pro veřejnost /turisty
- rozvoj **potenciálu lokality Zlatého chlumu** - protipól lázeňského kopce v souvislosti s obnovou městského parku a lesoparku

HROZBY

- **Přesycenost turistickým ruchem** na vybraných místech ve vybraných obdobích
- Pokračování **dlouhodobého úbytku obyvatelstva** – zejména odliv ekonomicky aktivního obyvatelstva, brain drain…
- **Klimatická změna – nedostatek sněhu** – negativní dopad do zimní sezony – nutnost doplňovat alternativy
- Riziko **zvyšování cen služeb** v cestovním ruchu a růst cen nemovitostí
- Riziko **zhoršení ekonomické nebo bezpečnostní situace** může negativně ovlivnit celý sektor cestovního ruchu

SWOT analýza
Destinační spolupráce, destinační marketing a komunikace

SILNÉ STRÁNKY

- **Identita a pověst** Jeseníku jako lázeňského města
- **Dlouhodobě funkční organizace destinačního managementu** působící v Jeseníkách, která se podílí na rozvoji cestovního ruchu
- Funkční **informační centra** (ve správě města/lázní)
- Kvalitně zpracované **informace pro turisty na webu** města / destinace
- Kvalitně zpracované **tištěné materiály**
- **Evidence ubytovatelů a dalších provozovatelů služeb** v cestovním ruchu ze strany města

SLABÉ STRÁNKY

- **Nedostatečná komunikace** mezi aktéry cestovního ruchu
- Nedostatečná **propagace města jako turistického cíle**
- Chybí **subjekt koordinující nabídku** (akce, celoroční provoz…)
- Nedostatky v **komunikaci se stávajícími turisty a výletníky**, kultivace cestovního ruchu
- Nedostatečná **komunikace přínosů cestovního ruchu** směrem k místním obyvatelům
- Nedostatečná **komunikace ohledně navyšování poplatků z pobytu** směrem k ubytovatelům

PŘÍLEŽITOSTI

- **Intenzivnější využití potenciálu lázeňských hostů** pro rozvoj služeb a ekonomického prostředí v Jeseníku
- **Spolupráce aktérů v cestovním ruchu** vedoucí k **provázání nabídky** pro turisty a výletníky **do komplexních balíčků**
- Marketingové **zacílení na polské návštěvníky**
- **Inovace** v oblasti komunikace s klienty, propagace a usměrňování turistických toků – např. aplikace turistické karty, sběr dat…
- Jednotná **vizuální identita** města
- Spolupráce v oblasti **vzdělávání zaměstnanců a zvyšování kvality** poskytovaných služeb
- Pravidelné **setkávání aktérů cestovního ruchu** a zástupců města
- **Koordinace pořádání akcí** (v Jeseníku i s okolními obcemi)

HROZBY

- **Nedostatek kvalitních zaměstnanců**
- Prohloubení nedostatečné **komunikace aktérů** v cestovním ruchu způsobí špatný mediální obraz, zhoršenou pověst
- **Konkurenční riziko** ze strany destinací cílících na podobnou klientelu (lázeňské a horské destinace)

Jeseník

Kontaktní osoba:

ONDŘEJ ŠPAČEK
CEO
Rozvoj regionů, turismus, kultura a sport

+420 602 265 851
o.spacek@kreia.cz
www.kreia.cz

KROKEM KREIA group

Poznámka:

Práci na studii jsme započali v lednu 2024 a ukončili v červnu 2024. Od tohoto data jsme neučinili jakékoliv aktualizace této zprávy o jakékoliv další události či okolnosti. V průběhu přípravy této studie jsme používali primární i sekundární zdroje informací. Primární zdroje představovaly především podkladové informace od zadavatele studie. Sekundární sběr informací čerpal převážně z ČSÚ a webových stránek se zaměřením na téma studie. Zdroje pro konkrétní data vždy uvádíme v relevantní části dokumentu. V neposlední řadě jsme využili databází a zkušeností odborníků zpracovatele.

Tento dokument se odkazuje na Analýzu zpracovatele. Jedná se o případy, kdy jsme provedli určité analytické procedury na základě dostupných informací, abychom byli schopni prezentovat výsledná data. Nicméně nelze vyloučit případné nesrovnalosti či zkreslení informací způsobené záměrným poskytnutím nepravdivých dat zdrojovými subjekty.

zdroj foto: jesenik.cz